

UiO : Universitetet i Oslo

Årsrapport (2016-2017)

Innhold

I.	Styrets beretning.....	1
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	5
III.	Årets aktiviteter og resultater.....	12
IV.	Styring og kontroll i virksomheten.....	30
V.	Vurdering av framtidutsikter.....	35
VI.	Årsregnskap.....	39

Vedlegg 1: Likestillingsrapport for 2016

Vedlegg 2: UiOs årsplan 2017-2019

I. Styrets beretning

Styrets medlemmer i 2016

<i>Styreleder:</i> Rektor Ole Petter Ottersen	<i>Studenter:</i> Vebjørn Andersson Kristine-Petrine Sollid Olthuis
<i>Fast vitenskapelig tilsatte:</i> Professor Kristian Gundersen Professor Karin Widerberg	<i>Eksterne styrerepresentanter:</i> Anne-Marie Engel Idar Kreutzer
<i>Midlertidig vitenskapelig tilsatte:</i> Førstelektor Hege Cathrine Finholt	Kjetil Trædal Thorsen Guro Slettemark
<i>Teknisk-administrativt tilsatte:</i> Avdelingsleder Ole Martin Nodenes	

Styrets arbeid i 2016

Universitetsstyret gjennomførte syv styremøter i 2016, og har behandlet både større strategiske saker og viktige enkeltsaker. Styret har behandlet 46 vedtakssaker og 17 diskusjonssaker og mottatt 52 orienteringer. Styret har hatt sitt hovedfokus på følgende strategiske saker og hovedprioriteringer:

Oppfølging av Strategic Advisory Board (SAB)

SABs konkrete forslag til UiO om prioritering av innsatsen for forbedring fremover har vært kjernen i styrets oppfølging av saken de siste årene. Rapporten har avstedkommet fire ulike arbeidsgrupper omhandlende henholdsvis utdanningskvalitet, forskningskvalitet, tverrfaglighet og organisasjons- og beslutningsstruktur. De 15 tiltakene fra de tre første SAB-gruppene er tatt eller planlegges tatt videre i tråd med styrets tidligere diskusjoner. I 2016 har oppfølgingen av rapporten fra den fjerde arbeidsgruppen – omhandlende mulige forbedringer i organisasjons- og beslutningsstruktur- vært en hovedprioritet for styret. Dette har bl.a. resultert i endringer i valgreglement og instruks for daglig ledelse ved UiO.

Utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet

I Tildelingsbrevet for 2016 ble UiO valgt ut som en av fem pilotinstitusjoner for den nye ordningen med utviklingsavtaler mellom Kunnskapsdepartementet (KD) og den enkelte institusjon. Styret har vært tett på arbeidet med å utarbeide en avtale med departementet. Avtalen som foreligger omhandler utdanningskvalitet, økt forskningsaktivitet i Horisont 2020, samt mer omfattende internasjonalt forsknings-, utdannings og innovasjonssamarbeid. Avtalen vil fremover følges opp i ordinære prosesser ved UiO.

Utdanningskvalitet

Gjennom det siste året har styret satt utdanningskvalitet enda tydeligere på agendaen, blant annet i forbindelse med gjennomføring av Lærings- og arbeidsmiljøåret 2016. Formålet har vært å:

- sette arbeidet med et lærings- og arbeidsmiljømiljø høyt på agendaen i alle deler av organisasjonen

- øke bevisstheten om hva et godt lærings- og arbeidsmiljø betyr for prestasjoner og resultater for studenter og ansatte
- synliggjøre sammenhengen mellom et godt arbeidsmiljø og et godt læringsmiljø

I forkant av stortingsmeldingen om utdanningskvalitet har styret også – etter en bred intern prosess ved UiO – diskutert og utarbeidet innspill til departementet om dette temaet. Parallelt har det blitt igangsatt ulike initiativ, herunder arbeidet med en mer omfattende analyse av hvordan man kan realisere raskere gjennomføring og redusert frafall i studier ved UiO – det vi omtaler som studiesuksess. Styret har også besluttet at det skal etableres en enhet som kan tilby koordinerte støtteressurser til utdanning. Enheten – med arbeidstittelen «Senter for læring og utdanning» - forventes å være operativ i 2017.

Forskningskvalitet

UiO har gjennom 2016 hatt fokus på opprettholde den ledende posisjonen i sektoren når det gjelder tildelinger fra ERC og Sentre for fremragende forskning. UiO har 11 finalister i SFF IV: Universitetsstyret har forventninger til tildelingen som forestas i disse dager. Styret har diskutert hvordan UiO kan løfte sin forskningsaktivitet ytterligere. Et viktig grunnlag for dette er gjennomføringen av en benchmarkanalyse knyttet til resultater og potensial i forbindelse med UiOs deltakelse i rammeprogram for forskning. I oppfølgingen av denne analysen vil styret medio 2017 fatte vedtak om ytterligere tiltak for å styrke UiOs gjennomslag i Horisont 2020. UiOs medlemskap i det nystartede universitetsnettverket Guild of Research-Intensive Universities er også tenkt å bidra til økt internasjonalt forsknings- og utdannings samarbeid.

De tre tverrfakultære satsingene begynner også å bære frukter, og styret vil fortsette å følge disse tett opp:

- UiO:Energi har foreløpig gjennomført ulike tiltak for å stimulere til økt aktivitet i fagmiljøene, faglige møteplasser og utvikling av tverrfaglig utdanningstilbud. Styret ønsker en plattform som tydeligere synliggjør potensialet for flere vitenskapelige publikasjoner og økt ekstern finansiering.
- UiO:Livsvitenskap har arbeidet med intern og ekstern formidling, premisser for det nye Livsvitenskapensanlegget samt helt innledende arbeid på innovasjon, faglig handling og utdanning. I tillegg er prosessen med å etablere konvergenmiljøer – forskningsgrupper på tvers av fagdisipliner – som skal løse store samfunnsutfordringer særlig innen helse og miljø startet opp.
- UiO:Nordens faglige hovedmål er å framskaffe ny viten om det nordiske i en internasjonal kontekst. Satsingen har også et mål om å videreutvikle erfaringer med tverrfaglig forskning ved UiO gjennom samarbeid internt og eksternt. UiO:Norden vil se på hvordan forskning og utdanning kan koples mer direkte og gi tilknyttede studietilbud høyere kvalitet og relevans.

Rekrutteringsstrategi

Styret har diskutert rekrutteringsstrategi for vitenskapelig ansatte i flere møter i 2016. Det strategiske fundamentet for en rekrutteringsstrategi ved UiO er nedfelt i Strategi 2020: «Universitetet skal ha en aktiv rekrutteringspolitikk med internasjonalt fokus og en tydelig profil for likestilling mellom kvinner og menn». Rekrutteringsstrategien skal endelig vedtas i løpet av 2017.

Formidling og samfunnsansvar

Et av UiOs viktigste oppdrag er å formidle kunnskap og ny innsikt i dialog med samfunnet. For å nå disse målsettingene skal UiO særlig vektlegge å:

- delta i den offentlige kunnskapsbaserte debatten
- synliggjøre sterke forskningsmiljøer og de tverrfakultære satsingene
- styrke museenes rolle i forskning, formidling og rekruttering
- styrke innovasjonskulturen i utdanning og forskning i samarbeid med arbeids- og næringsliv

UiO har tatt initiativ til en akademisk dugnad for flyktninger og asylsøkere. Høgskolen i Oslo og Akershus har samarbeidet med UiO om dette fra starten av. Stadig flere universiteter og høyskoler har siden kommet til.

Universitetsstyret har vedtatt å utvide ordningen Scholars at risk for å avhjelpe den akutte situasjonen med stort behov for å ta i mot truede forskere, blant annet fra Syria og Tyrkia.

Innovasjonsløft for UiO

Som et ledd i å utløse et større potensial for nyskaping og kommersialisering ved UiO har styret sluttet seg til universitetsledelsens initiativ om et eget Innovasjonsløft for UiO. Innovasjonsløftet ble lansert for å sikre en bedre oversikt og profilere aktivitetene ved UiO bedre, samt gjennomføre konkrete tiltak for å styrke UiOs innovasjonsinnsats. De prioriterte innsatsområdene er: Utdanning – Møteplassbygging - Innovasjonsstipendiater – Student-innovasjon – Kommersialiseringsarbeid - Tidligfase-støtte/verifiseringsmidler - Kultur- og kommunikasjon.

Gjennomføring av masterplan for eiendommer

Styret har tidligere vedtatt «Rom for et fremragende, grønt universitet – og for kunnskapsbyen Oslo.» - en masterplan for våre eiendommer. I 2016 har fokuset vært på oppfølgingen av den vedtatte planen. Styret erkjenner at en stadig større del av UiOs samlede økonomiske ramme vil måtte bli brukt til å vedlikeholde historiske/vernede bygninger på bekostning av universitetets kjerneoppgaver. UiO har en stor eiendomsmasse med høyt vedlikeholdsetterlep samtidig som det er helt sentralt for UiOs virksomhet at eiendommene utvikles i tråd med UiOs strategi. Dette er en betydelig utfordring som er høyt på styrets agenda.

Universitetsstyret vil få forelagt en oversikt over historiske og vernede bygg som synliggjør kostnader til drift og vedlikehold av disse i de kommende ti år.

I tillegg har styret fokusert på:

- bygg og mulighetsrom
- risikovurdering av byggeprosjekter
- forberedelser til ny internhusleieordning

De viktigste prioriteringene for 2017

Samtidig som UiO skal opprettholde og videreutvikle den gode kvaliteten i forskningen, skal arbeidet med å gi et løft for utdanningskvaliteten fortsette og studentenes læring skal stå i fokus. UiO skal videreutvikle mer ambisiøs og dypere integrert tverrfaglighet. Dette realiseres især innen de tre tverrfakultære satsingene som er prioritert innen både utdanning, forskning og formidling/innovasjon.

Innovasjonsaktivitetene ved UiO har økt betydelig det siste tiåret, men det er fremdeles stort potensial for å styrke institusjonens innsats innenfor innovasjon og kommersialisering. UiOs Innovasjonsløft skal sikre et helhetlig grep om dette arbeidet.

UiO må være en konkurransedyktig aktør i et globalt arbeidsmarked. Internasjonal forskermobilitet er viktig for kvalitet i forskning og styrket EU-finansiering. UiO har klare ambisjoner om sterk vekst i den eksterne finansieringen og vil videreutvikle støtteapparatet for forskerne.

IT-infrastruktur vil være en vesentlig faktor for å nå målene i universitetets strategi. Prioriteringene knyttet til IT-infrastruktur skal bidra til å skape flere og bedre resultater innen forsknings- og utdanningsvirksomheten, samt å effektivisere administrative rutiner.

Miljøet studenter og ansatte ferdes i daglig påvirker kvaliteten på læring og forskning. UiOs bygningsmasse skal bidra til at UiO kan innfri sine ambisjoner om et moderne lærings- og arbeidsmiljø.

Eksterne forhold som påvirker UiOs muligheter og utfordringer fremover

UiO er den institusjonen i sektoren som har lavest realvekst over tid, og UiO kan ikke påregne fortsatt realvekst i bevilgningene. Det ligger an til økt konkurranse om eksterne midler og en ytterligere opptrapping av effektiviserings- og avbyråkratiseringskuttet kan ikke utelukkes.

Endrede rammebetingelser utfordrer UiOs evne til å utvikle mer robuste strategier og interne prioriteringer. Arbeidet med å sikre UiOs inntekter framover har stor oppmerksomhet. Når vi vurderer potensialet for økte inntekter, er vi opptatt av samspillet mellom faglig avkastning og økonomisk bærekraft. Faglig relevans er og blir det viktigste, og arbeidet med å øke inntektene må ses i lys av det.

Oslo, 14. mars 2017

Ole Petter Ottersen
rektor/styreleder

Kristian Gundersen

Hege Cathrine Finholt

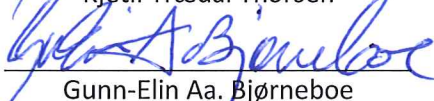
Kristine-Petrine Sollid Olthuis

Anne-Marie Engel

Kjetil Trædal Thorsen

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
Universitetsdirektør

Karin Widerberg

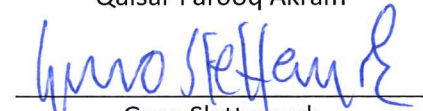
Vebjørn Andersson

Ole Martin Nodenes

Qaisar Farooq Akram

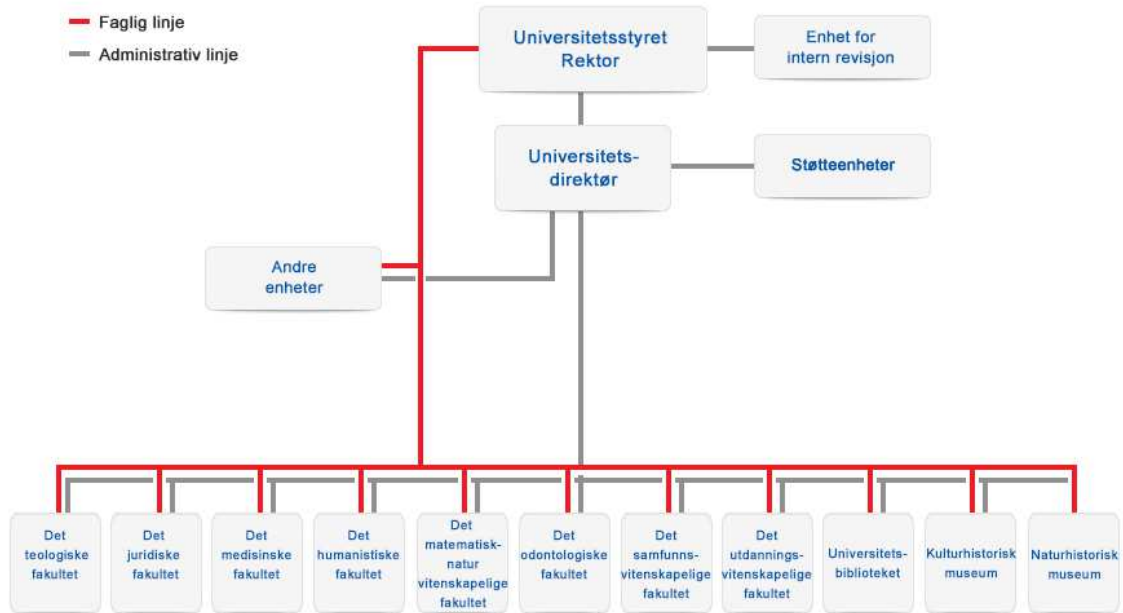
Guro Slettemark

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Universitetet i Oslo har en visjon om å utfordre kunnskapens grenser og gi den enkelte og samfunnet innsikt til å forme fremtiden. UiO skal gi høyere utdanning som er basert på det fremste innen forskning, utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. UiO skal formidle kunnskap om virksomheten og utbre forståelse for vitenskapens metoder og resultater. UiO har et særskilt nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning, for å bygge opp, drive og vedlikeholde forskningsbiblioteker og museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger.

Figur 1 - Organisasjonskart

Organisasjonskart

UiO er underlagt Kunnskapsdepartementet, og universitetsstyret er UiOs øverste organ. Styret har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonen drives effektivt og i overensstemmelse med gjeldende regelverk.

Kjernevirksomheten er konsentrert rundt åtte fakulteter, to museer, universitetsbiblioteket og flere sentre. UiO har i tillegg støtteenheter for blant annet eiendomsforvaltning, informasjonsteknologi og administrative funksjoner.

Sentrale nøkkeltall

Inntekter

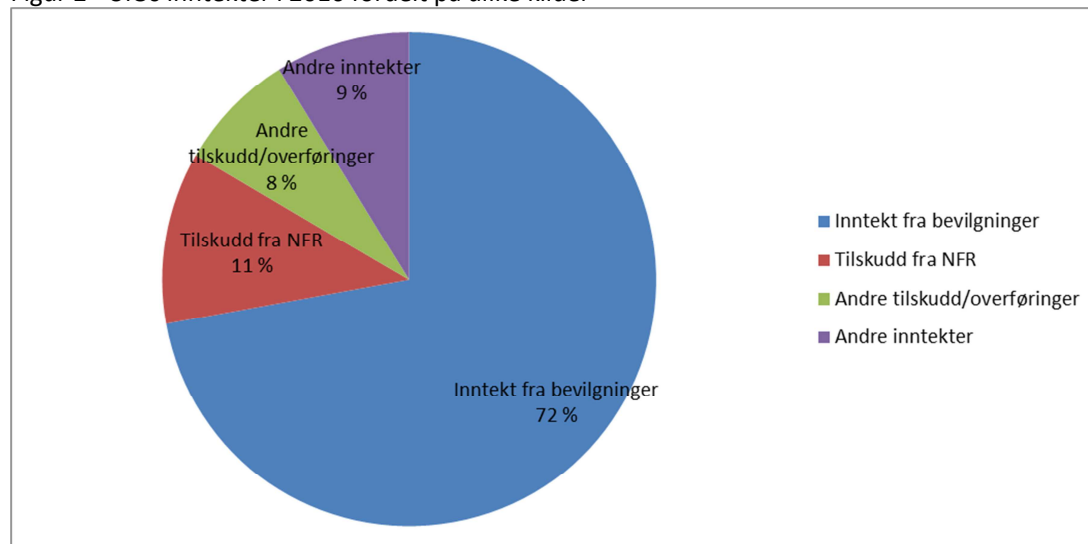
Tabell 1 – UiOs inntekter

Inntekter (mill. kroner)	2014	2015	2016
Inntekt fra bevilgninger	5185	5406	5661
Tilskudd fra NFR	697	789	886
Andre tilskudd/overføringer	586	601	608
Andre inntekter	642	678	694
UiO totalt	7110	7474	7849

Kilde: UiOs regnskap, note 1

UiO hadde i 2016 inntekter på 7,8 mrd. kroner. Hoveddelen av inntektene var statlige bevilgninger – primært fra Kunnskapsdepartementet. Tilskudd fra Norges forskningsråd (NFR) er en viktig inntektskilde - det samme gjelder EU-inntekter, som utgjør den største posten under andre tilskudd/overføringer. Andre inntekter består hovedsakelig av salgs- og leieinntekter og oppdragsfinansiert virksomhet.

Figur 2 - UiOs inntekter i 2016 fordelt på ulike kilder

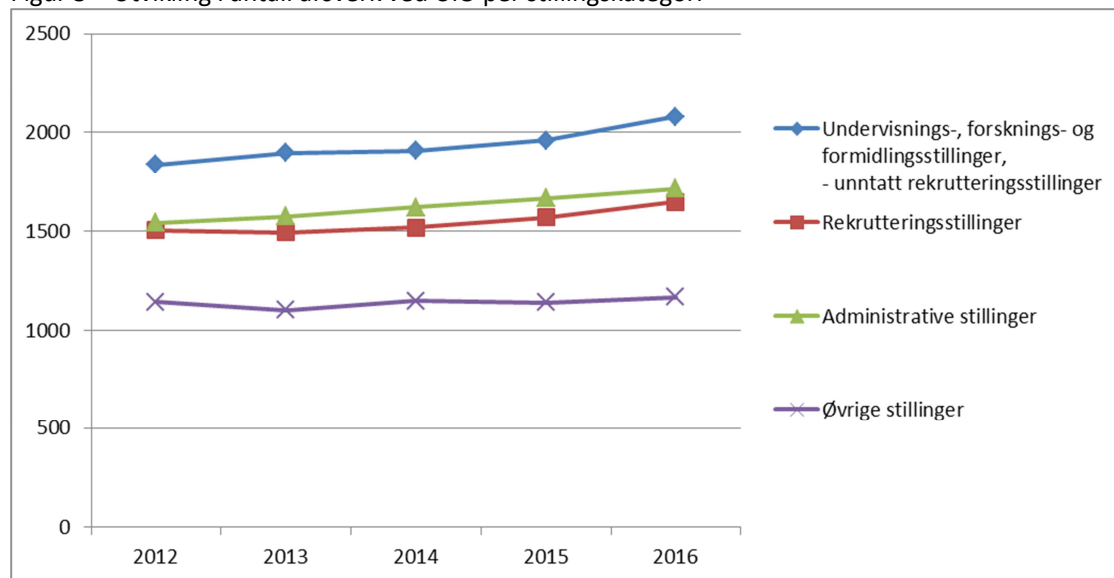

Kilde: UiOs regnskap, note 1

Årsverk

UiO hadde 6609 årsverk i 2016. Over halvparten av årsverkene er stillinger innen undervisning, forskning og formidling og rekrutteringsstillinger. I underkant av en femdel er kategorisert som «øvrige stillinger». For det meste består kategorien av støttestillinger til undervisning, forskning og formidling. Rundt en firedel av årsverkene benyttes til administrasjon.

Figur 3 – Utvikling i antall årsverk ved UiO per stillingskategori

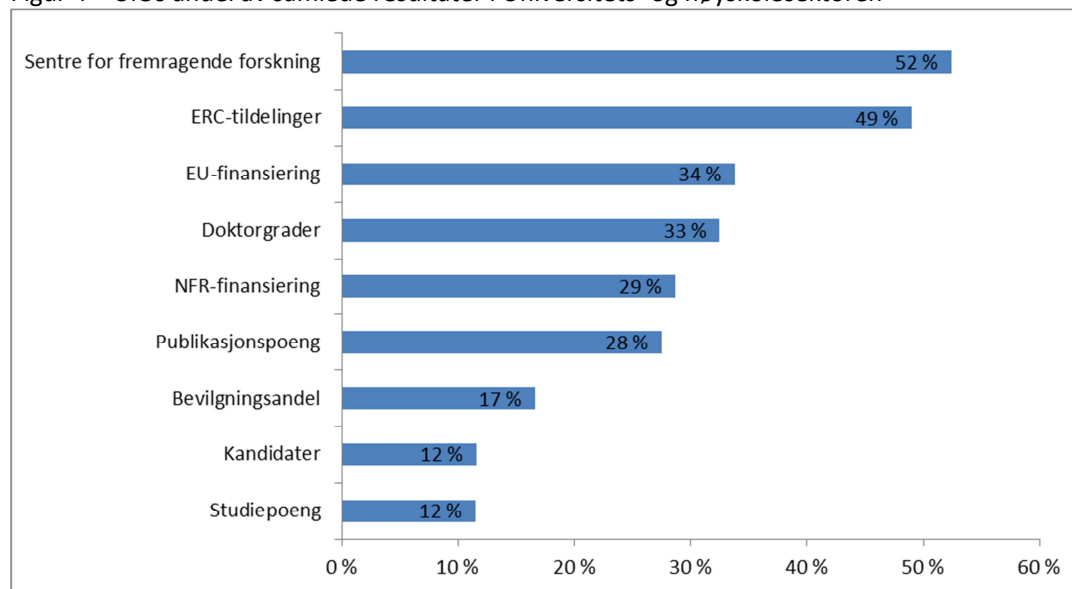

Kilde: DBH

I perioden 2012-2016 har antall årsverk ved UiO økt med 581 årsverk. Den største veksten finner vi i vitenskapelige stillinger.

Resultater

Figur 4 – UiOs andel av samlede resultater i Universitets- og høyskolesektoren

Kilde: DBH

Figuren viser UiOs andel av samlede resultater for den statlige universitets- og høyskolesektoren (UH-sektoren) på noen utvalgte indikatorer innenfor forskning og utdanning. Bevilgningsandel gjelder UiOs andel av den samlede bevilgningen fra Stortinget til den statlige UH-sektoren. Data om publikasjonspoeng for 2016 foreligger først i april 2017, og det er derfor benyttet 2015-tall for denne indikatoren.

Tildelinger fra ERC og Sentre for fremragende forskning er et uttrykk for at forskningen har svært høy kvalitet. UiO har halvparten av denne type forskning i norsk UH-sektor. UiO står også for om lag en tredel av avlagte doktorgrader, finansiering fra NRF og publikasjonspoeng.

Utdanning

UiO har over 28 000 studenter, fordelt på 218 studieprogrammer. Studenttallet har vært relativt stabilt de siste årene, og fordeler seg med en halvpart hver på lavere og høyere nivå. Det ble i 2016 uteksaminert 5261 kandidater, av disse tok litt over halvparten en grad på høyere nivå. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det humanistiske fakultet utdanner flest studenter, og i overkant av 40% av studentene er registrert ved disse fakultetene.

Tabell 2 - Antall studenter fordelt per fakultet 2016

Fakultet	Lavere nivå	Høyere nivå	Integrert master og profesjon	Sum per fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	3 890	1 778	325	5 993
Det humanistiske fakultet	4 573	1 364	-	5 937
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	2 864	1 042	865	4 771
Det juridiske fakultet	819	727	2832	4 378
Det utdanningsvitenskapelige fakultet	1 470	878	1152	3 500
Det medisinske fakultet	198	539	1472	2 209
Andre enheter/sentre	532	-	-	533
Det odontologiske fakultet	64	39	292	395
Det teologiske fakultet	175	69	67	311
UiO totalt	14 585	6 437	7 005	28 027

Kilde: DBH

Studentmobilitet

UiO har en rekke utvekslingsavtaler som gir mulighet for utvekslingsopphold rundt om i verden. Studentmobiliteten i 2016 var 8%. Av disse var 65% innreisende studenter og 35% utreisende studenter.

Tabell 3 - Antall innreisende og utreisende studenter fordelt per fakultet

Fakultet	2014	2015	2016
Det humanistiske fakultet	554	510	652
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	405	452	493
Det juridiske fakultet	310	305	348
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	301	281	306
Det medisinske fakultet	192	190	277
Det utdanningsvitenskapelige fakultet	81	92	104
Det odontologiske fakultet	12	18	17
Det teologiske fakultet	12	11	9
Universitetsstyret	5	9	5
UiO totalt	1874	1868	2211

Kilde: DBH

Senter for fremragende utdanning (SFU)

UiO har to av åtte sentre for fremragende utdanning: ProTed – senter for fremragende lærerutdanning i samarbeid med UiT Norges arktiske universitet og CCSE - Center for Computing in Science Education. Status som SFU tildeles fra NOKUT til miljøer som allerede kan oppvise fremragende kvalitet og innovativ praksis i utviklingen, og som har gode planer for videreutvikling og innovasjon.

Forskerutdanning

Det ble avlagt 451 doktorgrader ved UiO i 2016. Nærmere 2/3 av alle doktorgrader ble avlagt ved Det medisinske fakultet og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Det har vært en nedgang i antall avlagte doktorgrader de siste årene, og dette henger primært sammen med en tilsvarende nedgang i antall kandidater tatt opp på programmet 3-5 år tidligere.

Tabell 4 – Antall Ph.d-kandidater fordelt per fakultet

Fakultet	2014	2015	2016
Det medisinske fakultet	216	202	190
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	148	118	99
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	58	67	60
Det humanistiske fakultet	49	50	52
Det utdanningsvitenskapelige fakultet	28	19	23
Det juridiske fakultet	9	16	10
Det odontologiske fakultet	8	8	10
Det teologiske fakultet	3	4	7
UiO totalt	519	484	451

Kilde: DBH

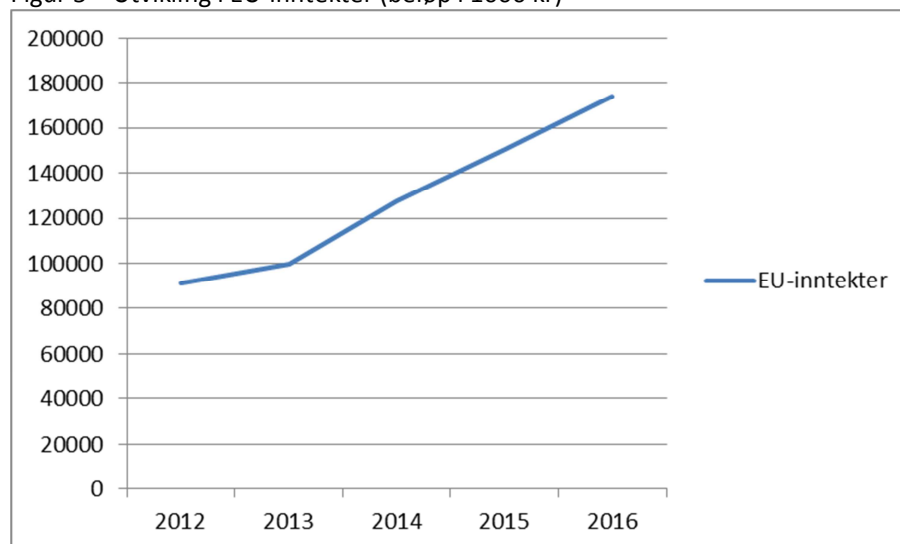
Forskning

UiO skal fremme grensesprengende forskning og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner. Inntekter og tildelinger fra EU og NFR, i tillegg til publiseringstall er indikatorer som er med å belyse UiOs posisjon på forskningsområdet.

EU

UiO mottok 174 mill. kroner fra EU i 2016. Figur 5 viser en oversikt over utviklingen i EU-inntekter i perioden 2012-2016.

Figur 5 – Utvikling i EU-inntekter (beløp i 1000 kr)

Kilde: DBH

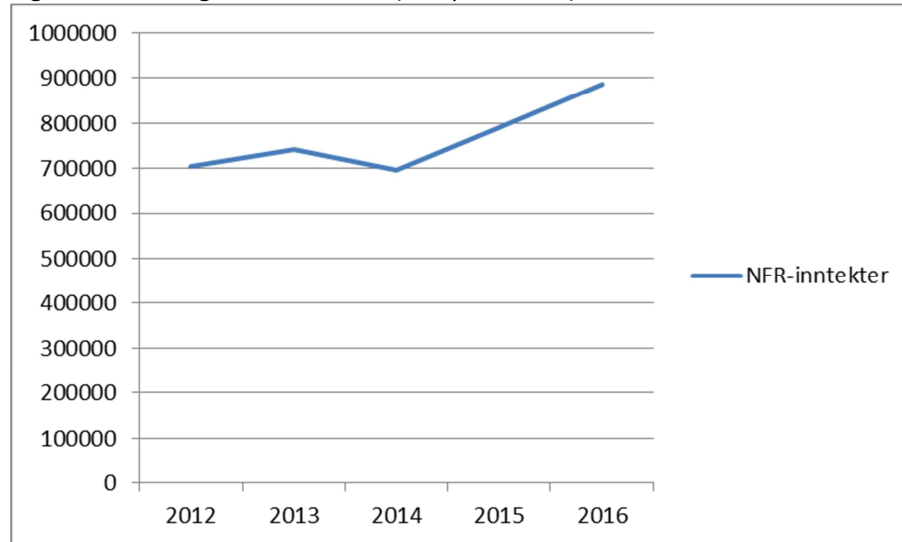
Siden 2007 har UiO fått finansiert 275 prosjekter fra EUs rammeprogram for forskning, og UiO koordinerer åtte EU-prosjekter i Horisont 2020. Når det gjelder ERC-tildelinger har UiO:

- 15 ERC Advanced Grants
- 23 ERC Starting/Consolidator Grants

Norges forskningsråd

UiO mottok 886,4 mill. kroner fra NFR i 2016. Figur 6 viser en oversikt over utviklingen i NFR-inntekter i perioden 2012-2016.

Figur 6 – Utvikling i NFR-inntekter (beløp i 1000 kr)

Kilde: DBH

UiO har i en årrekke vært det universitetet som har hentet ut mest midler fra NFRs programmer, og har også en høy tilslagsprosent. UiO har 10 av 21 sentre for fremragende forskning. Slike sentre er NFRs ypperste virkemiddel for å fremme kvalitet i norsk forskning.

Vitenskapelig publisering

UiOs vitenskapelige publisering er på landets høyeste nivå – både målt i absolutt volum og når man måler antall publikasjonspoeng per vitenskapelig årsverk. I 2015 hadde UiO 1,73 publikasjonspoeng per faglige ansatt. Om lag 30% av publikasjonene var på nivå 2.

Formidling/innovasjon

Formidling står sterkt ved UiO, og UiO ble i januar 2017 kåret til Nordens mest synlige universitet på internett av Webometrics. Rangeringen viste videre at UiO er nummer 12 i Europa og nummer 83 i verden. I gjennomsnitt er UiOs forskere er på trykk i medier flere ganger daglig.

En annen viktig arena for formidling er UiOs to museer – Kulturhistorisk og Naturhistorisk museum. I 2016 hadde museene henholdsvis nærmere 590 000 og 830 000 besøkende, i tillegg til undervisningsopplegg for skoleklasser.

UiO har svært mange arrangementer beregnet på allmennheten, bl.a. den årlige UiO-festivalen, forelesningsrekker om tidsaktuelle temaer samt fagspesifikke debatter. UiOs vitenskapelige ansatte bidrar også med et stort antall lærebøker og populærvitenskapelige artikler og bidrag til Store norske leksikon der UiO er medeier.

Innovasjonsaktiviteten ved UiO kan blant annet måles gjennom antall ideer, patentsøknader og bedriftsetableringer. Selskapet Inven2, som er Norges største aktør innen kommersialisering av forskning og eies av UiO og Oslo Universitetssykehus (OUS), har tall som viser

innovasjonsaktiviteten. I 2016 ble det registrert 258 nye ideer, 84 patentsøknader, 7 nye selskaper og 46 nye lisensavtaler samlet for UiO og OUS.

UiO har et omfattende samarbeid med næringslivet. Enhetene har ulike typer samarbeid med rundt 400 bedrifter. Det er stor variasjon mellom fakultetene med tanke på type virksomheter de samarbeider med, og det er også en betydelig variasjon i type samarbeid. Noen fakulteter har tyngden av samarbeid på utdanningsiden, mens andre har størstedelen av samarbeidene knyttet til forskning og innovasjon.

UiO har ett senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) – Centre for Scalable Data Access (SIRIUS). Senteret skal utvikle nye teknologier for å identifisere og behandle relevant informasjon fra den store og økende mengden digitale data («big data»). UiO deltar i tillegg i seks andre sentre.

III. Årets aktiviteter og resultater

Kapittelet er strukturert etter Kunnskapsdepartementets fire sektormål. Styringsparameterne er plassert inn under tema der det er relevant, evt. sist under hvert sektormål – avhengig av tematikk. Det samme gjelder hovedfunn i gjennomførte evalueringer.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Utdanning

Utdanningskvalitet og læringsmiljø

Det foregår et bredt og langsiktig arbeid med å styrke utdanningskvaliteten og læringsmiljøet ved UiO. Arbeidet er prioritert i UiOs årsplan, og det er en viktig forutsetning for budsjettfordelingen og utviklingen av UiOs bygningsmasse.

Sentrale momenter i arbeidet med å styrke utdanningskvalitet og læringsmiljøet ved UiO er:

- styrking av studentenes integrering i fagmiljøet og oppfølgingen underveis i studiene
- økt bruk av nyskapende og studentaktive lærings- og vurderingsformer
- tydeligere fokus på praksis som verktøy for å styrke utdanningenes arbeidslivsrelevans
- arbeidet med å få flere studenter til å velge utveksling
- utvikling av det fysiske læringsmiljøet, med støtte i «Masterplan for eiendommer»
- utvikling av UiOs lærerutdanninger
- senter for læring og utdanning – koordinert støtte til undervisning
- utdanningslederprogram for vitenskapelige og administrative studieprogramledere

Studiesuksess ved UiO

UiO har nylig gjennomført en analyse for å få bedre oversikt over studiesuksessen ved UiO. Med studiesuksess menes i denne sammenhengen studentenes evne til å fullføre studier. Bakgrunnen for å gjennomføre analysen er et ønske om et bedre kunnskapsgrunnlag om hvilke tiltak som bidrar til å bedre studiesuksessen. Det er videre et mål å bruke kunnskapsgrunnlaget inn i arbeidet med å løfte studiepoengproduksjonen per student.

Analysen identifiserer følgende kriterier for studiesuksess:

- at studentene selv er sikre i valg av studieprogram
- at studentene bruker mye tid på studiene og studiestedet
- at studieløpet har en samordnet, faglig progresjon
- at studiestedet har mekanismer for å integrere studentene faglig og sosialt

Suksesskriteriene harmonerer godt med tiltak som allerede er prioritert i UiOs årsplan, og vi forventer derfor forbedret gjennomføring og redusert frafall fremover. Fakultetene og studieprogrammene har svært ulike utfordringer når det gjelder gjennomføring, og det vil derfor være behov for å gå inn i hvert enkelt studieprogram for å vurdere hvilke tiltak som bør iverksettes for å øke studiesuksessen.

Analysen viser videre at programmene med lavest frafall etter første studieår, også har best gjennomføring på sikt. Dette innebærer at en frafallsreduksjon i første studieår vil gi virkninger på lang sikt.

Blant annet som følge av stortingsmeldingen Kultur for kvalitet i høyere utdanning (st.mld. 16 (2016-2017)) vil UiO i enda større grad systematisere og synliggjøre arbeidet med utdanningskvalitet og læringsmiljø.

Gjennomføring på normert tid og studiepoengproduksjon

Kunnskapsdepartementet har tre styringsparametere knyttet til gjennomføring av utdanning.

Tabell 5 – KD styringsparametere for gjennomføring av utdanning

KD styringsparameter	2013	2014	2015	2016
Gjennomføring på normert tid (bachelor)	28,44 %	30,83 %	29,82 %	30,16 %
Gjennomføring på normert tid (master)	43,18 %	42,69 %	40,78 %	43,29 %
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere	64,06 %	65,14 %	65,82 %	66,72 %

Kilde: DBH

Andelen studenter som gjennomfører bachelorgraden på normert tid er relativt stabil. Når det gjelder andelen som gjennomfører mastergraden på normert tid, så har denne økt fra 2015 til 2016. Det har også en jevn økning i andel uteksaminerte kandidater som er tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere.

UiO følger særlig opp utvikling i nye studiepoeng per heltidsekvivalent. Med unntak av en liten nedgang i 2015, har indikatoren ligget stabilt rundt 42,3 studiepoeng per heltidsekvivalent de siste fem årene.

Studentutveksling

Andelen utvekslingsstudenter ved UiO var i 2016 på 8% - en økning fra 6,9% i 2015. 65% av utvekslingsstudentene er innreisende og 35% er utreisende. Det har vært en økning både i antall innreisende og utreisende studenter. Det er spesielt gledelig at antall utreisende studenter øker fra 586 i 2015 til 780 i 2016.

UiO har over tid sett at færre studenter enn ønskelig reiser på utveksling til utlandet, og prosjektet «Flere studenter på utveksling» ble derfor etablert høsten 2016. Formålet med prosjektet var å beskrive hindringer for utveksling, og vurdere hvilke tiltak som kan iverksettes for å sikre en vesentlig økning i andelen UiO-studenter som har et studie- eller praksisopphold i utlandet.

Prosjektet viste at engasjement fra faglige ansatte er viktig for å øke antallet utreisende studenter. Det er også potensial til å gi bedre informasjon om utveksling til studentene, og gjøre arbeidet med godkjenning av studiepoeng fra utvekslingsopphold bedre og mer forutsigbart for studentene. UiO arbeider nå med å bedre dette.

Kunnskapsdepartementet har en styringsparameter knyttet til studentutveksling.

Tabell 6 – Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+

KD Styringsparameter	2013	2014	2015	2016
Andel utreisende utvekslingsstudenter Erasmus+ av totalt antall studenter	0	0,37	0,66	1,48

Kilde: DBH

KDs styringsparameter om andelen utvekslingsstudenter på Erasmus+ viser en kraftig økning fra 2013. Økningen skyldes først og fremst at det forrige Erasmus-programmet ble avsluttet i 2013, og at alle Erasmusstudenter først fra 2014 er registrert på Erasmus+. Ser man på utvekslingsprogrammene

Erasmus og Erasmus+ samlet, øker andelen utreisende studenter frem til en midlertidig tilbakegang i 2015. For 2016 er imidlertid tallet rekordhøyt.

Studiebarometeret

Studiebarometeret viser studentenes oppfatninger om studiekvalitet, og Kunnskapsdepartementet har to styringsparametere som vedrører dette.

Tabell 7 – Faglig tidsbruk og skår på oppfatning av studiekvalitet

KD styringsparameter	2013	2014	2015	2016
Antall timer faglig tidsbruk per uke blant heltidsstudenter	-	33,5	34,7	35,1
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten*	4,1	4	4	4,1

Kilde: DBH, *Skalaen som benyttes går fra 1-5, hvor 5 er mest fornøyd.

KDs styringsparametere viser at den faglige tidsbruken øker jevnt i perioden 2014-2016. Det er samtidig en svært positiv utvikling at prosentandelen som svarer at de bruker under 30 timer per uke på faglig aktivitet har sunket fra 47% i 2014 til 30% i 2016. Når det gjelder skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten har denne økt i perioden 2013-2016, og 76% er helt eller delvis enig i at de «alt i alt er tilfreds med det studieprogrammet jeg går på».

I arbeidet med Studiebarometeret har UiO arbeidet aktivt for å få opp svarprosenten, og har lyktes med en økning fra 35% i 2015 til 38,4% i 2016.

Praksisplasser for studenter

Samarbeid med arbeids- og næringsliv har i flere år vært prioritert ved UiO. Det har i 2016 vært økt satsing på praksisplasser og andre former for kvalifiserende kontakt med arbeidslivet under studiene, og UiO vil styrke utdanningenes arbeidslivsrelevans gjennom mer bruk av nyskapende og studentaktive lærings- og vurderingsformer.

UiO har gjennomført flere kartlegginger knyttet til samarbeidet med næringslivet. En av kartleggingene viste at 45 av 135 undersøkte studieprogram hadde obligatorisk praksis eller tilbud om praksis. Faglige og administrative ressurser, strukturen i studieløpet, faglig relevans og norskkunnskaper (for internasjonale studenter) nevnes som årsaker til at en stor del av studieprogrammene ikke har praksis. UiO vil drøfte videre hva som skal være de konkrete ambisjonene på dette feltet, og hvordan dette bør følges opp.

Karriereveiledning

UiO ønsker at kandidatene skal være attraktive arbeidstakere nasjonalt og internasjonalt, og underveis i studiene jobbes det for at studentene skal bli bevisst på hvordan kompetansen de opparbeider seg kan brukes i arbeidslivet. Det arrangeres også karrierkurs og jobbkurs for studentene. Målet med arbeidet er at kandidatene kommer raskere i relevant arbeid.

UiO skal også tilrettelegge for god oppfølging og skape gode karriereveier for ph.d.-kandidater. Det er behov for å opparbeide et bedre kunnskapsgrunnlag om arbeidslivets behov for kompetanse på ph.d.-nivå, og å jobbe utadrettet for gjøre våre kandidaters kompetanse kjent i arbeidslivet. Universitetsstyret har bevilget midler til å styrke dette feltet fra andre halvdel av 2017, inkludert tilbud om relevant karriereveiledning og kurs til ph.d.-kandidatene.

Arbeidsgiverundersøkelsen 2016

NIFU har i samarbeid med UiO gjennomført en arbeidsgiverundersøkelse i 2016. Undersøkelsen har tre hovedfunn, og disse er at arbeidsgivere vurderer kandidatene fra UiO til å være svært gode til å jobbe selvstendig og i team, at hovedkriteriene for tilsetning er det formelle utdanningsnivået, den faglige spisskompetansen og arbeidserfaring og at kandidatene bør ha svært gode norskkunnskaper.

Fakultetene har fått separate rapporter for sine studieprogram, og vurderinger og oppfølging av undersøkelsens funn og tendenser vil foregå på studieprogramnivå.

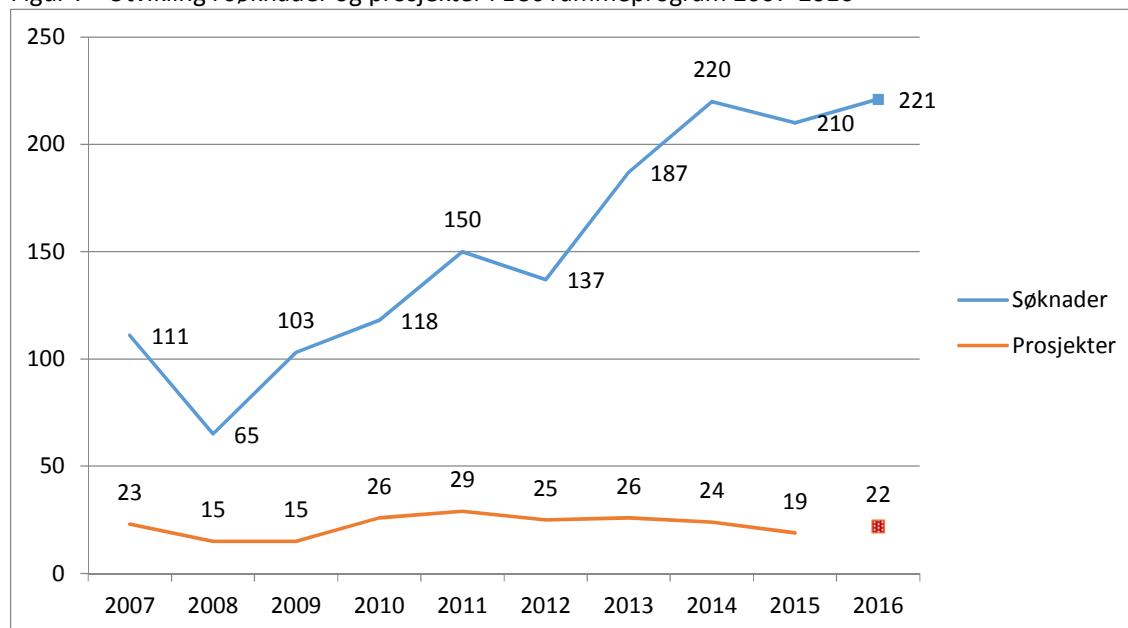
Forskning

EU - Horisont 2020

UiO prioriterer deltakelse i EUs rammeprogram, og søknadsaktiviteten fra UiO til Horisont 2020 har siden starten vært stabilt høyere (60%) enn i tidligere rammeprogram. Det er iverksatt ulike tiltak knyttet til kompetansebygging for å få flere og bedre søknader. Særlig aktuelle søkere følges også tett opp i form av et mer langsiktig løp for karriereutvikling, eller mer kortsiktige tiltak for å identifisere og motivere potensielle søkere og tilby dem relevant oppfølging.

De siste årene har det årlig blitt sendt inn omlag 200 søknader fra UiO. Søknadsaktiviteten i tidligere rammeprogram har variert fra år til år. Utviklingen i H2020, med et jevnt antall søknader, er dermed svært positiv.

Figur 7 - Utvikling i søknader og prosjekter i EUs rammeprogram 2007-2016

Kilde: EU kommisjonens «Participant Portal»

Tilslagsprosenten har gått noe opp siden 2015, men er fremdeles lavere enn i forrige rammeprogram. Den store økningen i antall søknader, som også betyr flere uerfarne søkere, vil kunne redusere tilslagsprosenten. En annen faktor er at også tilslagsprosenten totalt for rammeprogrammet i Europa har gått ned.

Fremdeles går hovedvekten av søknadene fra UiO til det som kan betegnes som frie områder (ERC og Marie Skłodowska-Curie). For de innvilgede prosjektene er imidlertid fordelingen motsatt, med flest innvilgede prosjekter innenfor de tematiske områdene.

Innenfor de tematiske områdene har UiO særlig høy deltakelse innenfor områdene Helse, IKT og Humaniora og samfunnsfag. Denne tematiske fordelingen gjenspeiler seg også i prosjektporteføljen. I 2016 har UiO fått innvilget ett koordinatorprosjekt innen IKT og ett innen helseprogrammet. Sistnevnte er det nest største prosjektet ved UiO noensinne med over 10 millioner euro i totalbudsjett. Halvveis i Horisont 2020 koordinerer UiO dermed like mange samarbeidsprosjekter som i hele 7. rammeprogram.

ERC-tildelinger

UiO har en jevn deltakelse innenfor ERC og sender omtrent like mange søknader hvert år, med et godt tilslag på søknadene. For 2016-utlysningene har vi foreløpig mottatt ett ERC Starting Grant og to ERC Consolidator Grant. Utlysningen for Advanced Grant 2016 er enda ikke avgjort. Flere enn tidligere har også gått videre til andre runde for intervju og nesten fått innvilget søknaden. Potensialet for flere ERC-tildelinger i tiden fremover bør derfor være godt.

Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)

UiO har i 2016 sendt omtrent 30% flere søknader til MSCA enn i 2015. Fordelingen er omtrent lik mellom nettverksprosjekt (ITN/RISE) og individuelle stipend. Tilslagsprosenten må også kunne betegnes som svært god med henholdsvis 12% for nettverksprosjektene og 16% for de individuelle prosjektene, noe som er betydelig over gjennomsnittet i programmet.

EU-benchmark

I løpet av 2015 og 2016 gjennomførte UiO en EU-benchmarkundersøkelse. Hovedformålet med undersøkelsen har vært å identifisere hva som bidrar til suksess i H2020, hvilke faktorer som kan gjøre det mer attraktivt å søke og hva som er de største utfordringene. Basert på sammenligninger med andre europeiske universiteter og intervjuer av 45 vitenskapelige og administrativt ansatte ved UiO ble blant annet følgende foreslått; å bedre støtteapparatet, spesielt i driftsfasen etter prosjektet er innvilget, økonomiske insentiver til koordinatorprosjekter og iverksette ulike tiltak for rekruttering og karriereløp. Tiltakene vil følges opp i 2017 gjennom prosjekt UiO:Forskerstøtte og andre prosesser.

Styringsparametere EU

Kunnskapsdepartementet har en styringsparameter som vedrører EU.

Tabell 8 – Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk

KD Styringsparameter	2014	2015	2016
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk	9,05	4,65	1,63*

Kilde: DBH. *Tall for 2016 viser kun tildelinger i perioden januar-oktober.

UiO hadde i 2014 en svært god uttelling innenfor ERC og fikk av den grunn økte inntekter. I årene etter har UiO hatt en mer normal tildeling, og verdiene av Horisont 2020-kontrakter i 2015 og 2016 har vært relativt lik med 13,9 mill. euro i 2015 og 13,3 mill. euro i 2016. UiO har imidlertid hatt en markant økning i antall FoU-årsverk fra 2015 til 2016.

UiO følger særlig opp utviklingen i EU-inntekter. I 2016 mottok UiO 174 millioner kroner fra EU. En økning på 16% sammenlignet med 2015. Økningen skyldes første og fremst midler fra ERC.

Norges Forskningsråd (NFR)

UiO har i en årrekke vært det universitetet som har hentet ut mest midler fra NFRs programmer, og har også en høy tilslagsprosent. UiO mottok 886 mill. kroner fra NFR i 2016, en økning fra 789 mill. kroner i 2015.

Grunnforskningen står sterkt ved UiO, og denne vil fortsatt vektlegges - det er således naturlig at flest søknader går til FRIPRO. En betydelig andel av UiOs søknader går imidlertid også til Handlingsrettede programmer. I perioden 2011-2015 hadde UiO en prosjektbevilgning innen Handlingsrettede programmer som var større enn UiB og NTNU tilsammen. UiOs forskere lykkes i stadig større grad å kombinere frie midler med tematiske satsinger. UiO er også i en særstilling når det gjelder humanioraforskning. UiOs forskere henter inn 53% av bevilgningene til universitetene og 40% av Forskningsrådets totale bevilgninger innen dette feltet.

Søknader til SFF IV

UiO sendte 47 søknader til SFF IV trinn 1. Av disse ble 13 invitert til å sende søknader til trinn 2, i tillegg skiftet en søknad eier fra OUS til UiO. UiOs andel utgjorde 41% av i alt 34 sentre på nasjonalt nivå som ble invitert til å sende fulle søknader. Fordelingen på de tre faglige underkomiteene var jevn – fire søknader gikk videre fra humaniora og samfunnsvitenskap, fire fra medisin og biologi (livsvitenskap) og fem fra matematikk, naturvitenskap og teknologi. Endelig avgjørelse ventes å foreligge i mars 2017.

FRIPRO

I 2016 havnet UiO på topp med 40 tildelte FRIPRO-prosjekter, noe som utgjorde en andel på 31,5% av alle prosjektene. Andelen for Forskerprosjekter var 25%, mens andelen for Unge forskertalenter var 28,9%. Til tross for dette har trenden vært negativ de siste fem årene, og da særlig for tildeling av forskerprosjekter.

Når det gjelder den nye ordningen for mobilitetsstipend som ble utlyst for tredje gang i 2016, ble UiO og UiB tildelt alle stipendene – UiO fikk ti stipend og UiB fikk fem av totalt 15. Med dette har UiO fått 20 av i alt 43 stipend som har vært tildelt til nå. Figur 9 gir en oversikt over UiOs tildelinger fordelt innen søknadstyper og fagområder.

Tabell 9 - UiOs tildelinger fordelt på søknadstyper innen FRIPRO av totalt antall NFR-prosjekter

	Forskerprosjekter		Unge forskertalenter		Mobilitetsstipend	
	UiO	NFR	UiO	NFR	UiO	NFR
Humaniora og samfunnsvitenskap	4	17	3	13	4	5
FRIMEDBIO	7	29	6	18	3	6
FRINATEK	4	14	4	14	3	4
Sum	15	60	13	45	10	15

Kilde: NFR (tallene er bearbejdet av UiO)

Vitenskapelig publisering

UiOs forskere publiserer mye og med høy kvalitet. Etter noen år med en utflating i publiseringsresultatene, viser foreløpige tall for 2016 en relativt stor økning i både poeng og publikasjoner. UiO gjør det fremdeles klart best av universitetene målt med indikatoren publikasjonspoeng per faglige årsverk. UiO gjør det jevnt over godt målt med de bibliometriske indikatorene gjennomsnittlig siteringshyppighet sammenlignet med verdensgjennomsnittet, og andel artikler blant verdens ti prosent mest siterte artikler. Andelen internasjonale sampublikasjoner øker jevnt, og var i 2016 på nesten 60%.

Tabell 10 – Antall publiseringspoeng per faglige årsverk

KD styringsparameter	2013	2014	2015	2016
Antall publiseringspoeng per faglige årsverk	1,71	1,73	1,73	-

Kilde: DBH. Data for 2016 foreligger i april 2017.

Verdensledende miljøer

UiO har fem verdensledende miljøer. Miljøene fikk tildelt midler på bakgrunn av en rekke kriterier som indikerte fremragende kvalitet. Miljøene har valgt ulike innfallsvinkler for å rekruttere internasjonale toppforskere – alt fra å benytte faste vitenskapelige stillinger (professor) til bruk av midlertidige stillinger (professor II). Selv om miljøene er i en tidlig fase, kan vi allerede se konturene av resultatene av satsingen. Eksempelvis har fagmiljøet innen «Livsløpsendringer i hjerne og kognisjon» (LCBC) i 2016 tildelt et stort koordinatorprosjekt fra EU, samt en ERC konsolidator grant.

Forskningsinfrastruktur

Til søknadsfristen for Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur i oktober 2016 sendte UiO 13 søknader som prosjekteier, i tillegg 19 søknader som samarbeidspartner. Beslutning om tildeling er forventet i juni 2017.

Utover de investeringene som gjøres løpende på fakultetene, tildeler UiO hvert år 26 mill. kroner i interne forskningsinfrastrukturmidler. UiO har vært noe på etterskudd med tildelingene, men har gjort endringer i tildelingsprosessen for å sikre tidligere utbetaling av midlene for inneværende periodene. Fra 2017 satses det i tillegg 7 mill. kroner i investering i lokal e-infrastruktur som trappes opp til et nivå på 15 mill. kroner årlig fra 2020.

Realisering av Panorama-strategien ved UiO

Panorama-strategiens viktigste virkemiddel - *Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning og forskning (INTPART)* - har blitt et viktig strategisk verktøy for fagmiljøer ved UiO som ønsker å satse på toppkvalitet i internasjonalt forsknings- og utdanningssamarbeid.

Gjennom de to utlysningene i 2015 og 2016 fikk UiO tildelt til sammen 13 prosjekter, hvorav 6 hadde kvinnelig prosjektleder. Av de fem verdensledende forskningsmiljøene UiO utpekte i 2015, har fire fått innvilget INTPART-prosjekter. Syv av tildelingene har gått til nåværende eller tidligere SFF'er. UiO har nå INTPART-prosjekter med alle BRICS-landene samt Japan og USA.

Gjennom Panorama-strategiens andre viktige virkemiddel UTFORSK partnerskapsprogram for utdanning, har UiO fått tildelt 10 prosjekter - 5 langsiktige og 5 kortvarige – med henholdsvis Brasil, Kina, India, Japan og Russland. Også her har tildelingene gått til internasjonalt anerkjente fagmiljøer.

The Guild of European Research-Intensive Universities

The Guild (www.theguild.eu) ble etablert i 2016, og er et internasjonalt institusjonssamarbeid mellom 18 europeiske universiteter – alle med bred fagportefølje og orientering mot grunnforskning og forskningsbasert utdanning. Hovedprioriteringene for arbeidet i nettverket vil i 2017 være:

- å bidra i utformingen av siste periode av EUs forsknings- og innovasjonsprogram Horisont 2020 og påvirkningsarbeid inn mot neste rammeprogram (FP9)
- avholde offentlige debattmøter hvor institusjonenes vitenskapelig ansatte settes i dialog med beslutningstakere i EU og andre forskere innen sitt felt
- utredning av mulige felles aktiviteter innen forskning, innovasjon og utdanning.

UiOs rektor, Ole Petter Ottersen, er styreleder i nettverket, og UiO har dermed god innsikt og innflytelse over strategisk innretning. En viktig forutsetning for at nettverket lykkes er å gjøre samarbeidet relevant for institusjonenes fagmiljøer. Det er videre et mål å løfte felles administrative utviklingsfelt.

Universitetsmuseene

Det foregår betydelige endringer ved UiOs to museer. Kulturhistorisk museum (KHM) er nå sikret finansiering for Saving Oseberg II, og Statsbygg er i gang med prosjektet for å realisere et utvidet og oppgradert Vikingtidsmuseum. Som følge av oppgraderingene vil Vikingskipshuset på Bygdøy stenge i 2020, og skal etter planen åpnes igjen i 2023. Det arbeides med ulike tiltak for å opprettholde interessen for museet under ombyggingen.

Når det gjelder Historisk museum, er det iverksatt et arbeid med fornying av kjerneutstillingene. Det er også iverksatt et pilotprosjekt for rehabiliteringen av museet. UiOs visjoner for Tullinløkka er innarbeidet i Statsbyggs anbefalinger til Stortinget.

Ved Naturhistorisk museum (NHM) er rehabilitering av Brøggers hus under prosjektering, og bygningen skal utvikles til å bli en moderne formidlingsarena. Det arbeides også med å realisere et nytt veksthus og et nytt klimahus. Som følge av nye lokaler vil det være en hovedprioritering for NHM å utvikle nye moderne utstillinger som styrker museets rolle som formidlingsarena og som et sted for gode opplevelser og undring.

Begge de to museene har høye besøkstall – henholdsvis 590 000 besøkende på Vikingskipshuset og Historisk museum og 830 000 besøkende i Botanisk hage. KHM har hatt en økning i besøkstall på ca. 70 000 fra 2015, og dette har gitt en betydelig økning i billettinntekter. Besøkstallene for NHM er relativt stabile.

Tabell 11 – Andel av samlingene som er tilfredsstillende sikret og bevart

KD styringsparameter	KHM		NHM	
	2015	2016	2015	2016
Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret	93 %	31 %	20 %	33 %
Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende bevart	80 %	79 %	30 %	38 %

Kilde: UiO

UiO er opptatt av at samlingene skal være tilfredsstillende sikret og bevart. Dessverre har det på midlertidig basis vært en vesentlig reduksjon i andelen samlinger og objekter som er tilfredsstillende sikret ved KHM. Dette skyldes at Inert Luft-anlegg i magasinbygget var ute av drift på rapporteringstidspunktet.

KHM skal inn i nye magasinlokaler innen årsskiftet 2017/2018, og det forventes at flyttingen gir en vesentlig bedre sikring og bevaring av samlingene. Ambisjonene for 2017 er at 100% av samlingene og objektene er tilfredsstillende sikret og at 93% av samlingene er tilfredsstillende bevart.

NHMs magasinarealer ble utvidet i 2016, og dette har bidratt til økning i andelen av samlingene som er tilfredsstillende og bevart i 2016. Det pågår et stort arbeid med å digitalisere og registrere samlingene. Om lag 35% av samlingene er digitalisert.

Sektormål 2- Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

UiOs tverrfaglige satsinger

UiO har tre tverrfakultære satsinger – UiO: Livsvitenskap, UiO:Energi og UiO:Norden.

UiO:Livsvitenskap

UiO:Livsvitenskap er etablert for å styrke kvalitet og samhandling i forskning; rekruttere, utdanne og utvikle talenter; samt fremme innovasjon innen livsvitenskap for miljø og helse. Satsingen har vært operativ i vel tre år.

Satsingen har påbegynt prosessen med å etablere konvergensmiljøer – forskningsgrupper på tvers av fagdisipliner som skal løse store samfunnsutfordringer – innen helse og miljø. Søknadene vil bli vurdert av internasjonale eksperter våren 2017. I februar 2016 ble åpningskonferansen Oslo Life Science arrangert. Satsingen har også deltatt aktivt på andre arrangementer som Forskningsdagene, Nordic Life Science Days og Cutting Edge-festivalen.

En sentral aktivitet i 2016 har også vært arbeid med Livsvitenskapsbygget frem mot KS2, der man spesielt har arbeidet med kvalitetssikring av styringsunderlag samt kostnadsoverslag før fremleggelse for investeringsbeslutning i Stortinget. Verdiskaping og internasjonal konkurransekraft er viktige målsettinger med bygget.

UiO:Norden

Hovedmålene for UiO:Norden er å fremskaffe ny viten om det nordiske i en internasjonal kontekst. I 2016 ble det etablert tre tverrfaglige forskergrupper som samarbeider med enkeltforskere og institusjoner i Norge, Norden og verden for øvrig.

UiO:Norden har i 2016 innledet på «Transatlantic Forum» i Chicago, deltatt på vitenskapelig workshop i Athen, presentert satsingen ved Det norske senteret i St. Petersburg, etablert samarbeid med Centre for Nordic Studies ved Helsinki Universitetet (CENS); og fortsatt samarbeidet med The Scandinavian Consortium for Organizational Research (SCANCOR).

UiO:Energi

UiO:Energi har som visjon å fremme nye måter å bruke energi på for å redusere klima- og miljøproblemer. Satsingen er en pådriver for utvikling av ny kunnskap ved å fremme samarbeid på tvers av fagfelt, med andre forskningsinstitusjoner og med ikke-akademiske partnere.

I 2016 har satsingen bidratt til bred deltagelse fra UiO i de nyetablerte forskningssentre for miljøvennlig energi (FME). UiO deltar med forskere fra naturvitenskapelige fag, samfunnsvitenskapelige fag og juridiske fag i forskning på solenergi, nullutslippstransport og karbonfangst og lagring. To nye fagområder, energiinformatikk og bærekraftige byer, har også blitt etablert med nye eksternt finansierte prosjekter. Satsingen har utviklet tverrfaglige og interaktive emner på masternivå og i forskerutdanningen.

UiO:Energi har utarbeidet en programplattform som skal bidra til å videreutvikle satsingen. Målet er å etablere fire tverrfaglige innsatsområder hvor UiOs forskere i samarbeid med relevant industri og samfunnsaktører kan bidra til løsninger på store globale utfordringer knyttet til energiomstillingen.

Innovasjonsløftet

Innovasjonsløftet skal fornye og styrke UiOs innovasjonsarbeid. Satsingen er forankret i universitetsledelsen, og viserektor leder styringsgruppen for prosjektet. For å styrke innovasjonsarbeidet, er det etablert en tydeligere strategisk dialog mellom UiO, Inven2 og Oslotech.

Studentinnovasjon er en del av Innovasjonsløftet, og dette fikk en «flying start» med lanseringen av FORNY-StudENT i mai 2016. FORNY-StudENT er NFRs satsing for å fremme studententreprenørskap og motivere studenter til å bli gründere. StudENT 2016 synliggjorde behovet for å styrke kulturen for innovasjon og entreprenørskap i utdanningene ved UiO.

Inven2 har mottatt 61 ideer til slutten av 2. tertial 2016 mot 82 til samme tidsrom året før. Nedgangen har sammenheng med en vesentlig reduksjon i antall timer som er brukt mellom forskningsmiljøene og Inven2 for å vurdere mulige oppfinnelser. Innen områder hvor Inven2 har hatt aktiv idespeiding, workshops og speed-dating, har det imidlertid vært en betydelig økning i antall mottatte ideer.

UiO var det eneste norske universitetet over Reuters liste over de 100 mest innovative universitetene i Europa i 2016.

Samarbeid med arbeids- og næringsliv

Samarbeid og kontakt med arbeids- og næringsliv er en av mange viktige forutsetninger for at universitetet kan oppfylle sitt samfunnsoppdrag. UiOs Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) har siden desember 2013 møttes en gang per år. Rådet har bidratt med viktige tilbakemeldinger på både tiltak og oppnådde resultater. Møtene har vært en viktig arena for forventningsavklaringer mellom UiO og arbeidslivet, samt at tilbakemeldingene har hatt en viktig signaleffekt internt ved UiO.

UiO har i dag et bredt og rikt samarbeid med mer enn 400 bedrifter om forskning, utdanning og innovasjon, innenfor mange fagområder. Det er stor variasjon i fagmiljøenes samarbeid med

næringslivet. De største virksomhetene spiller en viktig rolle for UiO, men for det enkelte fagmiljø kan små virksomheter innenfor spesifikke bransjer være vel så viktige.

I UiOs bidrag til å utvikle nytt næringsliv, spiller klyngene en viktig rolle. Oslo Cancer Cluster, Oslo MedTech, Nansen Neuroscience Network og The Life Science Cluster er sentrale samarbeidspartnere for UiO, særlig innen livsvitenskap og helseindustri. UiO har store ambisjoner for å utvikle samarbeidet med næringslivet, og ser betydelig potensiale for et økt omfang av næringslivssamarbeid de nærmeste årene.

Formidling av UiOs forskningsaktivitet

UiOs kommunikasjonsstrategi har som mål at UiO skal belyse de store samfunnsutfordringene og bidra til at forskningsbasert kunnskap preger samfunnet. Strategien følges opp gjennom UiOs årsplan.

UiO har gjennomført en rekke tiltak for å styrke forskningskommunikasjonen, og synliggjøring av UiOs toppforskningsmiljøer og de tverrfaglige satsinger prioriteres. De tverrfaglige satsingene har deltatt på store arrangementer som UiO-festivalen og Forskningsdagene. UiO: Livsvitenskap gjennomførte i februar den første Oslo Life Science-konferansen, og en rekke mindre formidlingsarrangementer i løpet av året. UiO: Norden har gjennomført bredt eksternt kontaktarbeid, blant annet gjennom Arendalsuka. Senter for fremragende utdanning ProTed har gjennomført en omfattende formidlingsvirksomhet i nasjonale og internasjonale fora.

Arbeid for flyktninger, truede forskere og studenter og for å fremme akademisk frihet

UiO ser arbeidet for flyktninger i høyere utdanning, truede forskere og fremme av akademisk frihet i sammenheng, og UiO er en pådriver nasjonalt og internasjonalt på dette området.

Akademisk dugnad

Akademisk dugnad for flyktninger og asylsøkere ble igangsatt høsten 2015, og har som formål å hjelpe flyktninger med akademisk bakgrunn inn i relevante studier og arbeid i Norge. UiO har utviklet et nettbasert kurs i norsk språk, og tilbyr et nettbasert kurs i engelsk språk gjennom Erasmus+ - programmet. «Akademisk praksis» tilbyr praksisplasser ved relevante fagmiljøer. «Akademisk nettverk» kobler flyktninger og studenter med lignende fagbakgrunn og gir en introduksjon til akademia i Norge. Vi tilbyr også flyktninger individuell veiledning om studiemuligheter. UiO har utviklet en forelesningsserie som belyser ulike sider av flyktningssituasjonen, og som er tilgjengelig på nett.

UiO samarbeider særlig tett med Studentparlamentet, HiOA, Oslo kommune og NOKUT, og tok initiativ til nasjonal koordinering gjennom UHR. Vi samarbeider i tillegg med de øvrige UH-institusjonene og kommunene i Stor-Oslo, og med relevante organisasjoner og instanser som International Student Union, IMDi og International Organization for Migration Norway. UiO bidrar dessuten aktivt til europeisk erfaringsutveksling på dette feltet.

Scholars at Risk

UiO har vært medlem av Scholars at Risk siden 2001 og har et tett samarbeid med nettverket om å fremme akademisk frihet og å hjelpe forfulgte forskere. UiO har de siste årene tatt imot en truet forsker per år. I 2016 var tre truede forskere (Syria, Pakistan, Tyrkia) på gjesteopphold ved UiO. Det siste året har det internasjonale behovet for støtte til forskere som blir forfulgt på grunn av forskningen eller statusen som forsker økt kraftig. I det akademiske året 2015/2016 mottok Scholars at Risk 560 søknader, mens de hadde mottatt 202 søknader året før. Scholar Rescue Fund opplever tilsvarende økning. I 2016 økte særlig antall saker fra Tyrkia. UiOs styre bestemte september 2016 å

øke antall plasser ved UiO til fire truede forskere i 2017. Forskerne fra Jemen, Syria og Tyrkia starter ved UiO i perioden jan-mars for ettårige opphold.

Students at Risk (StAR)

UiO deltar i pilotordningen StAR som skal gi mulighet for studentaktivister som ikke kan fullføre utdanning i sine hjemland på grunn av sitt engasjement. UiO tok opp to masterstudenter, én fra Syria og én fra Libanon, for perioden 2015-2017, og én masterstudent fra Tyrkia for 2016-2018. Både UiOs studenter og rektor har bidratt i forbindelse med Students at Risk arrangementer, samt med innspill for en permanent videreføring av ordningen etter pilotfasen.

Academic Refuge

UiO koordinerer et Erasmus+ strategisk partnerskapsprosjekt «Academic Refuge» som kombinerer arbeidet med integrering av flyktninger i høyere utdanning, beskyttelse av truede forskere og studenter og arbeid med å fremme grunnverdier som akademisk frihet i høyere utdanning. Prosjektet er et samarbeid med Scholars at Risk, UNICA, Universitetet i Ljubljana og med EUA og EAIE som assosierte partnere. Prosjektet vil arrangere en internasjonal staff training week i Oslo i juni 2017 og lage en MOOC om akademisk frihet i 2018.

KDs styringsparametere under sektormål 2

Kunnskapsdepartementet har fire styringsparametere under sektormål 2.

Tabell 12 – KDs styringsparametere under sektormål 2

KD styringsparameter	2013	2014	2015	2016
Andelen forskningsinnsats i MNT-fag	34	–	30	–
Andelen masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	76,24	–	75,13	–
Bidraginntekter NFR per faglige årsverk	227890	211290	223720	248020
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglige årsverk	150550	145340	144900	136220

Kilde: DBH. Undersøkelsene knyttet til forskningsinnsats i MNT-fag og andelen sysselsatte masterkandidater utarbeides hvert annet år.

UiO har hatt en vekst i bidraginntekter fra NFR de siste årene, mens andre bidrags- og oppdragsinntekter har holdt seg stabilt. UiO har hatt en tilsiktet økning i vitenskapelig ansatte i perioden, og denne økningen påvirker utvikling på KDs styringsparametere om inntekter per faglige årsverk.

Sektormål 3 - God tilgang til utdanning

Dimensjonering av studieporteføljen

En god balanse mellom departementets bevilgning og UiOs aktivitetsnivå er en grunnleggende forutsetning for å tilby utdanning av høy kvalitet. Etter kvalitetsreformen innførte UiO derfor en opptaksramme som angir hvor mange studenter som skal tas opp på hvert studieprogram. Formålet med opptaksrammen er todelt: den skal bidra til at studentopptaket er høyt nok til å oppnå en tilstrekkelig studiepoengproduksjon, men også bidra til at studenttallet ikke blir for høyt sammenlignet med ressursene som er tildelt hvert studieprogram.

Opptaksrammen tar høyde for frafall underveis i studieprogrammene ved at antallet studenter som tas opp til et program er satt høyere enn det ønskede resultatet. For de fleste programmene vil innsatsen dermed være forholdsvis større i starten enn mot slutten av studiet, siden en del av studentene faller fra underveis.

I en situasjon med vesentlig redusert frafall, vil et konstant antall opptatte studenter øke UiOs totale aktivitetsnivå. Dersom UiO lykkes i arbeidet med å redusere frafallet, kan det derfor bli behov for å redusere antallet studenter som tas opp til studieprogrammene, slik at balansen mellom departementets bevilgning og UiOs aktivitetsnivå opprettholdes.

Rekruttering av studenter

UiO legger til rette for bred rekruttering til studieprogrammene, og besøker nærmere 300 videregående skoler i alle landets fylker, for å rekruttere studenter fra hele landet.

UiO har iverksatt ulike tiltak for å tiltrekke studenter med underrepresentert kjønn på de ulike studieprogrammene. Den største satsingen er gjennomført ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Der har man blant annet sett at jenteandelen blant søkerne til UiOs fire studieprogram innen informatikk har økt fra 21% i 2015 til 27% i 2017. Det er nærliggende å anta at kommunikasjonstiltak rettet mot jenter har bidratt til denne økningen.

Mangfold i Fokus i Akademia (MiFA) jobber for et større kulturelt mangfold ved UiO, og består av et kursopplegg for elever ved ti videregående skoler i Oslo. Målet er at tiltaket skal bidra til at studentgruppen ved UiO blir stadig med mangfoldig. Det er jevn økning i andelen studenter med utenlandsk bakgrunn fra 12,75% i 2013 til 14% i 2016.

Kandidatmåltall

Kunnskapsdepartementet har fastsatt kandidatmåltall for 2016 for helse- og lærerutdanningene. Tabellen gir en oversikt over resultater på de ulike utdanningene sammenlignet med måltallene for 2016.

Tabell 13 – Kandidatmåltall og UiOs resultater

Utdanning	Måltall 2016	Resultat 2016	Avvik 2016
Farmasi (femårig masterprogram)	55	62	7
Klinisk ernæring (femårig masterprogram)	32	16	-16
Lektorprogrammet (femårig masterprogram)	109	96	-13
Medisin (seksårig cand.med.)	192	188	-4
Odontologi (femårig masterprogram)	62	39	-23
Praktisk-pedagogisk utdanning (ettårig program)	265	283	18
Psykologi (seksårig cand.psychol.)	96	85	-11
Tannpleie (treårig bachelorprogram)	20	22	2

Kilde: UiO

Farmasi

UiO oppfyller kandidatmåltallet.

Klinisk ernæring

Kandidatmålet for klinisk ernæring ble i 2016 ikke oppfylt. Det ble uteksaminert 16 kandidater, to flere enn i 2015. Måltallet i 2016 var 32, mot 20 i 2015. Årsakene til den lave måloppnåelsen henger primært sammen med omleggingen av studiet til femårig integrert master fra 2012. Ernæringsstudiet har også i flere år hatt merkbart frafall til medisinstudiet.

Det er iverksatt diverse tiltak, blant annet å flytte studiestart tilbake til høsten og innføre et nytt første semester utenfor fellesundervisningen med medisinstudiet for å bygge identitet og samhold blant nye studenter. Vi ser allerede at de korrigerende tiltakene har gitt effekt for nyere kull, og vi forventer betydelig bedring i antall kandidater fra 2018.

Lektorprogrammet

Måltallet for integrert lærerutdanning er økt fra 97 i 2015 til 109 i 2016. Selv om programmet treffer omtrent på fjorårets måltall, ligger det noe under måltallet for 2016.

Programmet gjennomgikk en større revisjon i forbindelse med innføring av nasjonal rammeplan i 2014, og har i tillegg gjort flere grep for å forbedre studiekvaliteten, som å innføre et mentorprogram for studentene og utvide studieveiledningen.

Medisin

Antallet studenter som slutter, får inndratt studieretten eller søker om permisjon varierer fra år til år, og dette påvirker antall uteksaminerte kandidater. De siste årene har antall kandidater hatt en nedadgående tendens, fra 195 kandidater i 2013 til 188 i 2016. På det nåværende tidspunktet ser det imidlertid ut som vi vil ligge over måltallet i 2017; 215 studenter er p.t. registrert på kullene som uteksamineres i år.

For å nå kandidattallene vil det fra neste opptak overbookes med cirka 10%. Dette vil imidlertid ikke ha effekt på antall uteksaminerte kandidater før om seks år. Fakultetet vil også sørge for at det er tydeligere sammenheng mellom læringsutbytte, undervisning og eksamen for å redusere frafallet. Redusert frafall vil på sikt bidra til økt antall kandidater.

Odontologi

For å hindre frafall satses det på tidlig oppfølging og veiledning av odontologistudentene. Det er også iverksatt en mentorordning, og fakultet har fokus på å øke kvaliteten på gruppeundervisningen. Av høstens kull på odontologistudiet har seks studenter (nesten 10%) søkt overflytting til medisinstudiet. Dette er en tendens som har vart de siste årene, og sammenholdt med at flere enn før mister studieretten grunnet manglende studieprogresjon, står flere plasser tomme.

For å øke antall uteksaminerte kandidater tar fakultetet inn norske studenter, som har studert i utlandet, til 3. og 5. semester. I 2016 ble det tilsammen tatt opp 15 studenter, et antall som vi håper vil øke ved årets suppleringsopptak.

Praktisk-pedagogisk utdanning

UiO oppfyller kandidatmåltallet.

Psykologi (profesjonsstudium)

For å nå kandidatmåltallene har psykologisk institutt de senere årene systematisk tatt opp cirka 15 % flere studenter enn opptaksrammen. Våre framskrivninger tilsier at vi uteksaminerer 95 kandidater i 2017 og 123 kandidater i 2018.

Tannpleie

UiO oppfyller kandidatmåltallet.

Fordeling av strategiske studieplasser

UiO fikk i statsbudsjettet for 2016 tildelt 15 strategiske studieplasser i kategori C. Plassene ble omregnet til 21 plasser i kategori D og midlertidig fordelt til Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) for studieåret 2016/17. For studieåret 2017/18 ønsket universitetsledelsen å fordele plassene til studietilbud innenfor UiOs satsingsområder; innovasjon, livsvitenskap, energi og Norden.

Flere studietilbud er under utvikling innenfor satsingsområdene, og for å beholde muligheten til å foreta en samlet strategisk prioritering for studieåret 2018/19, ble studieplassene midlertidig fordelt til PPU også for studieåret 2017/18. Det er stor etterspørsel etter å avlegge PPU før ny rammeplan

implementeres høsten 2018, og en utvidet midlertidig fordeling til PPU gir flere mulighet til å få undervisningskompetanse før krav om mastergrad innføres. 15 plasser i kategori C omregnet til kategori D med to års opptrapping tilsvarer 42 studieplasser til PPU for studieåret 2017/18.

Etter- og videreutdanning

UiO har i 2016 videreført sin policy for etter- og videreutdanning (EVU), og UiO har følgende typer EVU-tilbud:

- skreddersydde tilbud utarbeidet på oppdrag eller mot egenbetaling. De største satsingene er «IT og ledelse» og tilbud for skolesektoren
- erfaringsbaserte masterprogram. UiO tilbyr ni erfaringsbaserte mastere innen helsefag, pedagogikk, teologi, jus og journalistikk hvor opptakskravet er nærmere definerte bachelorgrader, samt minimum to års relevant yrkeserfaring
- ordinære opptak til årsheter. UiO tilbyr 26 årsheter, og de er opprettet blant annet for å imøtekomme behovet for å øke undervisningskompetansen til lærerne i skolen
- ordinære opptak til enkeltemner

En utfordring ved å etablere målrettede EVU-tilbud har vist seg å være de vitenskapelige ansattes undervisningskapasitet. Det er også dårlig samsvar mellom etterspørsel og tilbud; en del av henvendelsene kommer fra bedrifter som ønsker undervisning i noe annet enn det UiO forsker og underviser i. Det kan dessuten være tungt å markedsføre og rekruttere tilstrekkelig antall deltakere til at et kurs går i økonomisk balanse, og UiO kan tape anbud fordi høyskoler eller private priser sine tjenester lavere.

UiO har et omfattende nærings samarbeid med om lag 400 bedrifter på områder som praksisplasser, forskning og innovasjon. EVU er normalt ikke en del av dette nærings samarbeidet; store avtaler er styrt av intensjonen til avtalepartneren og motiveres som regel av interesse for forskning og innovasjon.

Sektormål 4 - Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Arbeidsdeling mellom UiO og Høgskolen i Oslo og Akershus

UiO og Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) opprettet i 2015 en felles arbeidsgruppe for å vurdere om dagens arbeidsdeling mellom institusjonene på utdanningsområdet er formålstjenlig. Gruppen skulle også vurdere arbeidsdelingen mellom de to institusjonene. Arbeidsgruppens sluttrapport ble levert til ledelsen ved UiO og HiOA i juni 2016.

Arbeidsgruppen konsentrerte arbeidet om institusjonenes porteføljer i lærer- og pedagogiske utdanninger, og i helsefagutdanningene. Hovedkonklusjonen er at HiOA og UiO samlet har en god og komplementær studieportefølje, men at:

- det kan legges bedre til rette for arenaer der studenter og ansatte fra utdanningene kan møtes på tvers og bli kjent med hverandres kompetanser og fag
- det er behov for å tydeliggjøre og profilere utdanningenes ulikheter og likheter overfor omverdenen, særlig overfor potensielle søkere, og kandidatens kommende arbeidsgivere
- det er viktig å videreutvikle institusjonenes kontaktflater med Oslo- og Akershusregionen for å sikre regionens behov også i fremtiden

I tillegg har gruppen anbefalinger rettet mot enkelte fagområder, samt en oppfordring til økt samarbeid mellom de pedagogiske miljøene, som bør forankres i det allerede etablerte ledelses-samarbeidet mellom UV-UiO og LUI-HiOA. Rapporten følges nå opp av de aktuelle fagmiljøene.

Samarbeid mellom UiO og Norges idrettshøgskole

UiO og Norges idrettshøgskole (NIH) har sterke forskningsmiljøer, en tydelig profil som utdanningsinstitusjoner og geografisk nærhet til hverandre. Samarbeidet mellom institusjonene har tidligere vært forankret i en omfattende avtale, men i lys av endringer i sektoren som helhet har institusjonene ønsket å vurdere om det er grunnlag for andre former for tettere samarbeid.

Det har vært særlig viktig for ledelsen ved de respektive institusjonene å kartlegge hvilke faglige gevinster som kan realiseres med ulike former for tettere samarbeid mellom institusjonene. For å bidra til dette er det gjennomført to ulike prosesser:

- på administrativ side er det nedsatt interne arbeidsgrupper som fokuserer på økonomi- og personalspørsmål samt eiendomsforvaltning
- på faglig side er det nedsatt en felles arbeidsgruppe som skal vurdere mulige samarbeids-områder og faglig merverdi ved et eventuelt utvidet samarbeid

Det virker klart at det er et potensial for større samarbeid mellom UiO og NIH innen både utdanning og forskning. Institusjonene har komplementære styrker og vil kunne tjene på å utvide samarbeidet. Arbeidsgruppen for faglig samarbeid vurderer det slik at mye av gevinsten kan hentes ut ved å forbedre den eksisterende samarbeidsavtalen mellom institusjonene.

Prosjekt UiO:Digital eksamen

Prosjektet UiO:Digital eksamen ble avsluttet 1. februar 2017, og arbeidet har gått over i ordinær drift. Prosjektet har etablert rammene for at digital eksamen skal kunne driftes på en trygg og forsvarlig måte, og ett av prosjektets viktigste resultater er den store økningen av digital eksamen:

- i 2014 hadde cirka 6 000 kandidater skoleeksamen på pc ved UiO
- i 2015 var tallet 12 000 kandidater
- i 2016 var tallet 30 000 kandidater
- for 2017 er estimatet at 45 000 kandidater skal gjennomføre skoleeksamen digitalt

I tillegg kommer tusenvis av innleveringer i andre vurderingsformer som hjemmeeksamen, semesteroppgave, prosjektoppgave mm. Evalueringene viser at 88% av studentene er fornøyde eller svært fornøyde med digital eksamen.

Infrastruktur er avgjørende ved digitalisering av eksamen, og den 19. september 2016 åpnet UiO Nordens største og beste digitale eksamenslokale i Silurveien 2. Ca. 20 000 kandidater avla eksamen der før jul, og i vårsemesteret 2017 er estimatet 26 331 kandidater fordelt over 80 ulike dager. Fra høsten vil det være plass til 680 studenter samtidig, og med to skift gir det 1360 studenter hver dag.

Silurveien skaper nasjonal og internasjonal interesse. Vi har hatt besøk av flere norske og svenske universiteter og høyskoler, samt besøk fra universiteter i Danmark, Polen, Østerrike og Storbritannia.

Alle typer eksamener og fag lar seg fortsatt ikke digitalisere på en hensiktsmessig måte, men løsningene videreutvikles kontinuerlig for å gi flere muligheter og bedre kvalitet for studenter og faglærere. Våren 2017 vil det bli mulig å levere tegning digitalt, og i løpet av året skal studentene få tilgang til utvalgte tredjepartsprogram under eksamen. Parallelt digitaliseres en stadig større del av de faglige og administrative arbeidsoppgavene før, under og etter en eksamen. UiOs ambisjon er en digital arbeidsprosess for alle, og et kontinuerlig arbeid for å sikre studentene en digital eksamen med høy relevans og kvalitet.

Prosjekt UiO:Forskerstøtte

Formålet med prosjekt UiO:Forskerstøtte er å utvikle bedre og mer koordinert forsker støtte slik at det blir enklere for forskerne å konkurrere om eksterne forskningsmidler og drifte de eksternt finansierte forskningsprosjektene. Prosjektet involverer ansatte innen alle de ulike nivåene på universitetet. Prosjektet jobber mot følgende effekter på sikt:

- en mer effektiv bruk av ressurser og kompetanse
- en mer profesjonell og helhetlig forsker støtte
- større forutsigbarhet for forskerne
- økte eksterne inntekter

En kartlegging som ble foretatt høsten 2016 viser at om lag 400 ansatte fordelt på 200 årsverk arbeider administrativt med eksternt finansierte prosjekter, enten med kompetanse innen økonomi eller generell forskningsadministrasjon. UiO har de siste årene bygd opp støtteapparatet i presøknads- og søknadsfasen, og vi vil i det videre arbeidet fokusere på drifts- og avslutningsfasen.

Arbeids- og læringsmiljø

Arbeids- og læringsmiljø har vært et satsingsområde i 2016. Hovedtiltakene for å bedre læringsmiljø har vært UiOs årsplanstiltak om å styrke førsteårsstudentenes integrering i fagmiljøet og å stryke studentenes læringsutbytte gjennom bruk av nyskapende lærings- og vurderingsformer. Det har også vært gjennomført tiltak for å bedre studentenes fysiske læringsmiljø – oppussing av Sophus Bugges hus og Georg Sverdrups hus står her sentralt.

UiO har i de siste årene gjennomført Arbeids- og klimaundersøkelsen (ARK), og i 2016 har det vært arbeidet med å følge opp undersøkelsen lokalt på enhetene. Andre tiltak som er iverksatt for å styrke arbeidsmiljøet er kompetanseheving for ansatte og konferanse om med arbeids- og læringsmiljø som tema.

Rekrutteringsstrategi

UiO arbeider med en rekrutteringsstrategi. Strategien vil ferdigstilles i 2017.

Midlertidighet

UiO har stor oppmerksomhet på utviklingen i midlertidighet. Erfaringer viser at midlertidighetstallene vanligvis varierer gjennom året. UiO gjennomfører årlige møter med organisasjonene som oppfølging av UiOs handlingsplan for reduksjon i andel midlertidig ansatte, hvor ett av tiltakene er årlig drøfting på sentralt nivå ved UiO.

En evaluering av midlertidighet som ble gjennomført våren 2016 viste at den totale andelen midlertidige ansatte har vært relativt stabil siden 2014. Det er imidlertid en tydelig nedgang i andelen midlertidige ansatte i rene undervisningsstillinger. Det er positivt, sett i lys av at undervisningsstillinger har vært en av gruppene med høyest andel midlertidige ved UiO.

Tyngden av midlertidige kontrakter er fortsatt knyttet til forskningsprosjekter med tidsavgrenset eksternt finansiering. For saksbehandlerstillinger viste status i april en liten nedgang i midlertidig ansatte, og en økning i fast ansatte. Per 1. januar 2017 ser vi en liten økning totalt sett i midlertidigheten. UiO har ikke analysert den siste utviklingen, men skal gjennomføre en ny evaluering med fakultetene våren 2017. Evalueringen vil gi mer informasjon om utvikling i midlertidigheten og bakgrunn for denne.

Tabell 14 – Andel midlertidig ansatt i undervisnings- og forskerstillinger

KD styringsparameter	2013	2014	2015	2016
Andel midlertidig ansatt i undervisnings- og forskerstillinger	23,3	23,11	23,48	24,9

Kilde: DBH

Resultater og måloppnåelse for midler til oppgradering av bygg ved selvforvaltende institusjoner

UiO er selvforvaltende, og har i 2016 mottatt 40 mill. kroner fra Kunnskapsdepartementet til rehabilitering av Niels Treschows hus 7-12 etasje. I tillegg har UiO avsatt 50 mill. kroner. Arbeidene startet i juni 2016, og fremdriften er i henhold til plan med ferdigstilling til semesterstart 2017.

Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

UiO har ikke mottatt SAKS-midler i 2016.

Resultater og måloppnåelse for midler tildelt over kap. 281 post 01 og post 45

Kap 281 post 01:

UiO har i 2016 mottatt 4 mill. kroner til ProTed Senter for fremragende utdanning. I tråd med forutsetningene skal senteret rapportere regnskap og bruk av midlene til NOKUT.

UiO har i 2016 mottatt 10 mill. kroner til ProTed Senter for fremragende utdanning for å drifte et prosjekt for å prøve ut eksempler på studieintensive arbeidsformer ved implementering av femårige grunnskolelærerutdanninger. Første delrapportering er i mars 2017, med prosjektplan og budsjett.

UiO fikk i november 2016 0,9 mill. kroner til finansiering av forkurs i matematikk for opptak til lærerutdanning.

UiO fikk i november 2016 4,847 mill. kroner til CCSE Senter for fremragende utdanning. I tråd med forutsetningene skal senteret rapportere regnskap og bruk av midlene til NOKUT.

CRISTin har mottatt 2,0 mill. kroner til integrasjon av forskningsdokumentsystem og 2,0 mill. kroner for å styrke videre arbeid med CRISTin-systemet. Vi forutsetter at CRISTin rapporterer på bruken av midler til KD.

FSAT har mottatt 4,3 mill. kroner til arbeid med vitnemålsdatabanken og 3,9 mill. kroner til samlokalisering av FSAT og CRISTin. Vi forutsetter at FSAT rapporterer på bruken av midler til KD.

Kap 281 post 45:

CRISTin har mottatt 1,0 mill. kroner til arbeidet med å utvikle CRISTin 2.0. Vi forutsetter at CRISTin rapporterer på bruken av midler til KD.

Resultater og måloppnåelse for øvrige midler tildelt i supplerende tildelingsbrev i 2016

UiO fikk tildelt 25 studieplasser innen Strategisk IKT/helse i supplerende tildelingsbrev i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Studieplassene er fordelt til Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet med henholdsvis 17 studieplasser på bachelornivå og 7 studieplasser på masternivå. Opptak av studenter ble fortatt høsten 2016.

Måloppnåelse for byggeprosjekter med samfunns- og effektmål

UiO har per tidspunkt ikke slike prosjekter.

KDs styringsparametere under sektormål 4

Tabell 14 – KDs styringsparametere under sektormål 4

KD styringsparameter	2013	2014	2015	2016
Antall studiepoeng per faglige årsverk	309,64	306,56	302,64	293,28
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	28,84	29,23	30,03	30,62

Kilde: DBH

I perioden 2013-2016 har studiepoengproduksjonen ved UiO økt fra 16 810 til 17 469.

Forholdsmessig har den tilsiktede økningen i vitenskapelig ansatte i samme periode vært større, og dette er årsaken til nedgangen i styringsparameteren. UiO forventer en bedring av forholdstallet fremover.

Andelen kvinner i dosent- og professorstillinger er stabil med en liten økning. Vi viser ellers til omtale om likestilling i kapittel om styring og kontroll i virksomheten og den vedlagte likestillingsrapporten (vedlegg 1).

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet vurdering av internkontroll

UiO arbeider aktivt med internkontroll og risikostyring på flere kjerneområder. Internkontroll og risikostyring er definert som en del av linjeansvaret. Vår vurdering er at UiO har god styring og kontroll med den transaksjonsorienterte delen av virksomheten. Det er potensial for forbedring av risikovurdering på et mer helhetlig og overordnet nivå. UiO skal i 2017 utarbeide risikovurderinger sett opp mot UiOs strategiske mål, og vil med dette ivareta kravene som stilles i Økonomireglementet og Bestemmelser om økonomistyring i staten.

UiO har en internrevisjon, organisert i samsvar med kravene i økonomireglementet. Internrevisjonen utarbeider årlig en risikobasert plan som fastsettes av styret. Internrevisjonen oppsummerer observasjoner og syn på prosesser for risikostyring, kontroll og governance i en årlig rapport til styret.

Nærmere beskrivelse av internkontrollen

UiO er opptatt av at virksomheten skal drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og at forskningen utføres i samsvar med forskningskikk og anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper. Kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten og kvalitetssystemet for medisinsk og helsefaglig forskning er de mest sentrale internkontrollsystemene innen kjernevirksomheten. Internkontrollen har ikke avdekket vesentlige avvik i 2016.

Kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten

Kvalitetssystemet skal bidra til at målene for utdanningsvirksomheten og læringsmiljøet realiseres. Systemet skal sikre jevnlig vurderinger av kvalitet og forbedringstiltak både i enkeltutdanninger og i utdanningsvirksomheten som helhet. Systemet skal fremme erfaringsdeling og spredning av god praksis, og hver evaluering kan innrettes etter lokale behov.

Kvalitetssystemet ble revidert i 2015 som en oppfølging av NOKUTs tilsyn med systemet i 2013-2014. Evalueringsrapporten pekte på to områder som UiO må prioritere særskilt, tilsynsordningen og kvalitetssikringen av forskerutdanningen. Disse områdene ble behandlet særskilt i revisjonen, og fakultetene har innarbeidet de nye bestemmelsene i sine egne rutiner. I etterkant av KDs fastsettelse av ny studiekvalitetsforskrift og NOKUTs fastsettelse av ny studietilsynsforskrift vil UiO gå gjennom systemet på nytt for å sikre at det fremdeles oppfyller lovpålagte krav.

Kvalitetssystemet for medisinsk og helsefaglig forskning

Kvalitetssystemet skal bidra til at helsefaglig forskning, herunder klinisk utprøving av legemidler og medisinsk utstyr, planlegges, gjennomføres og rapporteres på en slik måte at etiske, medisinske, helsefaglige, vitenskapelige og personvernmessige forhold ivaretas. Det skal også sikres at forskningen holder en faglig forsvarlig standard.

På oppdrag fra UiO foretok Deloitte en revisjon av etterlevelsen av kvalitetssystemet for medisinsk og helsefaglig forskning. Revisjonen ble ferdigstilt i november 2015, og i februar 2016 godkjente Universitetsdirektøren en plan for oppfølging av revisjonens anbefalinger. Handlingsplanen presiserte også hvordan oppfølgingsoppgavene skulle fordeles på de forskjellige nivåene (institutt, fakultet og fellesadministrasjon). En viktig oppgave har vært å utarbeide et IKT-system til hjelp for løpende oversikt (lovpålagt) over all helseforskning ved UiO.

Internkontroll innen administrative forvaltningsområder

UiO har integrert internkontroll innen regnskap, lønn og innkjøp og har de siste årene hatt et større fokus på å forbygge og avdekke tilsiktede handlinger utført i strid med gjeldende lover og regler, som eksempelvis manipulasjon, forfalskning og endring av data eller annen informasjon. UiO arbeider kontinuerlig med å styrke internkontrollen, og de fleste tiltakene er knyttet til standardisering og digitalisering av prosesser.

Oppfyllelse av krav i Reglement for økonomistyring i staten

UiO er opptatt av å ha god styringsinformasjon, og arbeider kontinuerlig for å utvikle kvalitet i beslutningsgrunnlag og rapportering.

Universitetsstyret vedtar UiOs årsplan og disponering av tildelt bevilgning og øvrige inntekter. På bakgrunn av vedtaket utformes et eget disponeringsskriv med rammer og føringer til hvert fakultet og tilsvarende enheter.

Fakultetene rapporterer tertialvis om gjennomføring, oppnådde resultater og økonomi. Rapporteringen følges opp i styringsdialog med enhetene. En grundig analyse av resultater innenfor forskning og utdanning gjøres som del av den interne rapporten per første tertial. Rapportering av hvordan fakulteter og tilsvarende enheter gjennomfører sine egne årsplaner, følges opp per andre tertial.

Som en del av den interne rapporteringen for tredje tertial, gjøres det en gjennomgang av hvordan fakulteter og tilsvarende enheter følger opp UiOs overordnede årsplan i sine lokale aktivitetsplaner for de kommende år. Videre gjøres det i tredje tertial en analyse av UiOs samlede økonomiske utsikter de nærmeste årene. Denne tar utgangspunkt i fakulteter og tilsvarende enheters langsiktige bemanningsplaner samt vurdering av de økonomiske prognosene.

Oppfølging av eventuelle vesentlige merknader fra Riksrevisjonen

UiO hadde ingen merknader fra Riksrevisjonen i Dokument 1 for 2015.

Vurdering av om UiO har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet

UiO er en stor og kompleks virksomhet med behov for mange typer kompetanse. I tillegg til deltakelse på eksterne kurs og videreutdanning, har UiO internt et bredt spekter av kurs som tilbys ansatte innenfor de ulike administrative disiplinene. Vår vurdering er at universitetet har god kompetanse til å gjennomføre den administrative forvaltningen med tilstrekkelig kvalitet.

Tiltak for avbyråkratisering- og effektivisering

UiO har gjennomført flere tiltak for å effektivisere ressursbruken. De fleste tiltakene som er gjennomført i 2016 er knyttet til digitalisering av prosesser, men UiO er også inne i en fase hvor gevinster fra tidligere effektiviseringstiltak realiseres. Eksempler på administrative forenklinger ved UiO:

- digital prosessflyt innen tjenester med mange brukere (lønn, økonomi, innkjøp). Fokus på datakvalitet og prosess. Forbedringseksempel: eBilag, eOmpostering
- tilrettelegging av data og analyse for fakulteter/enheter. Forbedringseksempel: Datadelingsfunksjonen "Tableau" tas i bruk for økonomi, studieadministrasjon og forskningsadministrasjon. Verktøy for innkjøpsanalyse
- etablering av spesialistfunksjoner med felles ressurser fra flere nivåer. Forbedringseksempel: et komplisert regelverk for foreldrepermisjoner håndteres korrekt og enhetlig

- omorganisering av økonomifunksjonen og bruk av felles metodikk og arbeidsprosesser for økonomistyring. Forbedringseksempel: bedre økonomioppfølging av eksterntfinansierte prosjekter

Sikkerhet og beredskap

UiO følger etablert plan for gjennomføring av ROS-analyser, øvelser og oppdatering av beredskapsplanverk på sentralt og lokalt (fakulteter, museer mv) nivå. Metode for ROS-analyser følger KDs anbefalinger i Styringsdokument fra oktober 2016. Arbeidet med implementering av verktøyet CIM for krisehåndtering, og erfaringsutveksling på tvers i sektoren, er også vektlagt i 2016.

IKT16 er den største IKT-øvelsen som er holdt i Norge, og den sentrale beredskapsledelsen ved UiO og UiO-CERT deltok på øvelsen. UiO er meget fornøyd med øvelsen. Vi opplevde scenariet som realistisk, og vi fikk øvd både på intern kommunikasjon, og samspill med vår sektorvise responsmiljø (Uninett-CERT), KD, PST og NorCERT. Øvelsen avdekket ingen store mangler, men en god del læringspunkter som vil bli tatt med inn i det videre sikkerhets- og beredskapsarbeidet.

Risiko- og sårbarhetsanalyser av IT-systemer

For å oppfylle bestemmelsen i personopplysningsforskriften § 2- 4 med krav om risikovurdering av alle behandlinger av personopplysninger, gjennomføres det risiko- og sårbarhetsanalyser av IT-systemer som brukes ved UiO.

I 2016 har det blitt gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser av et 30-talls administrative systemer, som en del av et større arbeid knyttet til å risikovurdere alle behandlinger av personopplysninger. Arbeidet ble gjennomført i samarbeid med Sekretariat for informasjonssikkerhet hos UNINETT. Systemene er klassifisert etter viktighet, omfang og betydning for organisasjonen. Vi er også i en prosess med å gjennomføre GAP-analyser knyttet til disse systemene. Det gjennomføres fortløpende risiko- og sårbarhetsanalyser av nye IT-system som utvikles og tas i bruk.

Oppfølging av Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen

Handlingsplanen er en del av Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet. For å oppnå målsettingene i handlingsplanen er det definert fem tiltaksområder. UiOs arbeid innenfor hvert av disse tiltaksområdene er beskrevet nedenfor.

Styring og kontroll

På informasjonssikkerhetssiden har UiO siden 2007 hatt vår egen "IT-sikkerhetshåndbok for UiO". IT-sikkerhetshåndboken er basert på forløperen til standarden ISO 27001. Håndboken har lagt grunnlaget for arbeidet med informasjonssikkerhet på UiO.

I 2016 startet vi arbeidet med å skifte ut IT-sikkerhetshåndboken, og lage et fullverdig styringssystem for informasjonssikkerhet. Dette arbeidet gjennomføres med bistand fra Sekretariatet for informasjonssikkerhet hos UNINETT. Den styrende delen ble ferdigstilt i 2016, og det arbeides med å ferdigstille den utførende og kontrollerende delen. Vår målsetning er at styringssystemet skal være på plass i løpet av første halvdel av 2017.

UiO har i en årrekke hatt et internkontrollsystem for kontroll av behandling av personopplysninger. I 2016 utvidet vi dette med å inkludere informasjonssikkerhet som et eget kontrollpunkt, og at IT-sikkerhetspersonell deltar sammen med UiOs IT-jurister på stedlig kontroll hos UiOs enheter.

Sikkerhet i digitale tjenester

UiO har etter vår egen vurdering god sikring av våre digitale tjenester. Systematisk arbeid med grunnsikring og automatisering har pågått i mange år, og vi forsøker fortløpende å holde disse oppdatert.

UiO har i stor grad gjennomført NSM sine råd om systemteknisk sikkerhet. Eksempelvis vises det til veiledningens sjekklister S-02 "Ti viktige tiltak mot dataangrep", hvor 8 av 10 tiltak er implementert ved UiO, og de to siste er delvis implementert.

UiO har også vektlagt sikkerhetstesting, og alle nye systemer sikkerhetstestes før de settes i produksjon. Vi har gjennom denne testingen avdekket mange sikkerhetshull som rapporteres tilbake til utviklere eller leverandører – og på den måten kommer fellesskapet til gode.

Digital beredskap

De to største aktivitetene under dette punktet er allerede nevnt ovenfor; gjennomføring av en stor aktivitet for å risikovurdere alle administrative IT-systemer, samt deltakelse i IKT16.

I tillegg til dette har vi i 2016 innført en rekke nye tekniske løsninger som gjør oss bedre i stand til å håndtere og avdekke større IKT-sikkerhets hendelser. Vi har innført "sikkerhetsanalyse" fra UNINETT, fått på plass et sentralisert logg- og analysesystem samt en rekke andre mindre systemer som både avdekker og hindrer angrep.

Nasjonale felleskomponenter

UiO har for tiden ikke ansvar for å drifte eller forvalte skjermingsverdige felleskomponenter. Imidlertid forvalter og drifter vi store fellesløsninger som er viktige for sektoren og befolkningen. UiO har fokus på disse systemene både i forbindelse med risikovurderinger, teknisk sikring og overvåking.

Kunnskap, kompetanse og kultur

Kompetansebygging er en kontinuerlig utfordring innenfor et fagfelt i rask og stadig utvikling. Kompetansen og holdningene til informasjonssikkerhet er veldig forskjellig fra miljø til miljø også ved UiO. Vi vurderer imidlertid totalsituasjonen til å være tilfredsstillende.

UiO har de siste årene gjennomført "Sikker oktober", der vi hver oktober har benyttet oss av NorSIS sitt tilbud om foredrag. Vi har også benyttet oss av interne foredragsholdere og andre på våre tilstellinger. Vår erfaring er at vi når lett frem til IT-personell med et informasjonssikkerhetsbudskap, men det er en større utfordring å nå ut til andre viktige målgrupper som studenter og forskere. Vi skal i 2017 se om vi kan finne andre eller nye måter å nå disse gruppene på.

Styringssystem for informasjonssikkerhet

Det er innført en rutine for melding og håndtering av avvik og sikkerhetsbrudd som har vært gjeldende ved UiO i flere år. Rutinen er kjent for organisasjonen og det er et kontinuerlig fokus på å sikre oppfølging av den på enhetene. UiO-CERT med utøver av behandleransvaret er mottak for alle innrapporterte avvik og følger opp i disse ihht. etablerte rutiner. IT-direktøren informeres om alle avvik og det gjøres vurderinger for hver enkelt sak om universitetets ledelse skal kobles inn i saken. Det foreligger rutiner for når UiOs personvernombud og Datatilsynet skal varsles.

Lærlinger pr. lærefag

UiO hadde 11 lærlinger ved utgangen av 2016, hvorav fire ble tilsatt i 2016. Tabell 15 gir en oversikt over hvilke fagområder lærlingene fordeler seg på. I tillegg til kategoriene vi allerede tilbyr læreplass i, vil UiO i 2017 vurdere å tilby læreplass innen Kontor- og administrasjonsfaget.

Tabell 15 – UiOs lærefag og antall lærlinger

Lærefag	Antall lærlinger
IKT-servicefaget	3
Dataelektronikerfaget	2
Andre kategorier lærefag	6

Brukerorientering

Universitetet i Oslos brukere er i stor grad studenter og søkere. Systematisk dialog med studentene om kvaliteten på utdanningsvirksomheten skjer gjennom UiOs kvalitetssystem. I tillegg gjennomføres undersøkelser av kvaliteten på våre tjenester ved behov.

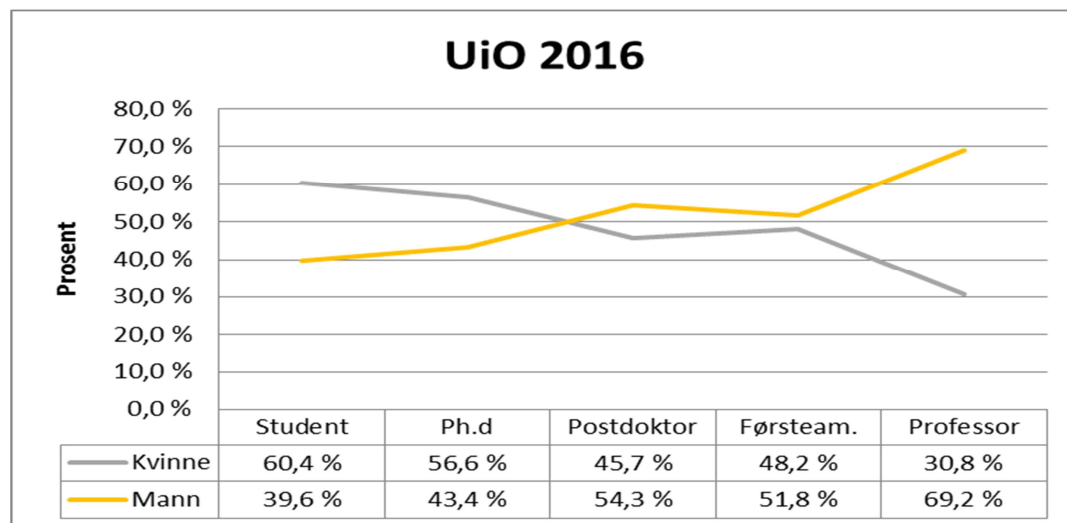
I 2016 har NIFU på vegne av UiO gjennomført en arbeidsgiverundersøkelse, jf. omtale under sektormål 1. UiO gjennomfører årlig en spørreundersøkelse blant søkerne til våre studier for blant annet å avdekke hvilke kommunikasjonskanaler søkerne bruker og foretrekker, og hvilke informasjon de har behov for.

UiOs nettsted er en sentral kanal for kommunikasjon med både studenter og andre brukergrupper. Vi jobber systematisk og brukerorientert med utviklingen av uio.no. Vi gjør brukertester og gjennomfører spørreundersøkelser for å avdekke brukerbehov. Vi har tilbakemeldingsfunksjon på alle våre nettsider, analyserer nettstatistikk, og har dialog med informasjonssentrene ved UiO, for å avdekke behov for utvikling. Vi kjører jevnlig en gjennomføringsundersøkelse, der vi måler hva brukerne kommer for å gjøre på nettsidene, og om de får gjennomført brukeroppagavene. Vi spør i tillegg hvor tilfredse de er med våre tjenester. Gjennomføringsprosenten ligger på 87%, og har gjort det de siste årene. Siste undersøkelse var fra november 2016.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Den fullstendige likestillingsrapporten for UiO ligger som vedlegg 1 til denne rapporten.

Figur 8: Status for kjønnsbalanse ved UiO i 2016 (Kilde: DBH)

Figur 8 oppsummerer status for kjønnsbalanse ved UiO i 2016. Det har vært en positiv utvikling i andelen kvinnelige vitenskapelige ansatte, men det er fortsatt store forskjeller på professor-nivå. Figuren viser at det er en overvekt av kvinner på lavere nivå, med en tilsvarende overvekt av menn på høyere nivå. Krysningpunktet er postdokornivå.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Årsplan 2017-2019

Årsplanen er UiOs mest sentrale styringsdokument for å realisere Strategi2020. Den har treårig perspektiv og er rullerende, med årlig oppdatering. Årsplanen omfatter kun de områdene der det er viktig å oppnå endring.

UiOs årsplan uttrykker styrets overordnede prioriteringer og skal samtidig gi stort rom for lokale tiltak. Planen skal bidra til tydelig arbeidsdeling, godt internt samspill og gi føringer til fakulteter, museer og sentre.

Utviklingsavtalen mellom UiO og KD vil sammen med årsplanen legge premisser for prioriteringene og gjennomføring av tiltak de nærmeste årene. Det arbeides nå med konkretisering og intern implementering av utviklingsmålene i avtalen.

De generelle føringer fra KD og utviklingsmålene i utviklingsavtalen mellom UiO og KD vil bli fulgt opp i de ordinære årshjulsprosessene ved UiO.

Årsplanen for 2017-2019 er foruten de virksomhetsovergrepene tiltakene, inndelt i tre hovedområder: utdanning, forskning og samfunnskontakt, formidling og innovasjon. De gjennomgående prioriteringene for hele organisasjonen knytter seg til:

- Studiekvalitet; med vekt på studentenes integrering i fagmiljøet, oppfølging underveis i studiet, læringsutbytte og arbeidslivsrelevans.
- Forskningskvalitet; innsatsen er rettet mot å oppnå betydelig økninger i EU-inntekter samt forbedre prosessene for å rekruttere vitenskapelige ansatte.
- Samfunnskontakt, formidling og innovasjon; styrke arbeidet med innovasjon og synliggjøre toppforskningsmiljøene og de tverrfaglige satsingene.

UiOs årsplan 2017-2019 følger i sin helhet som vedlegg (vedlegg 2).

UiOs styringsparametere – resultater 2012-2016 og ambisjoner 2017

Tabell 16 – UiOs resultater i perioden 2012-2016 og ambisjoner for 2017

Universitetet i Oslo	Resultater				Ambisjon	
Styringsparameter	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nye studiepoeng per heltidsekvivalent	42,3	42,3	42,2	41,9	42,3	43,3
Gj.snittlig gj.føringstid ph.d.	3,5	3,6	3,6	3,6	4,1	3,4
Studentmobilitet - andel utveksl.studen	6,7%	6,9%	7,0%	6,9%	8,0%	8,2%
Publikasjonspoeng per vit.årsverk	1,26	1,18	1,17	1,13	–	1,29
EU-tildeling volum	88 178	123 667	110 785	150 197	173 930	205 000
NFR-tildeling volum	703 072	709 707	721 037	789 427	886 412	792 000

Kilde: DBH. Resultater for publikasjonspoeng for 2016 foreligger først i april 2017.

Fordeling 2017

Bevilgningen fra KD er UiOs største inntektskilde og utgjør ca. 70% av de samlede inntektene. Overføringer fra andre departementer og bidragsinntekter fra eksterne prosjekter utgjør ca. 21%, oppdragsinntekter utgjør ca. 2%, mens andre inntekter utgjør ca. 7% av samlede inntekter.

UiOs enheter er rammestyrte, og den vedtatte interne fordelingsmodellen kanaliserte 96% av bevilgningen til enhetene. Dette innebærer lite frie sentrale midler til fordeling. Gjennom UiOs

finansieringsmodell fordeles midlene i hovedsak på bakgrunn av studieplasser, rekrutteringsstillinger og resultater innen forskning og undervisning.

De tiltakene som ble prioritert med økt tildeling i 2017 var hovedsakelig begrunnet i eksterne forpliktelser, i gjennomføring av større faglige satsinger som innovasjonsløftet, investeringer i bygninger og IT-infrastruktur.

Hovedansvaret til institusjonsnivået er å sørge for nødvendige investeringer i bygninger og felles IT-infrastruktur samt stimulere til og bidra inn i institusjonelle tverrfaglige satsinger og andre felles faglige satsinger.

I perioden 2013-2016 er de større investeringene finansiert med forhåndsdisponeringer. Forhåndsdisponeringer som virkemiddel innebærer i praksis at institusjonsnivået låner av ubrukte midler på enhetene og av fremtidige bevilgninger. Det er til sammen forhåndsdisponert ca. 1 mrd. kroner til dette formålet.

Fremtidige investeringsbehov knyttet til utbedringer av arealer og IT-investeringer er omfattende. Avsetninger som er vedtatt for 2017 er nødvendig for ikke å øke vedlikeholdsetterslepet.

Det ble identifisert behov for 171 mill. kroner for å gjennomføre faglige satsinger og investeringer 2017, dette er i hovedsak finansiert ved å gi enhetene kutt i deres rammebevilgninger.

Samfinansiering er benyttet for drift av digital eksamen og felles eksamenslokale i Silurveien 2.

Fremtidig finansieringsbehov utover 2017

UiO kan ikke påregne fortsatt realvekst i bevilgningene. Det ligger an til økt konkurranse om eksterne midler og Regjeringen viderefører mest sannsynlig effektiviserings- og avbyråkratiseringskuttet. Det er særlig behov for økte avsetninger til investeringer som er utfordrende.

For å gjennomføre masterplan for UiOs eiendommer, slik den ble vedtatt av universitetsstyret i juni 2015, er det anslått et behov for økte avsetninger på i gjennomsnitt rundt 200 mill. kroner årlig. Utover dette har UiO opparbeidet seg betydelige forpliktelser gjennom allerede vedtatte forhåndsdisponeringer.

Noe lengre frem vil Brøgger's hus stå ferdig rehabilitert, det arbeides for en samlet arealløsning for juridisk fakultet, UiO vil få nytt Klimasenter, nytt bygg for Livsvitenskap, nytt vikingtidsmuseum, nytt klinikkbygg for Odontologi og nytt utstillingsveksthus. Dette vil kreve betydelige varige avsetninger til økt bemanning og drift av bygningene, samt økte avsetninger til utstillinger i de nye museumsbygningene.

På IT-siden står UiO også overfor behov for økte avsetninger til investeringer. For 2017 er det vedtatt en økt avsetning på 30 mill. kroner. Behovet fra 2018 og utover er trolig høyere, og det er under arbeid å utarbeide oversikt over behov for avsetninger til IT-investeringer i et mer langsiktig perspektiv.

Også for forskningsinfrastruktur er det grunn til å anta at det vil bli behov for at institusjonsnivået bidrar mer i større investeringer i årene som kommer.

De største tiltakene hvor det er benyttet forhåndsdisponeringer, er Brøgger's hus på Tøyen og erverv av NEMKO-eiendommen. UiO forventer, som følge av disse disposisjonene, å gå i et merforbruk i perioden 2018-2020, og det vil ikke bli forhåndsdisponert ytterligere midler.

Dette setter fokus på å vurdere hvilket potensial UiO har for å øke sine inntekter. Når vi vurderer potensialet for økte inntekter, er vi opptatt av samspillet mellom faglig avkastning og økonomisk bærekraft. Faglig relevans er sentralt, og arbeidet med å øke inntektene må ses i lys av det. Det kan bety å avstå fra inntekter på områder som ligger langt fra universitetets kjerneoppgaver. Det betyr

også at arbeidet for gode/bedre økonomiske betingelser i eksterne bidrag til forskning, må fortsette. Særlig viktig er det å se inntekter og aktiviteter i sammenheng.

Investeringer i og vedlikehold av bygningsmassen

UiO har et vedlikeholdsetterslep på 8-9 mrd. kroner, og UiO har over flere år økt avsetningene til vedlikehold og utvikling av bygningsmassen. Midler til vedlikehold av eiendommer og andre utgifter til bygg og infrastruktur spiser i stadig sterkere grad av UiOs strategiske handlingsrom. De siste tre årene har UiO benyttet omlag 20% av sin bevilgning til eiendomsformål – drift, vedlikehold og lukking av vedlikeholdsetterslep. Et forsøk på å lukke hele UiOs vedlikeholdsetterslep over en 10-års periode vil kreve hele 40% av universitetets bevilgning – med de konsekvenser dette vil kunne få for vår kjernevirksomhet knyttet til utdanning, forskning, formidling og innovasjon.

I Masterplan for UiOs eiendommer presenteres og prioriteres de fire store nysatsingene UiO har behov for i de nærmeste årene: Livsvitenskap, Vikingtidsmuseum, nytt klinikkbygg for odontologi og utstillingsveksthus.

I tillegg til de fire nysatsingene, har UiO to store vedlikeholds-/rehabiliteringsbehov som universitetet ikke er i stand til å dekke uten at det får dramatiske konsekvenser for kjernevirksomheten. Dette er rehabilitering/etterbruken av Nedre Blindern etter utflytting til det nye Livsvitenskapsbygget, og rehabilitering av de øvrige museumsbygningene – spesielt Historisk museum.

UiO har basert på prioriteringene i masterplan følgende planer for rehabiliteringsprosjekter i egen regi. Niels Treschows hus ferdigstilles etter planen sommeren 2017. Niels Henrik Abels hus rehabiliteres i perioden sommeren 2017 til sommeren 2018. Videre planer er å rehabilitere Eilert Sundts hus B sommeren 2018 til sommeren 2019. Kristian Ottosens hus vurderes rehabilitert 2017-2019. Første steg av Historisk museum gjennomføres ved at klimaskjermen rehabiliteres i 2018-2019. Finansiering av prosjektene som enda ikke er iverksatt er usikker.

Oversikt over fordelte rammer til enhetene

Enhet	Rammer 2017				Rammer 2 016	Endring 2016-2017	Endring i %
	Fordelt per Tildelingsmåte						
	Basis	Resultat	Satsinger	Totalt			
Fakulteter							
TF	37 421	10 718	286	48 425	40 284	8 141	20,2 %
JUR	172 973	93 246	-632	258 274	260 080	-1 806	-0,7 %
MED	457 090	222 147	12 522	691 759	708 064	-16 305	-2,3 %
HF	443 040	140 236	16 693	599 969	612 340	-12 371	-2,0 %
MN	743 980	262 740	27 888	1 050 655	1 004 770	45 886	4,6 %
OD	176 292	26 844	-151	202 985	205 997	-3 013	-1,5 %
SV	279 657	149 419	13 763	442 839	444 137	-1 298	-0,3 %
UV	179 485	62 831	1 408	243 725	249 105	-5 380	-2,2 %
Sum	2 489 937	968 180	71 779	3 538 630	3 524 776	13 854	0,4 %
Museer							
KHM	87 390	1 954	27 338	116 682	106 388	10 293	9,7 %
NHM	108 352	2 977	7 624	118 953	120 621	-1 668	-1,4 %
Sum	195 742	4 931	34 962	235 635	227 009	8 625	3,8 %
Sentre							
SUM	13 048	3 971	4 005	21 025	21 145	-120	-0,6 %
STK	10 843	374	1 602	12 819	13 196	-377	-2,9 %
UiO:Livsvitenskap	28 121	0	12 500	40 621	35 734	4 887	13,7 %
ISS	6 865	3 906	0	10 771	10 873	-103	-0,9 %
Apollon	3 273	0	0	3 273	3 224	49	1,5 %
Uniforum	3 336	0	0	3 336	3 385	-48	-1,4 %
UiO:Energi	0	0	13 000	13 000	3 386	9 614	284,0 %
Sum	65 486	8 251	31 107	104 844	90 941	13 903	293,4 %
Annet							
UB	270 168	140	6 142	276 450	269 364	7 087	2,6 %
LOS:							
LOS-drift	474 687			474 687	478 539	-3 852	-0,8 %
Større vedlikehold/investeringer	187 671		176 071	363 742	473 131	-109 389	-23,1 %
Varige øremerkinger	89 108			89 108	89 345	-237	-0,3 %
UiO fellestiltak	305 499			305 499	262 335	43 164	16,5 %
UiO-bank	-83 766			-83 766	-242 293	158 527	65,4 %
Sum	1 243 368	140	182 213	1 425 721	1 330 421	95 300	7,2 %
Samlet sum	3 994 532	981 502	320 061	5 304 830	5 173 147	131 682	2,5 %

VI. Årsregnskap

I dette kapitlet følger følgende regnskap:

- Årsregnskap 2016 UiO med ledelseskommmentarer og noter
- Årsregnskap 2016 Tøyenfondet med ledelseskommmentarer og noter
- Årsregnskap 2016 Observatoriefondet med ledelseskommmentarer og noter

Ledelseskommantar årsregnskap 2016

1. Universitetet i Oslos formål

Universitetet i Oslo (UiO) har en visjon om å utfordre kunnskapens grenser og gi den enkelte og samfunnet innsikt til å forme fremtiden. UiO ønsker å styrke sin internasjonale posisjon som et ledende forskningsuniversitet gjennom et nært samspill mellom forskning, utdanning, formidling og innovasjon. UiO skal gi høyere utdanning som er basert på det fremste innen forskning, utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. UiO skal formidle kunnskap om virksomheten og utbre forståelse for vitenskapens metoder og resultater. UiO har et særskilt nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning, for å bygge opp, drive og vedlikeholde forskningsbiblioteker og museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger.

2. Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i henhold til SRS

Regnskapet er utarbeidet og satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandardene (SRS av 2015) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring, med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Current Research Information System In Norway (CRISTin), Felles studieadministrativt tjenestesenter (FSAT) og Naturfagsenteret er virksomhetsområder som UiO er pålagt å drifte av Kunnskapsdepartementet (KD), i henhold til Universitets- og høyskolelovens §§ 1.4.3 og 1.4.4. Disse virksomhetsområdene er inkludert i regnskapet for UiO.

Universitetet i Oslo revideres av Riksrevisjonen.

Regnskapet gir etter ledelsens mening et riktig bilde av den økonomiske virksomheten.

3. Den økonomiske situasjonen

Universitetet har pr. 31.12.2016 utestående forpliktelser på 1,877 mrd. kroner i kortsiktig gjeld, 50 mill. kroner i langsiktig gjeld og 113 mill. kroner i avregninger. På samme tidspunkt er innestående bankinnskudd 1,740 mrd. kroner. Innestående midler er økt med 47 mill. kroner i løpet av 2016.

Stortinget ga 17. desember 2016, jf. Innst. 12S (2016-2017), sitt samtykke til at Tøyenfondet og Observatoriefondet avvikles, og at fondenes midler blir overført til konsernkontoen til Universitetet og regnskapsført i universitetets virksomhetsregnskap.

4. Endringer i resultat- og balanseposter

UiOs regnskap pr. 31.12.2016 viser et resultat på 11,3 mill. kroner fra avsluttede oppdragsprosjekter.

Inntekter

Sum driftsinntekter i 2016 var 7,850 mrd. kroner, som er 375 mill. kroner høyere enn i 2015. Økningen er i hovedsak knyttet til bevilgning fra Kunnskapsdepartementet (285 mill. kroner), og må ses i sammenheng med at UiO i 2015 investerte i et bygg, Gaustadalléen 30 (NEMKO-bygget) for 330 mill. kroner, som i henhold til Statlige regnskapsstandarder medførte en tilsvarende reduksjon i inntektsført bevilgning fra departementet.

Inntekter fra Norges forskningsråd (NFR) var i 2016 886 mill. kroner, mens de var 789 mill. kroner i 2015. UiO utnytter erfaringsmessig først og fremst frie midler i NFR, men har i 2016 utnyttet NFRs ulike virkemidler bedre. EU-inntekter var i alt 174 mill. kroner, en økning på 16 % i forhold til 2015. Av dette utgjorde samlede innbetalinger fra rammeprogram for forskning 159 mill. kroner. Økningen skyldes først og fremst midler fra Det europeiske forskningsrådet (ERC).

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet var i 2016 var 178 mill. kroner, en økning på 11 % sammenlignet med 2015. Inntekter fra utland/andre utgjør den største økningen.

Mottatte gaver utgjorde i 2016 120 mill. kroner, som er en nedgang på 5 mill. kroner i forhold til 2015.

Kostnader

Samlede driftskostnader utgjorde 7,912 mrd. kroner i 2016, mot 7,603 mrd. kroner året før.

Lønn er den dominerende kostnadsposten, med 5,031 mrd. kroner eller 64 % av driftskostnadene. Kostnadene til lønn og sosiale kostnader har økt med 6,8 % i forhold til 2015. Lønnskostnadene inneholder en avsetning på 61 mill. kroner i opptjent ikke benyttet ferie, samt 8,5 mill. kroner i opptjent fleksitid.

Antall årsverk 1.1.2017 var 6 517, en økning på 229 siden 1.1.2016. Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger økte med 164 årsverk, herav var 69 årsverk rekrutteringsstillinger. Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling økte med 29 årsverk. Administrative stillinger har i samme periode økt med 33 årsverk og øvrige stillinger med 3 årsverk.

Andre driftskostnader utgjorde 1,945 mrd. kroner i 2016, en økning på 6,3 % i forhold til 2015. Økte energikostnader i 2016 utgjorde 40 mill. kroner. Kostnadene knyttet til konsulenttjenester og andre kjøp av tjenester økte i 2016 med 40 mill. kroner.

Avskrivningene for UiO i 2016 var 700 mill. kroner, mot 875 mill. kroner året før. Det høye nivået i 2015 hadde først og fremst sammenheng med aktivisering av Ole Johan Dahls hus med 5 års effekt (189 mill. kroner). I 2016 ble rehabilitering av sentrumsbygningene balanseført med 759 mill. kroner, noe som også vil øke de årlige avskrivningene.

Investeringene i 2016 var på 454 mill. kroner, mens de i 2015 var på 719 mill. kroner. At investeringene i 2015 var vesentlig høyere, skyldes kjøpet av Gaustadalléen 30 (NEMKO) for 330 mill. kroner.

5. Avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Med universitetets desentrale styringsstruktur har UiO prioritert internt å budsjettere på enhetsnivå innenfor strukturen i internregnskapet. Internregnskapet fremlegges for universitetsstyret hvert tertial, på bakgrunn av enhetenes ledelsesrapporter og analyser. Den interne rapporteringen har et virksomhetsperspektiv, og omfatter både økonomi og aktivitet. Rapporten skal bidra til å gi ledelsen økt innsikt i hvordan ressursene disponeres og et bedre beslutningsgrunnlag for fremtidige prioriteringer både sentralt og lokalt. Kommentarene under er knyttet til UiO samlet slik det fremkommer av årsregnskapet, og ikke til UiOs interne virksomhetsrapportering.

Årsregnskapet for 2016 viser et resultat på 11,3 mill. kroner, mot budsjettet 5,0 mill. kroner. Dette er for avsluttede oppdragsprosjekter.

Avregningen av den bevilgningsfinansierte aktiviteten i 2016 viser et resultat på 112,7 mill. kroner, mot budsjettet 90,0 mill. kroner.

Driftsinntektene var budsjettet med 7,675 mrd. kroner, mens regnskapet viser 7,850 mrd. kroner. Inntekt fra bevilgninger viser den største økningen i forhold til budsjett.

De samlede driftskostnadene i resultatregnskapet utgjør 7,912 mrd. kroner i 2016, mens det var budsjettet 7,760 mrd. kroner. Den største økningen i forhold til budsjett ligger på lønnskostnader.

6. Gjennomføring av budsjettet for 2016

Universitetet gjennomfører i all hovedsak aktivitetene som planlagt, og i henhold til det oppdraget KD ga i tildelingsbrevet for 2016. Det er gjennomført grunnleggende forskning, gitt forskerutdanning og gjennomført undervisning i forventet omfang og kvalitet.

Ikke inntektsførte bevilgninger, tilskudd og overføringer

Ikke inntektsførte bevilgninger, tilskudd og overføringer utgjorde 382 mill. kroner pr. 31.12.2016. Dette er 104 mill. kroner mindre enn på samme tid i 2015.

Fakultetenes ubrukte midler har økt, men oppveies av en tilsvarende økning i UiOs sentrale finansiering av egne investeringer. Dette er i tråd med den planlagte utviklingen for bruk av forhåndsdisponeringer.

UiO har i 2016 hatt betydelig vekst i antall årsverk. I en situasjon der økonomiske ressurser vil bli knappere, utgjør årsverksutviklingen en usikkerhetsfaktor i forhold til utviklingen i ubrukte midler.

7. Investeringer

UiO har en bygningsmasse med svært omfattende og økende vedlikeholdsbehov, og har over flere år prioritert vedlikehold og utvikling av bygningsmassen.

UiO fortsetter sin målrettede gjennomføring av viktige aktiviteter knyttet til implementering av Rom for et fremragende, grønt universitet – og kunnskapsbyen Oslo (Masterplan for UiOs eiendommer).

Flere viktige prosjekter har pågått i 2016:

- Rehabiliteringen av Sophus Bugges hus (gjenåpnet i januar 2017)
- Ombygging av museumsmagasinen på Økern (ferdig juni 2017)
- Rehabilitering av Brøggeres hus (detaljprosjektering)
- Læringscenteret i Georg Sverdrups hus (ferdigstilles til høstsemesteret 2017)
- Rehabilitering av Niels Treschows hus (ferdig sommeren 2017)
- Avtalen med Entra om det nye bygget for samlokalisering av JUS er signert og godkjent av KD.
- Lokaler for digital eksamen i Silurveien 2 ble offisielt åpnet 19. september.

I tillegg er flere store prosjekter finansiert over statsbudsjettet under planlegging:

- Forsknings- og undervisningsanlegg for livsvitenskap
- Vikingtidsmuseum for Kulturhistorisk museum
- Nybygg for klinikkfunksjonen ved Det odontologiske fakultet
- Utstillingsveksthus på Tøyen

God infrastruktur legger grunnlaget for kjerneområdene utdanning, forskning, formidling og innovasjon. Investering i bygningsmassen er høyt prioritert ved UiO. Dette har gitt utfordringer knyttet til gjennomføring av prosjektene, og det har de siste årene vært arbeidet systematisk med å øke prosjektressursene.

8. Ressursutfordringer

UiO har utfordringer knyttet til et betydelig vedlikeholdsetterslep. Selv om det er avsatt betydelige midler til rehabilitering av bygningsmassen, har UiO ingen mulighet til å finansiere investeringene til de største prosjektene uten store konsekvenser for kjerneoppgavene. For å løfte oss til det som kreves av et internasjonalt, ledende forskningsuniversitet er det behov for omfattende bistand fra statens side.

Vedlikeholds-, rehabiliterings- og utviklingsbehovet ved UiO er beregnet å koste om lag 8,6 mrd. kroner. Det tekniske etterslepet er estimert til 2,8 mrd. kroner, mens hele 5,8 mrd. kroner er nødvendig for å foreta funksjonelle tilpasninger for å møte dagens og morgendagens brukerbehov.

Universitetsstyret vedtok i juni 2015 en masterplan for alle campus-områdene i Oslo: «Rom for et fremragende, grønt universitet – og for kunnskapsbyen Oslo». Planen legger et grunnlag for prioriteringer både av rehabiliteringsprosjekter og av nybygg ved UiO, i et langsiktig perspektiv.

Det er en mulighet for at UiO i en kortere periode de nærmeste årene vil kunne få et merforbruk i forhold til bevilgningen fra departementet. Dette har sammenheng med investeringen i NEMKO-bygget som ble gjennomført i nært samarbeid med Kunnskapsdepartementet, hvor det legges opp til en nedbetaling over 20-25 år. De årlige effektiviseringskuttene vil også være krevende å tilpasse til virksomheten uten at det skal berøre kjernevirksomheten i for stor grad.

9. utfordringer og risikomomenter knyttet til regnskapet

Ut fra en samlet risikovurdering av UiOs evne til å overholde lover og regler i forvaltningen har UiO de seneste årene vurdert de største risikoområdene til å være håndtering av eksterne prosjekter, anskaffelsesområdet og lønnsområdet. Det har vært nedlagt mye arbeid på disse områdene, og risikoen knyttet til eksterne prosjekter og anskaffelsesområdet vurderes nå som lavere.

Om lag 400 personer fordelt på 200 årsverk jobber med forskerstøtte ved UiO. Prosjektet UiO:Forskerstøtte utvikler en helhetlig og profesjonell administrativ støtte for våre forskere. Formålet er at det skal bli enklere for UiO å nå opp i konkurransen om eksterne forskningsmidler, enten det er fra Norges Forskningsråd eller fra EUs Horisont 2020, og å drifte de forskningsprosjektene som allerede har fått tildeling.

Prosjektet hadde sin første fagsamling i desember i 2016, og samlet 160 forskningsrådgivere og prosjektøkonomer.

Innkjøpsfunksjonen ved UiO har vært i konstant utvikling de siste 6 årene. Innkjøp er digitalisert med store besparelser og forenklinger som resultat. I 2016 ble UiO tildelt prisen Difis Anskaffelsespris, som den offentlige institusjonen med best styring av innkjøp. Det arbeides med stadig bedre avtaledekning. Dag til dag-kjøpene er i økende grad håndtert gjennom bestillingsløsningen for å sikre best mulig internkontroll.

Lønnsområdet er et område der risikoen fortsatt er høyere enn ønskelig. Det er gjennomført en ekstern kvalitetsgjennomgang av forvaltningen av lønns- og personalsystemet. Det har vært gjennomført både en QA på SAP og en ROS-analyse. Arbeidet med en handlingsplan for forbedringstiltak er i startfasen. Det er stor oppmerksomhet på datakvalitet, og ved hjelp av kontrollrutiner etter innføring av A-meldingen i 2015 er det oppnådd betydelig forbedring.

Oslo, 14.mars 2017

Ole Petter Ottersen
rektor / styreleder

Kristian Gundersen

Karin Widerberg

Hege Cathrine Finholt

Ole Martin Nodenes

Vebjørn Andersson

Kristine-Petrine Sollid Olthuis

Anne-Marie Engel

Qaisar Farooq Akram

Kjetil T. Thorsen

Guro Slettemark

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

RESULTAT	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	5 661 443	5 406 288
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 494 233	1 389 973
Salgs- og leieinntekter	1	591 871	555 640
Andre driftsinntekter	1	102 073	122 951
Sum driftsinntekter		<u>7 849 621</u>	<u>7 474 852</u>
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	5 030 639	4 709 647
Varekostnader		236 358	189 669
Avskrivninger på varige driftsmidler	5	699 759	874 709
Andre driftskostnader	3	1 945 267	1 829 458
Sum driftskostnader		<u>7 912 022</u>	<u>7 603 483</u>
Driftsresultat		<u>(62 401)</u>	<u>(128 631)</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	6 921	7 736
Finanskostnader	6	5 125	5 555
Sum finansinntekter og finanskostnader		<u>1 796</u>	<u>2 181</u>
Resultat av periodens aktiviteter		<u>(60 606)</u>	<u>(126 450)</u>
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet	15	71 899	131 658
Tilført virksomhetskaper for avsluttede oppdragsprosjekter	8	(11 293)	(5 208)
Sum avregninger og disponeringer		<u>60 606</u>	<u>126 450</u>

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

EIENDELER	Note	31.12.2016	31.12.2015
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		-	-
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	10 180 321	9 759 850
Maskiner, vitenskapelig utstyr og transportmidler	5	482 437	474 374
Driftsløsøre, inventar og lignende	5	406 257	392 096
Anlegg under utførelse	5	272 184	178 397
Sum varige driftsmidler		11 341 199	10 804 717
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	30 198	30 198
Obligasjoner	11	307	307
Andre fordringer	11	750	750
Sum finansielle anleggsmidler		31 255	31 255
Sum anleggsmidler		11 372 454	10 835 972
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	10 434	10 304
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell		10 434	10 304
II Fordringer			
Kundefordringer	13	171 804	159 654
Andre fordringer	14	162 324	83 849
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	3 114	8 746
Sum fordringer		337 243	252 249
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	1 614 709	1 591 451
Andre bankinnskudd, inkl gavekonto i Norges Bank	17	124 741	101 010
Kontanter og lignende	17	208	250
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		1 739 658	1 692 711
Sum omløpsmidler		2 087 335	1 955 264
Sum eiendeler		13 459 789	12 791 237

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

STATENS KAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2016	31.12.2015
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8	6 023	6 023
Opptjent virksomhetskapi tal	8	72 675	61 383
Sum virksomhetskapi tal		<u>78 698</u>	<u>67 405</u>
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	15	112 739	183 821
Sum avregninger		<u>112 739</u>	<u>183 821</u>
III Statens finansiering av varige driftsmidler			
Statens finansiering av varige driftsmidler	5	11 341 199	10 804 717
Sum statens finansiering av varige driftsmidler		<u>11 341 199</u>	<u>10 804 717</u>
Sum statens kapital		<u>11 532 636</u>	<u>11 055 943</u>
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-	-
Sum avsetning for langsiktige forpliktelse r		<u>-</u>	<u>-</u>
II Annen langsiktig gjeld			
Langsiktig finansiering kjøp Gaustadalleen 30		50 000	68 500
Sum annen langsiktig gjeld		<u>50 000</u>	<u>68 500</u>
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		349 806	196 924
Skyldig skattetrekk og pensjonspremie		188 934	169 592
Skyldige offentlige avgifter		185 401	161 603
Skyldige feriepenge r		414 451	390 095
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer	15	381 760	485 545
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	16	134 193	124 468
Annen kortsiktig gjeld	18	222 609	138 568
Sum kortsiktig gjeld		<u>1 877 154</u>	<u>1 666 795</u>
Sum gjeld		<u>1 927 154</u>	<u>1 735 294</u>
Sum statens kapital og gjeld		<u>13 459 789</u>	<u>12 791 237</u>

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Kontantstrømoppstilling etter den direkte modellen

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning		5 439 770	5 281 143
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		628 591	623 029
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater		1 116 108	1 075 638
innbetalinger av refusjoner ref. aga syke og foreldrepenger		150 005	150 017
andre innbetalinger		594 775	579 518
Sum innbetalinger		7 929 249	7 709 345
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		5 016 527	4 816 157
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		2 106 440	2 005 557
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		71 457	78 263
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		102 701	101 698
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		112 876	147 755
andre utbetalinger		10	116
Sum utbetalinger		7 410 012	7 149 546
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter *		519 237	559 799
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		92	101
utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		(472 523)	(719 053)
innbetalinger av renter		593	1 015
utbetalinger av renter		(453)	(484)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(472 290)	(718 421)
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		46 947	(158 622)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved årets begynnelse		1 692 711	1 851 333
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		1 739 658	1 692 711
* Avstemming			
		31.12.2016	31.12.2015
tilført virksomhetskaper for avsluttede oppdragsprosjekter		11 293	5 208
gevinst ved salg av eiendommer		(51)	(21)
ordinære avskrivninger		699 759	874 709
netto avregninger		(71 899)	(131 658)
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		(454 023)	(719 053)
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		(245 685)	(155 634)
endring i varelager		(130)	2 968
endring i kundefordringer		(12 150)	10 658
endring i ikke inntektsførte bevilgninger, tilskudd og overføringer		(99 660)	(55 605)
endring i ikke inntektsført gaver og gaveforsterkninger		(4 125)	(6 916)
endring i leverandørgjeld		152 882	(58 320)
endring i langsiktig gjeld		(18 500)	68 500
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		472 290	718 421
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling		817	-
endring i andre tidsavgrensningsposter		88 420	6 543
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		519 237	559 799

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandardene (SRS av 2015) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring, med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Presentasjon av resultat for nasjonale fellesoppgaver

Driften av en rekke nasjonale fellesoppgaver er etter avtale lagt til bestemte institusjoner, og slik at driftsutgiftene er inkludert i vertsinstitusjonens ordinære tildeling. Resultat for den enkelte fellesoppgave presenteres i note 19 i forbindelse med rapportering av årsregnskapet. UiO har tre nasjonale fellesoppgaver i henhold til Universitets- og høyskolelovens §§ 1.4.3. og 1.4.4. Dette er Current Research Information System In Norway (CRIStin), Felles studieadministrativt tjenestesenter (FSAT) og Naturfagsenteret.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Alle tildelinger fra departement er klassifisert som bevilgning og er inntektsført i perioden midlene er mottatt. I tillegg er midler fra Helsedirektoratet til spesialistutdanningen og dobbeltkompetanse ved det odontologiske fakultet behandlet på samme måte. I den utstrekning tildelinger ikke er benyttet på balansedagen, er de klassifisert som forpliktelse og ført opp som avregning i avsnitt C.II. Dersom mottatte midler fra departementet er eksplisitt tildelt for bruk i senere perioder, utsettes inntektsføringen og føres som ikke inntektsført bevilgning under avsnitt D.III kortsiktig gjeld.

Tildelinger uten krav om motytelse fra alle andre enn departement, herunder også mottatte gaver og gaveforsterkninger, inntektsføres i takt med kostnadspådraget i tråd med reglene om motsatt sammenstilling i SRS 10. Mottatte, ikke forbrukte midler av denne typen klassifiseres som ikke inntektsførte tilskudd og overføringer under avsnitt D.III kortsiktig gjeld.

Inntekter som forsetter motytelse inntektsføres etter prinsippet om motsatt sammstilling, i tråd med bestemmelsene i SRS 9. Inntekter som er mottatt på forskudd er klassifisert som forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter, i avsnitt D.III kortsiktig gjeld, mens verdien av forskuttet aktivitet, er klassifisert som opptjent, ikke fakturert inntekt i avsnitt B.II kortsiktige fordringer.

Finansiering og kategorisering av UiOs aktivitet

Aktiviteten ved UiO er i hovedsak finansiert på to måter: bevilgningsfinansiert og eksterntfinansiert aktivitet

Bevilgningsfinansiert aktivitet omfatter aktivitet finansiert av grunnbevilgningen fra Kunnskapsdepartementet, samt eventuelle tilleggsbevilgninger i løpet av året. I tillegg er også alle tilskudd og overføringer fra departementene klassifisert som bevilgningsfinansiert aktivitet. Helsedirektoratet til spesialistutdanningen og dobbeltkompetanse ved det odontologiske fakultet er klassifisert på samme måte.

Den eksterntfinansierte aktiviteten reguleres av F-07-13 Reglement om statlige universiteters og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer. Denne aktiviteten deles videre opp i to hovedområder: bidrags- og oppdragsaktivitet.

Bidragsaktivitet er prosjekter hvor UiO henter støtte fra eksterne bidragsyttere, uten konkrete krav til motytelser. Det foreligger ikke krav om fullfinansiering av slike prosjekter, og UiO har eiendomsretten til forskningsresultatene.

Oppdragsaktivitet er prosjekter UiO utfører for en eksternt oppdragsgiver, hvor eiendomsretten til resultatet av prosjektene tilfaller den eksternt oppdragsgiveren. Denne formen for prosjekter har en kontraktfestet pris og stiller UiO ovenfor en finansiell risiko ved gjennomføring. Prosjektene skal normalt generere et overskudd som står i forhold til den risikoen prosjektene har medført. Det er et krav at budsjetterte oppdragsinntekter skal dekke estimerte direkte og indirekte kostnader for prosjektene beregnet ved prosjektstart. Prosjektene inntekter faller inn under omsetningsbegrepet i merverdiavgiftslovgivningen, og kan derfor medføre plikt til å beregne merverdiavgift av omsetning. UiO kan kun opptjene virksomhetskapital innenfor oppdragsvirksomheten.

Kostnader

Kostnader er resultatført i den perioden de er påløpt eller når det er identifisert en forpliktelse. Avgrensningen for periodisering av kostnader er praktisert til mottakstidspunktet av varen og tjenesten.

Prosjekter er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Metoden tilsier at påløpte kostnader tilsvarer fremdriften i prosjektet.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert.

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Finansielle anleggsmidler

Plasseringer i aksjer av strategisk og langsiktig karakter er klassifisert som anleggsmidler og er balanseført til anskaffelseskost. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og andre aksjer anskaffet før 1. januar 2003, og som ble overført fra gruppe 1 til 2 fra 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapi tal.

Aksjer og andeler som er finansiert med overskudd av ekstern oppdragsvirksomhet, har motpost i opptjent virksomhetskapi tal. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige plasseringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Aksjer anskaffet etter 1. januar 2003 som ikke er bokført i Statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent virksomhetskapi tal, er balanseført til anskaffelseskost.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varige driftsmidler balanseføres med motpost *Avsetning for langsiktige forpliktelser*. Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Gevinst/tap føres i resultatregnskapet. Gevinst klassifiseres som driftsinntekt, mens tap klassifiseres som driftskostnad.

For eiendeler som inngikk i åpningsbalansen pr. 1.1.2010, ble bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi ble det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger og infrastruktur ble gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av UiO og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer.

Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for UiO.

Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

UiO har aktivert i sin balanse fast eiendom som eies av Tøyenfondet.

Disse eiendommene disponeres vederlagsfritt mot at vedlikehold og påkostninger finansieres av UiO.

Når Statsbygg får bevilgning for å utføre nybygg og påkostninger for UiO er disse rapportert i egen oppstilling i note 5.

Nybygg og påkostninger vil fremkomme i UiOs balanse når formell overtagelse er gjennomført.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Avsetning for langsiktige forpliktelser*. Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Internhandel

Alle interne transaksjoner og mellomværende innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er i hovedsak tilknyttet Statens Pensjonskasse. Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Pensjonskostnaden beregnes og avsettes i regnskapet på grunnlag av bokførte lønnskostnader.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsperiodens slutt.

Virksomhetskapskapital

UiO kan kun opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet, kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til UiO. UiO tilbakefører fortløpende resultatet av avsluttede oppdragsprosjekter til den organisasjonsdelen resultatet er opptjent, samtidig med at virksomhetskapskapitalen ved enhetene overføres til annen virksomhetskapskapital.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er ikke inkludert poster i balanse- eller resultatregnskapet som reflekterer alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

UiO omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle inn-/utbetalinger i norske kroner daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskonto i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen *Andre bankinnskudd* i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

UiO oppbevarer ikke skattetrekksmidler på egen bankkonto.

Andre forhold

UiO er registrert i avgiftsmanntallet etter Merverdiavgiftsloven § 2-1. Det gjøres fradrag for inngående avgift på varer og tjenester som omsettes til andre, jf mval.§ § 8-2 andre ledd og 3-28.

UiO har ikke anledning til å inntektsføre renter på kundefordringer eller bankinnskudd. Disse blir balanseført inntil de blir overført statskassen. Opptjente renter på gavekonto tilfaller UiO.

UiO blir revidert av Riksrevisjonen.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til Prinsipp for bevilgningsoppstilling, se neste side.

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Prinsipp for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens DEL I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens DEL II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank. Midtre del omfatter også virksomhetens konti i Norges Bank utenfor konsernkontosystemet.

Opplysningene i bevilgningsoppstillingens DEL III omfatter innbetalingene som institusjonen har mottatt i henhold til tildelingsbrev i den periode oppstillingen gjelder for. Innbetalingene i DEL III er knyttet til og satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt i budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet, se foran.

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for nettobudsjetterte virksomheter

DEL I

Tall i 1000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 614 709	1 591 451	23 258
628002	Leieboerinnskudd	11	750	750	-
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		124 463	100 241	24 222

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap 31.12.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 591 451
Endringer i perioden (+/-)		23 258
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 614 709
Øvrige bankkonti Norges Bank		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	100 241
Endringer i perioden (+/-)		24 222
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17	124 463

DEL III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler ¹⁾	5 174 460
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	63 960
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	31 947
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	1 000
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				5 271 367
226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæring	21	Spesielle driftsutgifter	7 500
285	Norges forskningsråd	52	Langsiktig grunnleggende forskning	3 863
287	Forskningsinstitutter og andre tiltak	21	Spesielle driftsutgifter	250
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				11 613
Sum utbetalinger i alt				5 282 979

¹⁾ Inkluderer kun grunnbevilgning fra KD og andre tildelinger fra KD.

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 1 - Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2016	31.12.2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD)</i>		
Periodens bevilgning fra KD	5 282 679	5 080 343
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning	(454 023)	(719 053)
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	699 759	874 709
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	144	21
- periodens tilskudd til andre	(21 979)	(27 583)
Andre poster som vedrører bevilgning fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	31 750	44 982
<i>Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>	5 538 330	5 253 419
<i>Tilskudd og overføringer som behandles som bevilgning</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ²⁾	125 340	155 818
- periodens tilskudd til andre	(2 227)	(2 949)
<i>Sum tilskudd og overføringer som behandles som bevilgning</i>	123 113	152 869
<i>Sum inntekt fra bevilgninger</i>	5 661 443	5 406 288
<i>Tilskudd fra statlige etater</i>		
Andre poster som vedrører tilskudd fra andre statlige forvaltningsorgan	172 352	202 807
- periodens tilskudd fra statlige forvaltningsorgan til andre	(4 031)	(5 233)
<i>Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater</i>	168 321	197 574
Periodens tilskudd /overføring fra NFR	898 246	786 034
Periodens tilskudd /NFR midler mottatt fra 3. part	112 571	120 676
- periodens tilskudd til andre (NFR midler overført til 3. part)	(124 404)	(117 283)
<i>Periodens netto tilskudd fra NFR</i>	886 412	789 427
<i>Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater</i>	1 054 733	987 002
<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	1 521	(897)
Kommunale og fylkeskommunale etater	22 673	18 420
Organisasjoner og stiftelser	37 277	36 814
Næringsliv/privat	40 436	30 288
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	158 905	142 000
EU tilskudd/tildeling til undervisning og annet	15 025	8 197
Andre - Nordisk Ministerråd og utland øvrig	40 009	45 664
<i>Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>	315 847	280 485
<i>Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger</i>		
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	119 529	115 571
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	(101 330)	(105 455)
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger	105 455	112 371
<i>Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger</i>	123 654	122 487
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre</i>	1 494 233	1 389 973

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 1 - Spesifikasjon av driftsinntekter, fortsetter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet:</i>		
Statlige forvaltningsorgan	101 051	107 586
Kommunale og fylkeskommunale etater	9 312	5 193
Organisasjoner og stiftelser	3 637	5 269
Næringsliv/privat	16 275	13 567
Utland, -andre	47 864	29 034
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	178 139	160 648
<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>		
Salgsinntekter fra varer, tjenester og billettinntekter (avgiftspliktig)	246 967	249 329
Salgsinntekter fra bøker/publikasjoner, brukt utstyr og tjenester utført eller til bruk i utlandet (fritatt avgift)	53 778	43 079
Salgsinntekter fra pasienter, undervisning/kurs og leieinntekter (unntatt avgift)	112 987	102 583
Sum andre salgs- og leieinntekter	413 732	394 991
Sum salgs- og leieinntekter	591 871	555 640
<i>Andre inntekter:</i>		
Andre driftsinntekter	102 042	122 850
Salg av maskiner og utstyr	31	101
Sum andre inntekter	102 073	122 951
Sum driftsinntekter	7 849 621	7 474 852
<i>1) Andre poster som vedrører bevilgning fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Midler til Naturfagsenteret fra Utdanningsdirektoratet	31 050	37 544
Midler til bidragsprosjekter fra Kunnskapsdepartementet	700	7 438
Sum andre poster som vedrører bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	31 750	44 982
<i>2) Periodens tilskudd/overføring fra andre departement</i>		
Arbeids- og sosialdepartementet	4 112	4 110
Helse- og omsorgsdepartementet/Helsedirektoratet	41 824	37 753
Justis- og beredskapsdepartementet	562	1 899
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	2 238	3 982
Kulturdepartementet	717	3 365
Miljøverndepartementet	5 718	6 000
Utenriksdepartementet	61 136	90 296
Øvrige	9 033	8 413
Sum periodens tilskudd/overføringer fra andre departement	125 340	155 818

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 2 - Lønn og sosiale kostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	3 605 808	3 357 288
Feriepenger	431 951	408 710
Arbeidsgiveravgift	624 232	592 187
Pensjonskostnader	448 727	429 516
Sykepenger og andre refusjoner	(155 654)	(153 061)
Andre ytelser	75 574	75 007
Sum lønnskostnader	5 030 639	4 709 647
Antall årsverk	6 390	6 288

Statens Pensjonskasse beregner årlig pensjonspremiesats som er grunnlaget for årlig beregnet pensjonskostnad. Pensjonspremiesatsen endrer seg fra år til år som følge av endrede forutsetninger for beregningen. Premiesatsen for 2016 er 12,30 %. Satsen for 2015 var 12,70 %
Antall årsverk oppgitt pr 1.1.2016 og 1.1.2017

Lønn og godtgjørelser til ledende personer

	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor	1 097 200	524 000
Administrerende direktør	1 428 000	-

Godtgjørelse til styremedlemmer

	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	100 000	5 000
Eksterne styremedlemmer	100 000	5 000
Styremedlemmer valgt av studentene	261 170	-
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	-	5 000
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	-	5 000
Varamedlemmer for studenter	-	5 000

Lønn og godtgjørelser til ledende personer er oppgitt i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2016.

For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, er godtgjørelsen for regnskapsåret 2016 oppgitt. Når det gis godtgjørelse pr. møte, er satsen pr. møte oppgitt.

Note 3 - Andre driftskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie og felleskostnader	268 120	281 391
Vedlikehold bygg og anlegg	127 708	148 694
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	252 086	203 064
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	45 091	39 906
Mindre utstysanskaffelser	195 683	150 781
Tap ved avgang anleggsmidler	83	21
Leie av maskiner, inventar og lignende	100 412	76 661
Konsulenttjenester og andre kjøp av tjenester ¹⁾	328 861	289 649
Reiser og diett	233 551	230 626
Øvrige driftskostnader	393 672	408 665
Sum andre driftskostnader	1 945 267	1 829 458

¹⁾ Spesifikasjon av konsulenttjenester og andre kjøp av tjenester

Kjøp av rådgivingstjenester bygg/arkitekttjenester	31 953	38 756
Kjøp av undervisningstjenester	44 895	40 554
Kjøp av forskningstjenester	65 176	64 137
Andre fremmedtjenester	186 838	146 203
Sum konsulenttjenester og andre kjøp av tjenester:	328 861	289 649

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 5 - Varige driftsmidler

	Tomter/Uteareal	Driftsbygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Maskiner, vit.utstyr, transportmidler	Driftsløsøre og inventar mv.	Sum
	Ingen avskrivning	10-60 år decomp. lineært	10-60 år decomp. lineært	Ingen avskrivning	3-15 år lineært	3-10 år lineært	
Avskrivningsats (levetider)							
Anskaffelseskost per 1.1.2016	892 960	18 568 131	29 341	178 397	1 523 538	1 378 517	22 570 885
Tilgang nybygg 31.12.2016 - eksternt finansi	23 660	758 701	-	-	-	-	782 361
Tilgang nybygg 31.12.2016 - internt finansi	-	-	-	-	-	-	-
Andre tilganger pr 31.12.2016	-	1 184	-	271 278	92 981	88 581	454 024
Avgang anskaffelseskost per 31.12.2016	-	-	-	-	(1 212)	(928)	(2 140)
Fra anlegg under utførelse til annen gr.	-	113 057	-	(177 491)	22 538	41 896	-
Anskaffelseskost per 31.12.2016	916 620	19 441 073	29 341	272 184	1 637 845	1 508 066	23 805 130
Akkumulerte avskrivninger per 1.1.2016	-	(9 727 610)	(2 973)	-	(1 049 163)	(986 421)	(11 766 167)
Ordinære avskrivninger per 31.12.2016	-	(475 544)	(587)	-	(107 408)	(116 220)	(699 759)
Akkumulerte avskrivninger avgang pr 31.12.	-	-	-	-	1 163	832	1 995
Balansført verdi per 31.12.2016	916 620	9 237 919	25 781	272 184	482 437	406 257	11 341 199
Tilleggsopplysninger ved avhendelse av anleggsmidler:							
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	-	-	-	-	75	17	92
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler	-	-	-	-	(48)	(95)	(143)
Regnskapsmessig gevinst/(tap)	-	-	-	-	27	(78)	(51)

Note 6 - Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Finansinntekter		
Renteinntekter fra gavekonto	593	1 015
Valutagevinst	6 327	6 721
Sum finansinntekter	6 921	7 736
Finanskostnader		
Rentekostnad/Annen finanskostnad	347	333
Valutatap	4 778	5 222
Sum finanskostnader	5 125	5 555
Sum finansielle poster	1 796	2 181

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

Balansført verdi immaterielle eiendeler
Balansført verdi varige driftsmidler
Sum

31.12.2016	31.12.2015	Gj.snitt periode
-	-	-
11 341 199	10 804 717	11 072 958
11 341 199	10 804 717	11 072 958

Antall måneder på rapporteringstidspunktet:

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:

11 072 958

Fastsatt rente for år 2016:

1,15 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital:

127 339

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 8 - Opptjent virksomhetskapskapital

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapskapital innenfor den bevilgningsfinansierte aktiviteten, se note 15 og prinsippnote. Opptjent virksomhetskapskapital i UiO tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert virksomhet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapskapital til å finansiere investeringer i randsonedirksomhet. Når virksomhetskapskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapskapital. Det vil si at den ikke kan anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

	31.12.2016
<i>Innskutt virksomhetskapskapital, UiO:</i>	
Innskutt virksomhetskapskapital per 1.1.	6 023
Sum innskutt virksomhetskapskapital	6 023
<i>Bunden virksomhetskapskapital, UiO:</i>	
Bunden virksomhetskapskapital per 1.1. (benyttet til kjøp av finansielle aksjer)	25 233
<i>Annen opptjent virksomhetskapskapital:</i>	
Annen opptjent virksomhetskapskapital per 1.1.	36 149
Overført fra periodens resultat: tilført annen virksomhetskapskapital for avsluttede oppdragsprosjekter	11 293
Sum opptjent virksomhetskapskapital	72 675
Sum virksomhetskapskapital	78 698

Note 11 - Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervstids- punkt	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Resultat 2015	Balanseført egenkapital 2015	Rapportert til kapital- regnskapet	Balanseført verdi i virksomhetens regnskap
<i>Investeringer i datterselskap</i>								
Unirand AS	2004-2005	2 025	100,0 %	100,0 %	149	4 436	4 050	4 050
Sum investeringer i datterselskap							4 050	4 050
<i>Investeringer i tilknyttede selskap ¹⁾</i>								
Oslotech AS, A-aksjer	1984-2002	1 271	33,4 %	33,4 %	335	78 447	5 073	5 073
Oslotech AS, B-aksjer	2002	555			-	-	550	550
Norsk Medisinsk Syklotronsenter AS	2003	100	20,0 %	20,0 %	2 512	24 591	400	400
Inven2 AS	2010	5 000	50,0 %	50,0 %	7 532	55 942	20 100	20 100
Sum investeringer i tilknyttede selskap							26 123	26 123

¹⁾ Tilknyttede selskaper er definert som selskaper hvor vi har betydelig innflytelse uten at det er datterselskap. Betydelig innflytelse ansees å foreligge når det eies 20 prosent eller mer av aksjene/andelene i selskapet.

<i>Investeringer i aksjer og andeler</i>								
VisitOSLO AS	2010	1	0,5 %	0,5 %	(43)	10 199	10	10
CIENS AS	2009	15	11,1 %	11,1 %	226	350	15	15
Sum investeringer i aksjer og andeler							25	25

<i>Andre finansielle anleggsmidler</i>								
Leierettsbevis Studentbyen Sogn								750
Pantobligasjoner studenthyttene								307
Sum obligasjoner og andre fordringer								1 057

Sum finansielle anleggsmidler per 31.12.2016								31 255
---	--	--	--	--	--	--	--	---------------

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 12 - Varebeholdninger

	31.12.2016	31.12.2015
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten		
Varelager til eget bruk	247	231
Sum beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	247	231
Beholdninger beregnet på videresalg		
Varelager kompendier og studiemateriell	5 126	4 926
Varelager Kulturhistorisk museum	3 060	2 857
Varelager Naturhistorisk museum	698	658
Varelager profileringsartikler	1 304	1 632
Sum beholdninger beregnet på videresalg	10 187	10 073
Sum varebeholdninger	10 434	10 304

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Varelagrene er hensyntatt ukurans.

Note 13 - Kundefordringer

	31.12.2016	31.12.2015
Kundefordringer til pålydende	171 481	160 015
Avsatt til latent tap (-)	(251)	(805)
Fordringer kredittkortselskap	574	444
Sum kundefordringer	171 804	159 654
Tap på krav	1 356	399
Endring i avsetning til tap på krav	553	692
Kostnadsført tap på krav utgjør	1 909	1 091

Aldersfordeling kundefordringer:

Per dato:	Ikke forfalt	1-30	31-60	61-90	91-180	181-	Sum
31.12.2016	158 913	9 368	819	232	208	1 941	171 481
31.12.2015	137 507	11 153	5 212	216	2 490	3 437	160 015

Kundefordringer er vurdert for individuell tapsrisiko. Det er foretatt avsetning for tap på de fordringer som ansees som usikre.

Note 14 - Andre kortsiktige fordringer

Fordringer	31.12.2016	31.12.2015
Reise og ekskursjonsforskudd	6 923	7 384
Personallån	1 637	1 142
Andre fordringer på ansatte	611	405
Sykepengerefusjon m.m., ikke mottatt	15 964	14 912
Forskuddsbetalte kostnader ¹⁾	124 880	50 644
Opptjent inntekt	4 626	2 485
Andre fordringer	7 683	6 877
Sum andre kortsiktige fordringer	162 324	83 849

¹⁾ Forskuddsbetalte kostnader:

	31.12.2016	31.12.2015
Forskuddsbetalt husleie	28 636	44 707
CRISTin, forskuddsbetalte lisenser	87 541	-
Forskuddsbetalte abonnemeter, tidsskrifter, lisenser, tjenester mm.	8 703	5 937
Sum forskuddsbetalte kostnader	124 880	50 644

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 15 - Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv.

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende, som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det er spesifisert hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende periode. Vesentlige poster er spesifisert på egen linje.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Inntektsførte bevilgninger:

	31.12.2016	Overført fra virksomhetskapital	Avsetning per 31.12.2015	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Humanoria	146 623	-	124 751	21 872
Samfunnsfag	172 830	-	183 058	(10 228)
Helse	140 295	-	96 972	43 323
Naturfag	243 226	-	166 727	76 499
Museer og bibliotek	49 064	-	38 653	10 411
Nasjonale fellesoppgaver: CRISlin	5 213	-	2 897	2 316
Nasjonale fellesoppgaver: FSAT	4 114	-	9 267	(5 153)
Nasjonale fellesoppgaver: Naturfagsenteret	8 802	-	14 740	(5 938)
Sentraladministrativ drift	(5 907)	-	3 672	(9 579)
IT-drift	(2 966)	-	4 519	(7 485)
IT-øremerket UH-aktivitet	5 427	-	10 093	(4 666)
Eiendomsdrift	14 675	-	56 776	(42 101)
KD-prosjekter	10 784	-	1 100	9 684
<i>Sum utsatt virksomhet</i>	792 179	-	713 225	78 954
<i>Strategiske formål</i>				
Formidling	1 396	-	3 010	(1 614)
Organisasjonsutvikling (inkl. IHR)	14 094	-	23 126	(9 032)
Strategisk IT	25 238	-	27 204	(1 966)
Forskningssatsinger	334	-	5 207	(4 873)
Internasjonalisering	21 351	-	16 397	4 954
Innovasjon	1 183	-	1 389	(206)
Vitenskaplig utstyr	3 706	-	24 255	(20 549)
<i>Sum strategiske formål</i>	67 302	-	100 588	(33 286)
<i>Større investeringer</i>				
Investeringer i disponeringsskriv - KD finansiert				
A-hus (utstyr og inventar)	-	-	635	(635)
Domus Medica tilbygg	-	-	1 523	(1 523)
Domus Media følgekostnader	-	-	(133)	133
Egeninitierte investeringer - UiO-finansiert				
Vilhelm Bjerknes (ombygging og inventar)	895	-	2 361	(1 466)
Domus Medica tilbygg (inventar-utstyr)	-	-	593	(593)
Eilert Sunds hus	-	-	(259)	259
Georg Morgenstiernes hus	504	-	5 006	(4 502)
Sophus Bugges Hus	13 340	-	64 257	(50 917)
Prosjektering W.C Brøggers hus	114 212	-	9 365	104 847
Nye SFFer - infrastruktur	-	-	(4 918)	4 918
aDNA-lab	-	-	186	(186)
NHM - magasinlokaler Økern-ombygging	7 197	-	(11 993)	19 190
NHM - magasinlokaler Økern-inventar og utstyr	13 959	-	2 602	11 357
Grønt UiO	3 364	-	3 916	(552)
KHM - magasinlokaler Økern	36 645	-	9 222	27 423
Utfasing ulovlige klimagasser i kjøleanlegg	(3 460)	-	(2 385)	(1 075)
Nemko	(284 345)	-	(319 774)	35 429
Niels Treschows hus	(7 972)	-	-	(7 972)
Egeninitierte større rehabiliteringer	32 755	-	5 166	27 589
UiO bank - finansiering av egne investeringer	(722 118)	-	(522 618)	(199 500)
<i>Sum større investeringer</i>	(795 024)	-	(757 248)	(37 776)
<i>Andre avsetninger</i>				
Universitetsstyrets reserve	103 439	-	101 000	2 439
Feriepenger og fleksitid	(69 500)	-	-	(69 500)
Universitetsdirektørens reserve	1 055	-	1 140	(85)
<i>Sum andre avsetninger</i>	34 994	-	102 140	(67 146)
Sum Kunnskapsdepartementet	99 451	-	158 705	(59 254)
Sum Kunnskapsdepartementet	99 451	-	158 705	(59 254)

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 15 - Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. fortsetter

Andre departement				
Utsatt virksomhet	12 471	-	25 116	(12 645)
Sum andre departement	12 471	-	25 116	(12 645)
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	111 922	-	183 821	(71 899)
Inntektsførte bidrag:				
Andre statlige forvaltningsorgan				
Sum andre statlige forvaltningsorgan	-	-	-	-
Norges Forskningsråd				
Sum Norges Forskningsråd	-	-	-	-
Regionale forskningsfond				
Sum regionale forskningsfond	-	-	-	-
Andre bidragsytere				
Sum andre bidragsytere	-	-	-	-
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift	817	-	-	817
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	112 739	-	183 821	(71 082)
Korreksjon - feriepengeforpliktelser				(817)
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				(71 899)

Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:

	31.12.2016		Ikke inntektsført per 31.12.2015	Endring i perioden
Ikke inntektsførte bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Sum Kunnskapsdepartementet	-	-	-	-
Ikke inntektsførte bidrag og gaver				
Norges forskningsråd				
Ikke inntektsført tilskudd	-	-	-	-
Sum tilskudd Norges forskningsråd	-	-	-	-
Direktorat og tilsyn				
Mottatt prosjektmidler fra direktorat og tilsyn, ikke inntektsført	34 500	-	33 036	1 464
Sum direktorat og tilsyn	34 500	-	33 036	1 464
Andre statlige forvaltningsorgan				
Mottatt prosjektmidler fra andre statlige forvaltningsorgan, ikke inntektsført	64 781	-	72 300	(7 519)
Sum andre statlige forvaltningsorgan	64 781	-	72 300	-7 519
Norges forskningsråd				
Mottatt prosjektmidler fra NFR, ikke inntektsført	90 693	-	148 886	(58 193)
Sum Norges forskningsråd	90 693	-	148 886	(58 193)
Regionale forskningsfond				
Mottatt prosjektmidler fra RFF, ikke inntektsført	(1 644)	-	(122)	(1 522)
Sum regionale forskningsfond	(1 644)	-	(122)	(1 522)
EU-rammeprosjekter				
Mottatt prosjektmidler fra EU rammeprogram, ikke inntektsført	15 051	-	47 530	(32 479)
Sum EU rammeprosjekter	15 051	-	47 530	(32 479)
Andre bidragsytere				
Mottatt prosjektmidler fra EU annet, ikke inntektsført	7 972	-	7 612	360
Mottatt prosjektmidler fra kommunale og fylkeskommunale, ikke inntektsført	3 282	-	6 200	(2 918)
Mottatt prosjektmidler fra organisasjoner og stiftelser, ikke inntektsført	19 601	-	18 426	1 174
Mottatt prosjektmidler fra næringsliv og privat, ikke inntektsført	22 865	-	21 468	1 396
Mottatt prosjektmidler fra øvrige bidragsytere, ikke inntektsført	23 329	-	24 753	(1 424)
Sum andre bidragsytere	77 049	-	78 460	(1 411)
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	280 430	-	380 090	(99 660)
Gaver og gaveforsterkninger				
Mottatte gaver og gaveforsterkninger, ikke inntektsført	101 330	-	105 455	(4 125)
Sum gaver og gaveforsterkninger	101 330	-	105 455	(4 125)
Sum ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer	381 760	-	485 545	(103 785)

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 16 - Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Opptjente, ikke fakturerte inntekter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Ikke fakturert inntekt aktive oppdragsprosjekter</i>		
Statlige forvaltningsorgan	1 965	6 511
Kommunale og fylkeskommunale etater	223	12
Organisasjoner, stiftelser, legater og fond	297	325
Næringsliv og private	199	770
Utland, -andre	430	1 128
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	3 114	8 746

Forskuddsfakturert, ikke opptjente inntekter

<i>Forskuddsfakturert inntekt aktive oppdragsprosjekter</i>		
Statlige forvaltningsorgan	78 842	70 347
Kommunale og fylkeskommunale etater	11 502	11 344
Organisasjoner, stiftelser, legater og fond	3 437	3 791
Næringsliv og private	17 496	16 369
Utland, -andre	22 916	22 617
Sum forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter (gjeld)	134 193	124 468

Det er 351 aktive oppdragsprosjekter per 31.12.2016, hvorav 127 er nye i år.

Note 17 - Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2016	31.12.2015
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem	1 614 709	1 591 451
Øvrige bankkonti i Norges Bank	124 463	100 241
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank	278	769
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	208	250
Sum bankinnskudd og kontanter	1 739 658	1 692 711

Note 18 - Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2016	31.12.2015
Skyldig lønn	74	70
Påløpte kostnader ¹⁾	185 887	111 269
Mottatt, uopptjent inntekt	5 116	5 138
Midler som skal videreformidles til andre	2 317	6 149
Annen kortsiktig gjeld	29 215	15 942
Sum annen kortsiktig gjeld	222 609	138 568

¹⁾ Spesifikasjon av påløpte kostnader:

	31.12.2016	31.12.2015
Lønns- og reisekostnader,	22 840	32 729
Avsetning fleksitid og opptjente feriedager til gode	69 500	-
Energikostnader	15 000	8 076
Festeavgifter	406	963
Inventar og utstyr	44 975	26 623
Tjenester	18 222	17 599
Øvrige driftskostnader	14 944	25 279
Sum påløpte kostnader	185 887	111 269

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 19 - Resultat for CRISStin etter UHL § 1 - 4 (4)

Fellesoppgave:CRISStin

Tallene inkluderer internhandel

	Note	2016	2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	30 927	28 679
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	1 094	(159)
Salgs- og leieinntekter	S1	126 340	126 555
Andre driftsinntekter	S1	99 521	35 965
Sum driftsinntekter		257 882	191 040
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	13 331	13 346
Varekostnader		221 072	173 283
Andre driftskostnader	S3	19 978	18 589
Avskrivninger		87	68
Sum driftskostnader		254 468	205 286
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4	1 098	774
Sum videreformidling		1 098	774
Driftsresultat		2 316	(15 020)
Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet		(2 316)	15 020
Sum avregninger		(2 316)	15 020
Periodens resultat		-	-
Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter			
		2016	2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet		30 973	28 673
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning		(133)	(61)
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		87	68
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		30 927	28 679
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement		-	-
Sum inntekt fra bevilgninger		30 927	28 679
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>			
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer		-	-
<i>Tilskudd fra annen bidragsfinansiert aktivitet</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra EU's rammeprogram for forskning		-	(120)
Periodens tilskudd/overføring fra Andre - Nordisk ministerråd og utland øvrig		1 094	(39)
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		1 094	(159)
Sum tilskudd og overføringer fra andre		1 094	(159)
<i>Salgs- og leieinntekter</i>			
Salgsinntekter fra varer, tjenester og billettinntekter (avgiftspliktig)		126 340	126 566
Salgsinntekter fra bøker/publikasjoner, brukt utstyr og tjenester utført eller til bruk i utlandet (frittatt avgift)		-	(11)
Sum andre salgs- og leieinntekter		126 340	126 555
<i>Andre driftsinntekter</i>			
Andre driftsinntekter		99 521	35 965
Sum andre driftsinntekter		99 521	35 965
Sum driftsinntekter		257 882	191 040

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	2016	2015
Lønninger	9 482	9 375
Feriepenger	1 106	1 105
Arbeidsgiveravgift	1 681	1 669
Pensjonskostnader	1 210	1 217
Sykepenger og andre refusjoner (-)	(335)	(135)
Andre ytelser	187	115
Sum lønnskostnader	13 331	13 346
Antall årsverk:	17	18
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,30 prosent for 2016. Premiesatsen for 2015 var 12,70 prosent. Antall årsverk oppgitt pr 1.12.15 og 1.12.16</i>		
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	2016	2015
Husleie	1 410	37
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	4	-
Mindre utstyrsanskaffelser	11	-
Leie av maskiner, inventar og lignende	889	740
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	15 689	15 407
Reiser og diett	1 041	991
Øvrige driftskostnader	934	1 414
Sum andre driftskostnader	19 978	18 589
Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	2016	2015
<i>Videreformidlet til</i>		
Nasjonalbiblioteket avd. Oslo	1 053	774
Open Foundation	45	-
Sum videreformidlet til samarbeidspartnere	1 098	774
Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen		
Sum videreformidlet til samarbeidspartnere	-	-

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 19 - Resultat for Naturfagsenteret etter UHL § 1 - 4 (4) fortsetter

Fellesoppgave:Naturfagsenteret

Tallene inkluderer internhandel

	Note	2016	2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	36 824	44 158
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	365	18 619
Salgs- og leieinntekter	S1	4 379	4 803
Andre driftsinntekter	S1	1 649	2 769
Sum driftsinntekter		43 217	70 349
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	16 078	16 079
Andre driftskostnader	S3	19 064	24 143
Avskrivninger		219	205
Sum driftskostnader		35 361	40 427
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4	14 485	15 218
Sum videreformidling		14 485	15 218
Driftsresultat		(6 629)	14 704
Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet		6 629	(14 704)
Sum avregninger		6 629	(14 704)
Periodens resultat		-	-
Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter			
		2016	2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet		-	50
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning		(203)	(190)
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)		219	205
-utbetaling av tilskudd til andre		40	209
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		31 050	36 844
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		31 106	37 118
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement		5 718	7 040
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement		5 718	7 040
Sum inntekt fra bevilgninger		36 824	44 158
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>			
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer		(1 796)	18 306
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer		(1 796)	18 306
<i>Tilskudd fra annen bidragsfinansiert aktivitet</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra Kommunale og fylkeskommunale etater		300	300
Periodens tilskudd/overføring fra Næringsliv/privat		1 500	-
Periodens tilskudd/overføring fra Andre- Nordisk Ministerråd og utland øvrig		361	13
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		2 161	313
Sum tilskudd og overføringer fra andre		365	18 619
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet</i>			
Statlige forvaltningsorgan		1 649	2 480
Andre		298	52
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet		1 947	2 532
<i>Andre Salgs- og leieinntekter</i>			
Salgsinntekter fra varer, tjenester og billettinntekter (avgiftspliktig)		1 700	1 500
Salgsinntekter fra pasienter, undervisning/kurs og leieinntekter (unntatt avgift)		732	771
Sum andre salgs- og leieinntekter		2 432	2 271
Sum salgs og leieinntekter		4 379	4 803
<i>Andre driftsinntekter</i>			
Andre driftsinntekter		1 649	2 769
Sum andre driftsinntekter		1 649	2 769
Sum driftsinntekter		43 217	70 349

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	2016	2015
Lønninger	11 537	11 505
Feriepenger	1 433	1 385
Arbeidsgiveravgift	2 078	2 056
Pensjonskostnader	1 554	1 500
Sykepenger og andre refusjoner (-)	(573)	(436)
Andre ytelser	49	69
Sum lønnskostnader	16 078	16 079

Antall årsverk: 21 19

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,30 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,70 prosent.

Antall årsverk oppgitt pr 1.1.16 og 1.1.17

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	2016	2015
Husleie	1 211	1 200
Vedlikehold egne bygg og anlegg	9	-
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	5	-
Mindre utstyrsanskaffelser	143	691
Leie av maskiner, inventar og lignende	328	399
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	10 703	11 458
Reiser og diett	3 081	2 800
Øvrige driftskostnader	3 584	7 595
Sum andre driftskostnader	19 064	24 143

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere 2016 2015

Videreformidlet til

Akershus Fylke v/Økonomiavdelingen	824	671
Sør-Trøndelag Fylkeskommune	472	528
Oslo Kommune Utdanningsetaten	430	673
Vestagder Fylkeskommune	297	142
Alta Kommune	280	-
Sogn og Fjordane Fylkeskommune	280	310
Rogaland Fylkeskommune	275	222
Hordaland Fylkeskommune	270	293
Vestfold Fylkeskommune	238	15
Møre og Romsdal Fylkeskommune	238	236
Andre videreformidlinger	10 881	12 128
Sum videreformidlet til samarbeidspartnere	14 485	15 218

Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen

Sum videreformidlet til samarbeidspartnere - -

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 19 - Resultat for FSAT etter UHL § 1 - 4 (4) fortsetter

Fellesoppgave: FSAT

Tallene inkluderer internhandel

	Note	2016	2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	44 827	41 160
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	213	563
Salgs- og leieinntekter	S1	9 629	9 005
Andre driftsinntekter	S1	48 851	45 854
Sum driftsinntekter		103 520	96 582
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	65 232	59 884
Varekostnader		-	122
Andre driftskostnader	S3	42 608	32 901
Avskrivninger		834	617
Sum driftskostnader		108 674	93 524
Overføringer til andre			
Viderefremidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4	-	-
Sum viderefremidling		-	-
Driftsresultat		(5 154)	3 058
Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet		5 154	(3 058)
Sum avregninger		5 154	(3 058)
Periodens resultat		-	-
Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter			
		2016	2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet		46 737	41 940
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning		(2 743)	(1 397)
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		833	617
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		44 827	41 160
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement		-	-
Sum inntekt fra bevilgninger		44 827	41 160
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>			
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer		-	-
<i>Tilskudd fra annen bidragsfinansiert aktivitet</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra Andre- Nordisk Ministerråd og utland øvrig		213	563
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet		213	563
Sum tilskudd og overføringer fra andre		213	563
<i>Andre Salgs- og leieinntekter</i>			
Salgsinntekter fra varer, tjenester og billettinntekter (avgiftspliktig)		9 432	8 852
Salgsinntekter fra pasienter, undervisning/kurs og leieinntekter (unntatt avgift)		197	153
Sum andre salgs- og leieinntekter		9 629	9 005
<i>Andre driftsinntekter</i>			
Andre driftsinntekter		48 851	45 854
Sum andre driftsinntekter		48 851	45 854
Sum driftsinntekter		103 520	96 582

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	2016	2015
Lønninger	46 324	42 316
Feriepenger	5 702	5 189
Arbeidsgiveravgift	8 375	7 690
Pensjonskostnader	6 047	5 818
Sykepenger og andre refusjoner (-)	(1 672)	(1 365)
Andre ytelser	457	236
Sum lønnskostnader	65 233	59 884

Antall årsverk:	88	73
------------------------	-----------	-----------

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,30 prosent for 2016.

Premiesatsen for 2015 var 12,70 prosent.

Antall årsverk oppgitt pr 1.12.15 og 1.12.16

Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	2016	2015
Husleie	7 173	4 654
Vedlikehold egne bygg og anlegg	255	9
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	439	197
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	165	130
Mindre utstyrsanskaffelser	228	112
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 582	382
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	24 015	22 371
Reiser og diett	2 402	1 894
Øvrige driftskostnader	4 349	3 152
Sum andre driftskostnader	42 608	32 901

Note S4 Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	2016	2015
---	------	------

Videreformidlet til

Sum videreformidlet til samarbeidspartnere	-	-
---	----------	----------

Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen

Sum videreformidlet til samarbeidspartnere	-	-
---	----------	----------

Universitetet i Oslo

(Beløp i NOK 1 000)

Note 20 Videreformidling til andre samarbeidspartnere

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Videreformidlet til</i>		
Universitetet i Bergen	26 140	15 185
Oslo Universitetssykehus HF	15 218	21 858
Norges Tekniske Naturvitenskapelige Universitet NTNU	9 722	5 708
Stiftelsen SINTEF	8 682	12 312
Norges miljø- og Biovitenskapelige universitet (NMBU)	5 382	100
Høgskolen i Oslo og Akershus	4 005	2 647
Uninett Sigma2 AS	2 648	-
ETH Eidgenössische Technische Hochschule Zurich	2 624	-
Universitetet i Tromsø	2 514	1 739
Stockholms Universitet	2 422	1 108
Blindern Barnestuer	2 350	-
Queens University of Belfast	2 306	-
Peace Research Institute Oslo	2 300	1 085
Norsk Institutt for vannforskning	2 207	1 803
Andre videreformidlinger	78 932	118 327
Sum videreformidlet til samarbeidspartnere	167 452	181 872

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Indikator	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd fra EU	173 930	150 197
Tilskudd fra Norges forskningsråd NFR	886 412	789 427
Tilskudd fra regionale forskningsfond RFF	1 521	(897)
Sum tilskudd fra NFR og RFF	887 933	788 530
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	140 395	131 185
- tilskudd fra statlige etater	168 321	197 574
- oppdragsinntekter	178 139	160 648
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	486 855	489 408

Ledelseskommmentar årsregnskap 2016 – Tøyenfondet

1. Tøyenfondets formål

Tøyenfondet forvaltes av Universitetet i Oslo Tøyenfondet er hjemlet i kgl. res. av 6. august 1864, lov av 22. mai 1902 og kgl. res. 28. juni 1902. Det fremgår av disse at Tøyenfondets midler skal forvaltes av UiO på rentebærende konti og at fondets eiendeler må forvaltes slik at kapitalgrunnlaget opprettholdes.

Det er etablert en strategi for fondets midler som innebærer at styret kun skal benytte midlene til å anskaffe fast eiendom som UiO har interesse av å eie eller som kapitalinnskudd i selskaper UiO ønsker å opprette eller kjøpe seg inn i.

2. Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i henhold til SRS

Regnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandardene (SRS av 2015) med tilhørende veiledningsnotater utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring, med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Tøyenfondet revideres av Riksrevisjonen.

Regnskapet gir etter UiOs mening et riktig bilde av den økonomiske situasjonen i virksomheten.

3. Den økonomiske situasjonen

Tøyenfondets økonomi er basert på avkastningen av en diversifisert portefølje aksjer, rentepapirer og eiendomsinvesteringer. Disse forvaltes aktivt av Unifor og Danske Capital for å sikre høyest mulig avkastning. Den årlige avkastningen vil nødvendigvis svinge, og eventuelle overskudd/underskudd vil via resultatet disponeres mot fondets virksomhetskapskapital. Fondet har også likvide midler plassert på rentebærende bankkonto, ca 28,8 mill. kroner, som gjør fondet i stand til å kunne gjennomføre investeringer, uten å realisere fondsandeler i verdipapirporteføljen. Tøyenfondet har ingen faste årlige driftskostnader og følgelig kan den økonomiske situasjonen vurderes som solid.

4. Endringer i resultat- og balanseposter

Resultatet hittil i år viser et netto overskudd på ca. 6,2 mill. kroner, som i sin helhet er disponert mot fondets virksomhetskapskapital.

Årets inntekt på ca 6,2 mill. kroner, kommer fra avkastning på verdiporteføljen og opptjente bankrenter. I henhold til markedskommentaren fra Danske Capital, hadde modellporteføljen for aksjer og renter på dette tidspunktet en positiv avkastning på 6,49 %, noe bedre enn strategireferanseindeksen på 6,0 %. Samlet aksjeavkastning var på 6,3 % mot referanseindeksens 8,0 %, og samlet renteavkastning var på 4,9 % mot referanseindeksens 3,9 %.

Det er ikke påløpt eller bokført kostnader i perioden.

5. Investeringer

Markedsverdien av fondets kapitalplasseringer utgjorde ca. 114,2 mill. kroner ved utgangen av perioden.

Utover finansielle investeringer følger det av fondets formål at det også kan anskaffe fast eiendom. All fast eiendom som anskaffes av fondet, disponeres vederlagsfritt av UiO, mot at universitetet bekoster løpende driftskostnader, vedlikehold samt eventuelle påkostninger.

6. Avvik mellom periodisert resultatbudsjett og periodisert resultatregnskap

Avkastning på porteføljen ble noe lavere enn for samme periode i 2015. Da det normalt er vanskelig å budsjettere avkastning på verdipapirporteføljen, vil det være påregnelig med budsjettavvik med bakgrunn i utviklingen i økonomien.

7. Ressursutfordringer

Det er ingen kjente ressursutfordringer knyttet til Tøyenfondet.

8. Utfordringer og risikomomenter knyttet til regnskapet

Kunnskapsdepartementet har vurdert Tøyenfondets status og funnet det hensiktsmessig å avvikle fondet som statlig fond. UiO ba i brev av 18.mai 2016 Kunnskapsdepartementet om å iverksette de nødvendige tiltak for å oppløse fondet og fristille anvendelsen av midlene.

I henhold til Prop.1S (2016-2017) fra Kunnskapsdepartementet er lovene som ligger til grunn for Tøyenfondet nå opphevet, og fondet er ikke nevnt i universitets- og høyskoleloven. Hensikten med fondet har vært at salg og bortfeste av eiendom under Universitetet i Oslo skulle komme universitet til gode. Stortinget har samtykket i at Tøyenfondet blir avviklet.

I brev av 10. februar har Kunnskapsdepartementet gitt instruks om at alle midler i fondene skal realiseres så raskt som mulig. Når midlene overføres til UiO skal de klassifiseres som gave og håndteres i tråd med regelverket for gaver.

Oslo, 14. mars 2017

Ole Petter Ottersen

rektor/styreleder

Kristian Gundersen

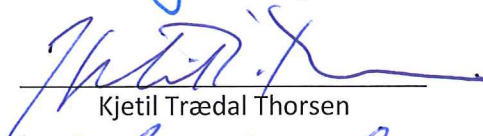
Hege Cathrine Finholt

Kristine-Petrine Sollid Othuis

Anne-Marie Engel

Kjetil Trædal Thorsen

Gunn-Elin Aa Bjørneboe

universitetsdirektør

Karin Widerberg

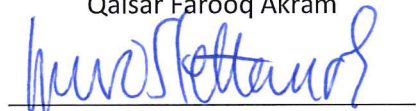
Vebjørn Andersson

Ole Martin Nodenes

Qaisar Farooq Akram

Guro Slettemark

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

RESULTAT	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	-	-
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	-	-
Salgs- og leieinntekter	1	-	-
Andre driftsinntekter	1	-	1
Sum driftsinntekter		<u>-</u>	<u>1</u>
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	-	-
Varekostnader		-	-
Avskrivninger på varige driftsmidler	4,5	-	-
Andre driftskostnader	3	-	-
Sum driftskostnader		<u>-</u>	<u>-</u>
Driftsresultat		<u>-</u>	<u>1</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	6 219	6 966
Finanskostnader	6	-	1
Sum finansinntekter og finanskostnader		<u>6 219</u>	<u>6 965</u>
Resultat av periodens aktiviteter		<u>6 219</u>	<u>6 966</u>
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-	-
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	(6 219)	(6 966)
Sum avregninger og disponeringer		<u>(6 219)</u>	<u>(6 966)</u>
Periodens resultat		<u>-</u>	<u>-</u>

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

EIENDELER	Note	31.12.2016	31.12.2015
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		-	-
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	-	-
Maskiner, vitenskapelig utstyr og transportmidler	5	-	-
Driftsløsøre, inventar og lignende	5	-	-
Anlegg under utførelse	5	-	-
Infrastruktureiendeler	5	-	-
Sum varige driftsmidler		-	-
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	-	-
Obligasjoner	11	-	-
Andre fordringer	11	-	-
Sum finansielle anleggsmidler		-	-
Sum anleggsmidler		-	-
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	-	-
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell		-	-
II Fordringer			
Kundefordringer	13	-	-
Andre fordringer	14	3 281	3 281
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	-	-
Sum fordringer		3 281	3 281
III Finansielle omløpsmidler			
Andeler investeringsportefølje Unifor		114 155	108 163
Sum finansielle omløpsmidler		114 155	108 163
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	-	-
Andre bankinnskudd, inkl gavekonto i Norges Bank	17	28 750	28 523
Kontanter og lignende	17	-	-
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		28 750	28 523
Sum omløpsmidler		146 187	139 968
Sum eiendeler		146 187	139 968

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

STATENS KAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2016	31.12.2015
I virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	-	-
Opptjent virksomhetskaper	8	<u>146 187</u>	<u>139 968</u>
Sum virksomhetskaper		<u>146 187</u>	<u>139 968</u>
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-	-
Sum avregninger		-	-
Sum statens kapital		<u>146 187</u>	<u>139 968</u>
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4,5	-	-
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		-	-
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		-	-
Sum annen langsiktig gjeld		-	-
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-	-
Skyldig skattetrekk og pensjonspremie		-	-
Skyldige offentlige avgifter		-	-
Skyldige feriepenger		-	-
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer	15	-	-
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	16	-	-
Annen kortsiktig gjeld	18	-	-
Sum kortsiktig gjeld		-	-
Sum gjeld		-	-
Sum statens kapital og gjeld		<u>146 187</u>	<u>139 968</u>

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Kontantstrømoppstilling etter den direkte modellen

	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalinger		
Innbetalinger av bevilgning	-	-
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen	-	-
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	-	-
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater	-	-
innbetalinger av refusjoner	-	-
andre innbetalinger	-	1
Sum innbetalinger	<u>-</u>	<u>1</u>
Utbetalinger		
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-	-
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk	-	-
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-	-
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	-	-
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	-	-
andre utbetalinger	-	1
Sum utbetalinger	<u>-</u>	<u>1</u>
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter *	<u>-</u>	<u>-</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-	-
utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-	-
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	-	-
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-	-
utbetalinger ved kjøp av andre investeringsobjekter	-	-
innbetalinger ved salg av andre investeringsobjekter	-	-
innbetalinger av renter	227	315
utbetalinger av renter	-	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	<u>227</u>	<u>315</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
innbetalinger ved salg av verdipapirandeler	-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	<u>-</u>	<u>-</u>
Kontantstrømmer knyttet til overføringer		
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)	-	-
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	-	-
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	<u>-</u>	<u>-</u>
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	-	-
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	227	315
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved årets begynnelse	28 523	28 209
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	<u>28 750</u>	<u>28 523</u>
* Avstemming	31.12.2016	31.12.2015
periodens resultat	6 219	6 966
gevinst ved salg av eiendommer	-	-
ordinære avskrivninger	-	-
endring i varelager	-	-
endring i kundefordringer	-	-
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	-	-
endring i leverandørgjeld	-	-
endring i langsiktig gjeld	-	-
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	(227)	(315)
endring i andre tidsavgrensningsposter	(5 992)	(6 651)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>-</u>	<u>-</u>

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandardene (SRS av 2015) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd og overføringer fra andre departement, er inntektsført i den perioden midlene er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Etter avtale med Kunnskapsdepartementet er også midlene fra Helsedirektoratet til spesialistutdanningen og dobbeltkompetanse ved det Odontologiske fakultet behandlet på samme måte. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som er uttrykkelig forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilskudd og overføringer fra alle andre, herunder alle øvrige statlige virksomheter, Norges forskningsråd og EU, som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger. Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter.

Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapital. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsvirksomhet, har motpost i Opptjent virksomhetskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Avsetning for langsiktige forpliktelser*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Gevinst/tap føres i resultatregnskapet. Gevinst klassifiseres som driftsinntekt, mens tap klassifiseres som driftskostnad.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimater utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

Når Tøyenfondet anskaffer fast eiendom som skal disponeres av Universitet i Oslo, kostnadsføres anskaffelseskostnaden i regnskapet. Den faste eiendommen aktiveres ikke i Tøyenfondets balanse. Universitetet i Oslo betaler ikke leie til Tøyenfondet, men betaler alle omkostninger knyttet til vedlikehold og påkostninger knyttet til bygningen. Ved et eventuelt salg av disse eiendommene, vil verdien tilbakeføres Tøyenfondet.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Avsetning for langsiktige forpliktelser*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK. Tøyenfondet har ingen egne ansatte.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskaptal

Periodens resultat disponeres mot virksomhetskaptalen.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger gjøres opp daglig mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen *Andre bankinnskudd* i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Finansielle omløpsmidler

Aksjer og andeler i Tøyenfondet er investeringer av finansiell karakter og er klassifisert som omløpsmidler. Verdsettelsen av disse postene følger av porteføljeprinsippet. Porteføljen er plassert i egen investeringspool og forvaltes av Unifor, forvaltningsstiftelsen for fond og legater for UiO.

Statlige regnskapsstandarder gir ingen retningslinjer for hvordan finansielle omløpsmidler skal verdsettes. Bestemmelsene i Regnskapsloven er benyttet for verdsettelse av finansielle omløpsmidler. Fondenes plasseringer i investeringspoolen oppfyller kravene i regnskapslovens § 5-8 første ledd og er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. I tilfeller der markedsverdien av porteføljen ikke er fastsatt når regnskapet lukkes, vil beste estimat på bakgrunn av tilgjengelig informasjon benyttes.

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Andre forhold

Tøyenfondet blir revidert av Riksrevisjonen.

Det er utarbeidet egen prinsippnote for bevilgningsoppstillingen.

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens DEL I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens DEL II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank. Midtre del omfatter også virksomhetens konti i Norges Bank utenfor konsernkontosystemet.

Opplysningene i bevilgningsoppstillingens DEL III omfatter innbetalingene som institusjonen har mottatt i henhold til tildelingsbrev i den periode oppstillingen gjelder for. Innbetalingene i DEL III er knyttet til og satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt i budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevne.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet.

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for statlig fond

DEL I

Tall i 1000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring
640205	Tøyenfondet		142 906	136 687	6 219

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap 31.12.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	-
Endringer i perioden (+/-)		-
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	-
Øvrige bankkonti Norges Bank		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	-
Endringer i perioden (+/-)		-
Det er utarbeidet en egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet.	17	-

DEL III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	-
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	-
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	-
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	-
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	-
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	-
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	-
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				-
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				-
Sum utbetalinger i alt				-

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Note 1 - Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD)</i>		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	-	-
<i>Tilskudd og overføringer som behandles som bevilgning</i>		
Sum tilskudd og overføringer som behandles som bevilgning	-	-
Sum inntekt fra bevilgninger	-	-
<i>Tilskudd fra statlige etater</i>		
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	-	-
<i>Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>		
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	-	-
<i>Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger</i>		
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	-	-
Sum tilskudd og overføringer fra andre	-	-

Note 1 - Spesifikasjon av driftsinntekter, fortsetter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv</i>		
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv.	-	-
<i>Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet:</i>		
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	-	-
<i>Andre salgs- og leieinntekter</i>		
Sum andre salgs- og leieinntekter	-	-
Sum salgs- og leieinntekter	-	-
<i>Andre inntekter:</i>		
Erstatning ekspropriasjon fast eiendom	-	1
Sum andre inntekter	-	1
Sum driftsinntekter	-	1

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Note 6 – Finansiinntekter og finanskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Finansiinntekter		
Renteinntekter	227	315
Netto økning i markedsverdi finansielle omløpsmidler	5 992	6 651
Sum finansiinntekter	6 219	6 966
Finanskostnader		
Rentekostnad	-	-
Valutatap	-	-
Netto reduksjon i markedsverdi finansielle omløpsmidler	-	-
Andre finanskostnader	-	1
Sum finanskostnader	-	1
Utbytte fra selskaper mv.		
Sum mottatt utbytte	-	-
Sum finansielle poster	6 219	6 965

Tøyenfondet

(Beløp i NOK 1 000)

Note 8 - Opptjent virksomhetskapskapital

	31.12.2016
<i>Innskutt virksomhetskapskapital, Tøyenfondet:</i>	
Sum innskutt virksomhetskapskapital	-
<i>Bunden virksomhetskapskapital, Tøyenfondet:</i>	
Bunden virksomhetskapskapital	-
Sum innskutt og bunden virksomhetskapskapital	-
<i>Annen opptjent virksomhetskapskapital:</i>	
Annen opptjent virksomhetskapskapital per 1.1.	139 968
Overført til bunden virksomhetskapskapital for obligasjoner og andre langs fordringer	-
Overført til innskutt virksomhetskapskapital for oppskrivning av aksjer	-
Overført fra periodens resultat	6 219
Annen opptjent virksomhetskapskapital	146 187
Sum opptjent virksomhetskapskapital	146 187
Sum virksomhetskapskapital	146 187

Note 14 - Andre kortsiktige fordringer

Fordringer	31.12.2016	31.12.2015
Mellomregning UiO	3 281	3 281
Sum andre kortsiktige fordringer	3 281	3 281

Note 17 - Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2016	31.12.2015
Bankkonti tilhørende Tøyenfondet	28 750	28 523
Sum bankinnskudd og kontanter	28 750	28 523

Ledelseskommmentar årsregnskap 2016 - Observatoriefondet

1. Observatoriefondets formål

Observatoriefondet forvaltes av Universitetet i Oslo, basert på interne retningslinjer vedtatt av fondets styre 22. september 2009 og overordnede retningslinjer fastsatt av Kunnskapsdepartementet 28. april 2006. Avkastningen av fondet skal benyttes til å fremme den observasjonelle astronomiforskningen ved UiO.

2. Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i henhold til SRS

Regnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandardene (SRS av 2015) med tilhørende veiledningsnotater utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring, med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Observatoriefondet revideres av Riksrevisjonen.

Regnskapet gir etter styrets mening et riktig bilde av den økonomiske situasjonen i virksomheten.

3. Den økonomiske situasjonen

Observatoriefondets økonomi er basert på avkastningen av en diversifisert portefølje aksjer, rentepapirer og eiendomsinvesteringer. Disse forvaltes aktivt av Unifor og Danske Capital for å sikre høyest mulig avkastning. Årlig avkastning vil nødvendigvis svinge, og eventuelle overskudd/underskudd vil via resultatet disponeres mot fondets virksomhetskapskapital. Fondets størrelse gjør at avkastningen som hovedregel vil dekke de årlige økonomiske forpliktelsene fondet har, gitt forventet langsiktig normalavkastning av denne typen investeringer. Fondets økonomiske situasjon vurderes som solid.

4. Endringer i resultat- og balanseposter

Periodens resultat viser et netto overskudd på ca 1,1 mill. kroner, som i sin helhet er disponert mot fondets virksomhetskapskapital.

Årets inntekt i fondet utgjorde ca 2,3 mill. kroner, og kommer fra en positiv avkastning på verdiporteføljen og opptjente bankrenter. I henhold til markedskommmentaren fra Danske Capital, hadde modellporteføljen for aksjer og renter på dette tidspunktet en positiv avkastning på 6,49 %, som var noe bedre enn strategireferanseindeksen på 6,0 %. Samlet aksjeavkastning var på 6,3 % mot referanseindeksens 8,0 %, og smlet renteavkastning var på 4,9 % mot referanseindeksens 3,9 %.

Årets samlede kostnader utgjorde 1,2 mill. kroner, og er knyttet til det faste årlige kjøpet av observasjonstid på Solobservatoriet på La Palma. Dette ble finansiert ved realisasjon av andeler av verdiporteføljen i 2016.

5. Investeringer

Fondet har kun investeringer av finansiell karakter, hvis formål er maksimal avkastning. Markedsverdien av fondets kapitalplasseringer utgjorde ca 40,8 mill. kroner ved utgangen av perioden.

6. Avvik mellom periodisert resultatbudsjett og periodisert resultatregnskap

Avkastningen på porteføljen ble noe lavere enn for samme periode i 2015. Da det normalt er vanskelig å budsjettere avkastning på verdipapirporteføljen, vil det derfor være påregnelig med budsjettavvik knyttet til utviklingen i økonomien.

7. Ressursutfordringer

Det er ingen kjente ressursutfordringer knyttet til Observatoriefondet.

8. Utfordringer og risikomomenter knyttet til regnskapet

Kunnskapsdepartementet har vurdert Observatoriefondets status og funnet det hensiktsmessig å avvikle fondet som statlig fond. UiO ba i brev av 18.mai 2016 Kunnskapsdepartementet om å iverksette de nødvendige tiltak for å oppløse fondet og fristille anvendelsen av midlene.

I henhold til Prop.1S (2016-2017) fra Kunnskapsdepartementet, har Observatoriefondet ikke vært regulert i lov, men har hatt statuetter fastsatt ved kongelig resolusjon av 31. mai 1935. Der ble det vist til Stortingets avgjørelse 7. mars 1930 om å opprette fondet av inntektene ved salg og bortfeste av en del av Observatoriegata 1. Hensikten med fondet har vært at inntektene ved salg og bortfeste av eiendom under Universitetet i Oslo skulle komme universitetet til gode. Stortinget har samtykket i at Observatoriefondet blir avviklet.

I brev av 10. februar har Kunnskapsdepartementet gitt instruks om at alle midler i fondene skal realiseres så raskt som mulig. Når midlene overføres til UiO skal de klassifiseres som gave og håndteres i tråd med regelverket for gaver.

Oslo, 14. mars 2017

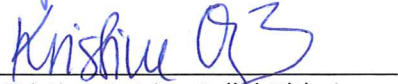
Ole Petter Ottersen
rektor/styreleder

Kristian Gundersen

Hege Cathrine Finholt

Kristine-Petrine Solli Olthuis

Anne-Marie Engel

Kjetil Trædal Thorsen

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Karin Widerberg

Vebjørn Andersson

Ole Martin Nodenes

Qaisar Farooq Akram

Guro Slettemark

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

RESULTAT	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	-	-
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	-	-
Salgs- og leieinntekter	1	-	-
Andre driftsinntekter	1	-	-
Sum driftsinntekter		<u>-</u>	<u>-</u>
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	-	-
Varekostnader		-	-
Avskrivninger på varige driftsmidler	4,5	-	-
Andre driftskostnader	3	<u>1 200</u>	<u>1 125</u>
Sum driftskostnader		<u>1 200</u>	<u>1 125</u>
Driftsresultat		<u>(1 200)</u>	<u>(1 125)</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	<u>2 264</u>	<u>2 402</u>
Finanskostnader	6	<u>-</u>	<u>-</u>
Sum finansinntekter og finanskostnader		<u>2 264</u>	<u>2 402</u>
Resultat av periodens aktiviteter		<u>1 064</u>	<u>1 277</u>
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-	-
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	<u>(1 064)</u>	<u>(1 277)</u>
Sum avregninger og disponeringer		<u>(1 064)</u>	<u>(1 277)</u>
Periodens resultat		<u>-</u>	<u>-</u>

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

EIENDELER	Note	31.12.2016	31.12.2015
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		-	-
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	-	-
Maskiner, vitenskapelig utstyr og transportmidler	5	-	-
Driftsløsøre, inventar og lignende	5	-	-
Anlegg under utførelse	5	-	-
Infrastruktureiendeler	5	-	-
Sum varige driftsmidler		-	-
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	-	-
Obligasjoner	11	-	-
Andre fordringer	11	-	-
Sum finansielle anleggsmidler		-	-
Sum anleggsmidler		-	-
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	-	-
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell		-	-
II Fordringer			
Kundefordringer	13	-	-
Andre fordringer	14	-	-
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	-	-
Sum fordringer		-	-
III Finansielle omløpsmidler			
Andeler investeringsportefølge Unifor		40 801	40 545
Sum finansielle omløpsmidler		40 801	40 545
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	-	-
Andre bankinnskudd, inkl gavekonto i Norges Bank	17	1 382	574
Kontanter og lignende	17	-	-
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		1 382	574
Sum omløpsmidler		42 183	41 119
Sum eiendeler		42 183	41 119

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

STATENS KAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2016	31.12.2015
I Virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	-	-
Opptjent virksomhetskaper	8	<u>41 131</u>	<u>40 066</u>
Sum virksomhetskaper		<u>41 131</u>	<u>40 066</u>
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-	-
Sum avregninger		-	-
Sum statens kapital		<u>41 131</u>	<u>40 066</u>
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelses			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4,5	-	-
Sum avsetning for langsiktige forpliktelses		-	-
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		-	-
Sum annen langsiktig gjeld		-	-
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-	-
Skyldig skattetrekk og pensjonspremie		-	-
Skyldige offentlige avgifter		-	-
Skyldige feriepenges		-	-
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer	15	-	-
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	16	-	-
Annen kortsiktig gjeld	18	<u>1 052</u>	<u>1 052</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>1 052</u>	<u>1 052</u>
Sum gjeld		<u>1 052</u>	<u>1 052</u>
Sum statens kapital og gjeld		<u>42 183</u>	<u>41 119</u>

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Kontantstrømoppstilling etter den direkte modellen

	31.12.2016	31.12.2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalinger		
innbetalinger av bevilgning	-	-
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen	-	-
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	-	-
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater	-	-
innbetalinger av refusjoner	-	-
andre innbetalinger	-	-
Sum innbetalinger	-	-
Utbetalinger		
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-	-
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk	1 200	1 125
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-	-
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	-	-
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	-	-
andre utbetalinger	-	-
Sum utbetalinger	1 200	1 125
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter *	(1 200)	(1 125)
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-	-
utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-	-
Innbetalinger av renter	8	18
utbetalinger av renter	-	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	8	18
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
innbetalinger ved salg av verdipapirandeler	2 000	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	2 000	-
Kontantstrømmer knyttet til overføringer		
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)	-	-
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	-	-
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	-	-
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	-	-
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	808	(1 107)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved årets begynnelse	574	1 681
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	1 382	574
* Avstemming	31.12.2016	31.12.2015
periodens resultat	1 064	1 277
gevinst ved salg av eiendommer	-	-
ordinære avskrivninger	-	-
endring i varelager	-	-
endring i kundefordringer	-	-
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	-	-
endring i leverandørgjeld	-	-
endring i langsiktig gjeld	-	-
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	(2 008)	(18)
endring i andre tidsavgrensingsposter	(256)	(2 384)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(1 200)	(1 125)

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandardene (SRS av 2015) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd og overføringer fra andre departement, er inntektsført i den perioden midlene er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Etter avtale med Kunnskapsdepartementet er også midlene fra Helsedirektoratet til spesialistutdanningen og dobbeltkompetanse ved det Odontologiske fakultet behandlet på samme måte. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som er uttrykkelig forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilskudd og overføringer fra alle andre, herunder alle øvrige statlige virksomheter, Norges forskningsråd og EU, som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger. Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter.

Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapital. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsvirksomhet, har motpost i Opptjent virksomhetskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Avsetning for langsiktige forpliktelser*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Gevinst/tap føres i resultatregnskapet. Gevinst klassifiseres som driftsinntekt, mens tap klassifiseres som driftskostnad.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Avsetning for langsiktige forpliktelser*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK. Observatoriefondet har ingen egne ansatte.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskaptal

Periodens resultat disponeres mot virksomhetskaptalen.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger gjøres opp daglig mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen *Andre bankinnskudd* i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Finansielle omløpsmidler

Aksjer og andeler i Observatoriefondet er investeringer av finansiell karakter og er klassifisert som omløpsmidler. Verdsettelsen av disse postene følger av porteføljeprinsippet. Porteføljen er plassert i egen investeringspool og forvaltes av Unifor, forvaltningsstiftelsen for fond og legater for UiO.

Statlige regnskapsstandarder gir ingen retningslinjer for hvordan finansielle omløpsmidler skal verdsettes. Bestemmelsene i Regnskapsloven er benyttet for verdsettelse av finansielle omløpsmidler. Fondenes plasseringer i investeringspoolen oppfyller kravene i regnskapslovens § 5-8 første ledd og er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. I tilfeller der markedsverdien av porteføljen ikke er fastsatt når regnskapet lukkes, vil beste estimat på bakgrunn av tilgjengelig informasjon benyttes.

Andre forhold

Observatoriefondet blir revidert av Riksrevisjonen.

Det er utarbeidet egen prinsippnote for bevilgningsoppstillingen.

Virksomhet: Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Regnskapsprinsipper for bevilgningsoppstilling

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens DEL I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens DEL II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank. Midtre del omfatter også virksomhetens konti i Norges Bank utenfor konsernkontosystemet.

Opplysningene i bevilgningsoppstillingens DEL III omfatter innbetalingene som institusjonen har mottatt i henhold til tildelingsbrev i den periode oppstillingen gjelder for. Innbetalingene i DEL III er knyttet til og satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt i budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet.

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2016 for statlig fond

DEL I

Tall i 1000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2016	31.12.2015	Endring
640206	Observatoriefondet		42 183	41 119	1 064

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap 31.12.2016
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	-
Endringer i perioden (+/-)		-
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	17	-
Øvrige bankkonti Norges Bank		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	-
Endringer i perioden (+/-)		-
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank	17	-

DEL III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	-
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	-
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	-
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	-
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	-
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	-
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	-
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				-
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				-
Sum utbetalinger i alt				-

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Note 3 - Andre driftskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie og felleskostnader	-	-
Vedlikehold egne bygg og anlegg	-	-
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	-	-
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	-	-
Mindre utstyrsanskaffelser	-	-
Leie av maskiner, inventar og lignende	-	-
Konsulent- og andre kjøp av tjenester fra eksterne	1 200	1 125
Reiser og diett	-	-
Benyttet virksomhetskapital til eiendom disponert av UiO	-	-
Sum andre driftskostnader	1 200	1 125

Note 6 - Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Finansinntekter		
Renteinntekter	8	18
Netto økning i markedsverdi finansielle omløpsmidler	2 256	2 384
Sum finansinntekter	2 264	2 402
Finanskostnader		
Netto reduksjon i markedsverdi finansielle omløpsmidler	-	-
Sum finanskostnader	-	-
Utbytte fra selskaper mv.		
Sum mottatt utbytte	-	-
Sum finansielle poster	2 264	2 402

Virksomhet: Observatoriefondet

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Tall i 1000 kroner

	31.12.2016	31.12.2015 Referanse
Finansinntekter		
Renteinntekter	8	18 N6.1
Agio gevinst	0	0 N6.2
Oppskrivning av aksjer	0	0 N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0 N6.2B
Annen finansinntekt	2 256	2 384 N6.3
Sum finansinntekter	2 264	2 402 N6.4

Finanskostnader

Rentekostnad	0	0 N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0 N6.6
Agio tap	0	0 N6.7
Annen finanskostnad	0	0 N6.8
Sum finanskostnader	0	0 N6.9

Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..

Mottatt utbytte fra selskap X	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0 N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾	0	0 N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0 N6.11

2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2016	31.12.2015	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	0	0	0
Balanseført verdi varige driftsmidler	0	0	0
Sum	0	0	0

Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2016:

0

Fastsatt rente for år 2016:

1,15 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital³⁾:

0

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital".

3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Observatoriefondet

(Beløp i NOK 1 000)

Note 8 - Opptjent virksomhetskaperital

	31.12.2016
<i>Innskutt virksomhetskaperital, Observatoriefondet:</i>	
Sum innskutt virksomhetskaperital	-
<i>Bunden virksomhetskaperital, Observatoriefondet:</i>	
Bunden virksomhetskaperital	-
Sum innskutt og bunden virksomhetskaperital	-
<i>Annen opptjent virksomhetskaperital:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaperital per 1.1.	40 066
Overført til bunden virksomhetskaperital for obligasjoner og andre langs fordringer	-
Overført til innskutt virksomhetskaperital for oppskrivning av aksjer	-
Overført fra periodens resultat	1 064
Annen opptjent virksomhetskaperital	41 131
Sum opptjent virksomhetskaperital	41 131
Sum virksomhetskaperital	41 131

Note 17 - Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2016	31.12.2015
Bankkonti tilhørende Observatoriefondet	1 382	574
Sum bankinnskudd og kontanter	1 382	574

Note 18 - Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2016	31.12.2015
Mellomregning UiO	1 052	1 052
Sum annen kortsiktig gjeld	1 052	1 052

Likestillingsrapport for 2016

Oppsummering - de viktigste funnene.....	1
Innledning.....	3
Handlingsplanen 2015-2017	3
Et tydeligere lederansvar for likestilling.....	4
Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger skal øke	5
Kjønnsbalanse blant studentene.....	18
Hvordan jobber fakultetene med likestilling og mangfold?	22
Mangfold	24
Diskriminering	25
Tiltak i regi av UiO sentralt	26
Gjennomsnittslønn i ulike stillingskategorier.....	28
Sykefravær.....	31
Permisjoner	31

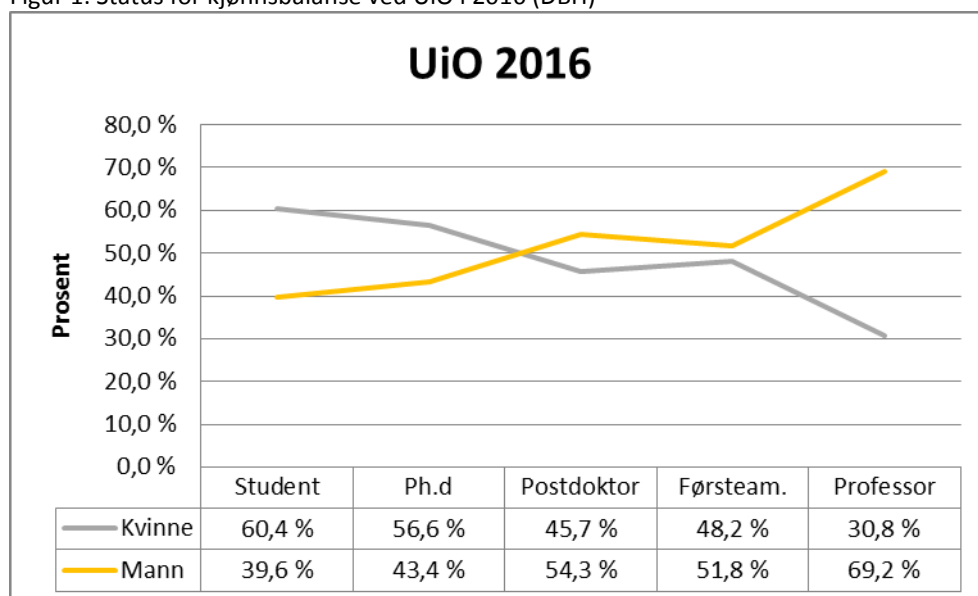
Oppsummering

Likestillingsrapporten skal gi en oversikt over resultatene av og arbeidet med Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse 2015-2017¹ ved UiO i 2016. Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse skal gi retning for arbeidet med likestilling og kjønnsbalanse ved Universitetet i Oslo.

Handlingsplanen setter tre hovedmål for likestilling og kjønnsbalanse i perioden 2015-2017.

1. Et tydeligere lederansvar for likestilling.
2. Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger skal øke.
3. Bedre kjønnsbalansen i alle studieprogram. I 2016 økte andelen kvinner blant faste vitenskapelige til 38,4%, mens andelen kvinner i professor II-stillinger gikk noe ned sammenlignet med året før. Andelen kvinner i faglige lederstillinger har gått ned fra 40,4% i 2015 til 34,8% i 2016. Studenttallene er relativt stabile med en kvinneandel på om lag 60% over flere år hvis vi ser på hele UiO under ett. Her er det store variasjoner mellom studieprogrammene. Figuren under oppsummerer status for kjønnsbalanse ved UiO i 2016.

Figur 1: Status for kjønnsbalanse ved UiO i 2016 (DBH)

Det har vært en positiv utvikling i andelen kvinner blant de fast vitenskapelig ansatte, men fortsatt er det store forskjeller på professornivå. Det er en vertikal kjønnssegregering med en overvekt av kvinner på lavere nivå, mens det på høyere nivå er langt færre kvinner. Krysningpunktet er på postdoktornivå.

På landsbasis er andelen kvinner blant professorene 27% i 2016. UiO har en kvinneandel på over gjennomsnittet med 30,8%. UiT er universitetet med flest kvinnelige professorer, 31,5%. Når det gjelder andelen kvinner blant førsteamanuensene er det ved UiS man finner flest med 50,1%. UiO følger hakk i hel med 48,2% kvinner blant førsteamanuensene. Gjennomsnittet på landsbasis er 45,5%.

UiO setter av 6,5 millioner kroner årlig til arbeid med likestilling og kjønnsbalanse. 4 millioner av disse blir fordelt på fakultetene etter størrelses for at arbeidet skal bli tilpasset de lokale utfordringene og problemstillingene. Resterende midler benyttes til arbeid i regi av UiO sentralt som

¹ Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse 2015 – 2017: <http://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/personal/likestillingsarbeid/rapporter/handlingsplan-likestilling-2015-2017.pdf>

mentorprogram for kvinnelige postdoktorer, opprykkseminar, kvalifiseringsstipend og coachinggrupper for kvinnelige førsteamanuensiser.

Denne rapporten ser også på lønnsforskjeller mellom menn og kvinner. Kort oppsummert har UiO hatt en samlet lønnsøkning på 2,7% i 2016. Menn tjener mer enn kvinner i de fleste stillingskategorier.

Innledning

UiOs likestillingspolitikk er forankret i Strategi 2020², hvor målsettingen er at UiO skal ha en tydelig profil for likestilling ved rekruttering og skal tilstrebe bedre kjønnsbalanse på de ulike stillingsnivåene, samt ha insentivordninger som fremmer kvinner til toppstillinger. Likestillingspolitikken er videre konkretisert i Handlingsplanen for likestilling og kjønnsbalanse.

Denne rapporten gjør rede for status for likestilling på Universitetet i Oslo og måloppnåelse i henhold til Handlingsplan for likestilling 2015-2017, og den skal gi et bredt overblikk over arbeidet som gjøres ved UiO for å forhindre diskriminering.

Rapportens første del gir oversikt over måloppnåelse i henhold til handlingsplan og sammenlignet med andre UH-institusjoner når det gjelder kjønnsbalanse. Deretter gis det oversikt over likestillingsaktiviteter ved UiO, samt at det rapporteres på aktiviteter knyttet til de andre diskrimineringsgrunnlagene. Den siste del av rapporten tar for seg fordelingen av lønn, permisjoner og sykemelding.

Alle utregningene tar utgangspunkt i andel årsverk så sant det ikke er oppgitt noe annet.

Handlingsplanen 2015-2017

Handlingsplanen gir retning for arbeidet med likestilling og kjønnsbalanse på sentralt og lokalt nivå, og den retter seg spesielt mot vitenskapeligansatte og studenter.

Alle fakulteter, museer og sentre skal i tillegg ha egne tiltaksplaner for likestilling og kjønnsbalanse. De lokale planene skal inneholde tiltak som tar utgangspunkt i lokale utfordringer.

Hovedmål i planperioden:

1. Et tydeligere lederansvar for likestilling

I 2017 skal UiO ha en ledelse på alle nivåer som bidrar til å fremme UiOs likestillingspolitiske målsettinger og tiltak. Dette gjelder likestilling og kjønnsbalanse blant studenter og ansatte, både i vitenskapelige og teknisk-administrative stillinger.

2. Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger skal øke

Det er fremdeles klar overvekt av menn som er ansatt som faste vitenskapelige medarbeidere ved UiO.

3. Bedre kjønnsbalansen i alle studieprogrammer

Mange av studieprogrammene ved UiO har en svært skjev kjønnsbalanse. Målet er jevn kjønnsbalanse og god representasjon av begge kjønn i alle studieprogrammer.

² Strategi 2020: <http://www.uio.no/om/strategi/Strategi2020Norsk.pdf>

Tabell 1: Måltallene i handlingsplanperioden 2015-2017

Måltall 2015-2017	Kommentar
Øke andel kvinner i fast vitenskapelige stillinger til 40%	Andelen kvinner blant faste vitenskapelige stillinger har økt fra 36,4% i 2015 til 38,4% i 2016
Øke andel kvinner i professor II - stillinger til 30%	Antall kvinnelige professor II har gått ned fra 29,4% i 2015 til 28,1% i 2016.
Opprettholde nåværende andel kvinner i faglige lederstillinger	Andelen kvinner i faglige lederstillinger har hatt en nedgang fra 40,4% kvinner til 34,8% i 2016.
Øke andel av det underrepresenterte kjønn med minst 5% i studieprogram med skjev kjønnsbalanse ³	Andelen (M/K%)= HF: 40,0/60,0 JUR: 33,7/66,3 MED:27,0/73,0 MN 61,6/38,4 OD: 23,0/77,0 SV: 33,1/66,9 TF: 38,3/61,7 UV: 27,4/72,6

Tabellen viser hvordan måltallene fordeler seg i perioden 2015-2016, handlingsplanperioden vare ut 2017, slik at hvordan måloppnåelsen blir for hele perioden vil vise seg ved neste års rapportering. Det har vært en økning i andelen kvinner i vitenskapelige stillinger, mens det har vært en nedgang blant kvinner i professor II stillinger og i faglige lederstillinger. Når det gjelder studentene har andelen kvinner økt ved alle fakulteter, se tabell 13 for nærmere detaljer.

Denne rapporten gjelder bare 2016, men for å vise utviklingen over tid er statistikken i stor grad tatt ut for flere år.

Et tydeligere lederansvar for likestilling

Fakultetene har lokale handlingsplaner for likestilling for å sikre at arbeidet med likestilling er forankret ved de enkelte enhetene og tilpasset enhetenes utfordringer. I 2015 og 2016 har prorektor og likestillingsrådgiver gjennomført dialogmøter med fakultetene knyttet til arbeidet med likestilling og kjønnsbalanse.

Likestilling er et ledelsesansvar. Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse løftetets fram i personaldirektøren presentasjon i introduksjonsprogrammet for nytilsatte ved UiO som tilbys jevnlig igjennom året. Prorektor deltar på noen relevante seminarer og har hold innlegg om UiOs likestillingsarbeid ved flere anledninger.

Avdeling for personalstøtte gjennomførte i 2016 innføringskurset i personalledelse for første gang. Kurset er under utvikling og det arbeides fortsatt med å forbedre og tilpasse kurset. Dette er et kurs om skal dekke det meste på personalfeltet fra lønn til regelverk for ansettelse osv. Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse gjennomgås som del av det personalpolitiske grunnlaget til UiO, men kjønnsperspektivet er også integrert i flere tema som for eksempel lønn, permisjoner og rekruttering.

I 2016 ble det gjennomført 2 lederutviklingsprogrammer for faglige ledere:

- The UiO Research Leadership Programme – Consolidating level (FLP10) for erfarne forskningsledere. I 2016 gjennomførte 40 deltakere hvorav 19 kvinner og 21 menn.
- The UiO Research Leadership Programme – Starting level (RLP-Start 2016) for forskere som nylig har fått oppgaver innen forskningsledelse. Programmet ble tilbudt som en pilot i 2015 og er fra 2016 planlagt gjennomført årlig. I 2016 var 21 av de i alt 40 deltakerne var kvinner.

Utdanningslederprogrammet gjennomføres foreløpig annethvert år og var ikke planlagt gjennomført i 2016. Kjønnsbalanse er ikke eget opptakskriterium til noen av disse programmene.

³ I 2013 var kjønnsbalansen ved registrering som følger iht. DBH (M/K %) HF 40/60; JUS 35/65; MN 63/37; MED 32/68; OD 22/78; SV 35/65; TF 46/54; UV 27/73.

Forskningslederprogrammene benytter i utstrakt grad deltakernes egne case og erfaringsutveksling i faste basisgrupper som basis for læringsprosessene, og erfaringer viser at likestillings- og mangfoldsteamer fungerer best som integrert tematikk, og ikke som eget, separat tema. Det ble i 2015/16 gjennomført et utviklingsarbeid for å løfte tematikken likestilling og kjønn (mangfold) i de faglige lederprogrammene. I denne forbindelse ble det avholdt to fokusgruppemøter med forsknings- og linjeledere for å få innspill til hvordan programmene kan skape ledelsesoppmerksomhet og gi relevant ledertrening ift temaet kjønn og mangfold. Fokusgruppene ga også nyttige tips til forskning og studier om temaet som kunne være relevante for forskningsledere.

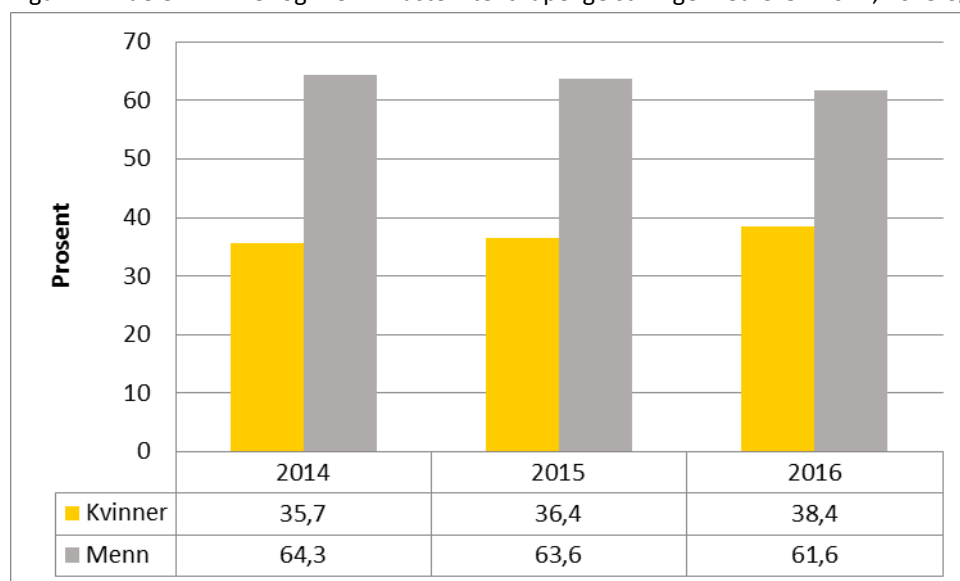
Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger skal øke

Det første hovedmålet i handlingsplanen for kjønnsbalanse og likestilling er målsettingen om at andelen kvinner i vitenskapelige stillinger skal øke. Dette er et viktig mål på likestilling i academia for hele UH- sektoren.

Faste vitenskapelige stillinger

Det har over tid vært en positiv utvikling med en gradvis økning i andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger ved UiO. Tallene for 2016 viser at det har vært en økning i andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger.

Figur 2: Andelen kvinner og menn i faste vitenskapelige stillinger ved UiO i 2014, 2015 og 2016 (DBH)

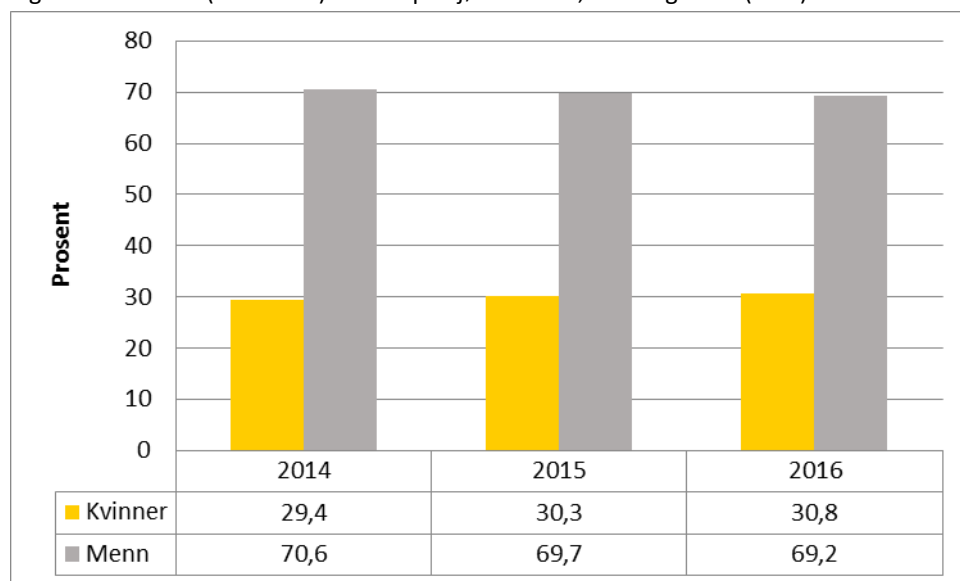
Figuren viser at det har vært en økning på 2,7 prosentpoeng fra 2014 til 2016 når det gjelder kvinner i faste vitenskapelige stillinger. Sammenligner man med tall fra 2010 hvor andelen var nede i 30,6 viser det til en positiv utvikling de siste årene med en økning på 7,8 prosentpoeng fra 2010-2016.

Kvinnelige professorer ved UiO – 30,8 %

Andelen kvinnelige professorer er et viktig måltall på likestilling i academia hvor det er vanlig å se på universitetet som ett. Ved UiO har det vært en gradvis økning over tid. Andelen kvinnelige professorer har økt fra 25,9 % i 2010 til 30,8 % i 2016. Tabellen under sammenligner andelen kvinnelige professorer i 2014, 2015 og 2016.

Figur 3: Professor (SKO 1013) fordelt på kjønn i 2014, 2015 og 2016 (DBH)

Figuren viser at det har vært en økning i perioden på 1,4 prosentpoeng kvinnelige professorer ved UiO, men det er forskjeller mellom de ulike fagmiljøene ved universitetet. Under følger en figur som viser andelen kvinnelige professorer ved fakultetene og museene ved UiO.

Tabell 2: Andel kvinnelige professorer (SKO 1013) fordelt på fagmiljø i 2015 og 2016 (DBH)

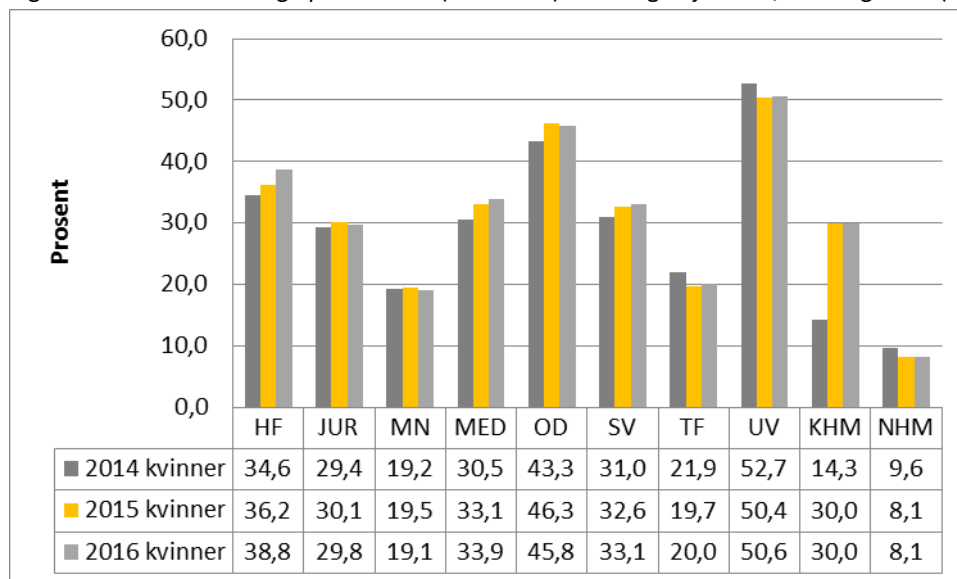
Fakultet/enhet	2015			2016		
	Totalsum	Kvinner	Prosent	Totalsum	Kvinner	Prosent
HF	153,2	55,4	36,2	143,9	55,9	38,8
JUR	55,5	16,7	30,1	56,1	16,7	29,8
MN	237,9	46,3	19,5	242,8	46,4	19,1
MED	115,4	38,3	33,1	117,3	39,8	33,9
OD	33,5	15,5	46,3	34,3	15,7	45,8
SV	104,8	34,2	32,6	108,9	36,0	33,1
TF	15,2	3,0	19,7	15,0	3,0	20,0
UV	40,3	20,3	50,4	44,5	22,5	50,6
KHM	10,0	3,0	30,0	10,0	3,0	30,0
NHM	12,4	1,0	8,1	12,4	1,0	8,1
Andre*	9,0	5,0	71,4	7,0	4,0	57,1
Totalsum	787,1	238,7	30,3	792,1	244,0	30,8

*Sentre direkte under Universitetsstyret, UiO: ledelse og støtteenheter og rektoratet

Tabellen viser at det er fem enheter ved UiO som har en prosent andel kvinnelige professorer som er lavere enn ved UiO totalt. Riktignok er det store forskjeller i størrelse på enheten, slik at en direkte sammenligning ikke er hensiktsmessig, men tabellen gir et bilde på totalandelen ved enheten og kvinneandelen av disse. Av fakultetene er det UV som har høyest kvinneandel, deretter følger OD og HF. MN, NHM og TF er enhetene med færrest kvinner i professorstilling. Her skal det legges til at TF og NHM er små enheter med få professorer totalt. MN er et stort fakultet med mange professorer hvorav 19,1% er kvinner. Fem enheter har hatt en liten nedgang i andel kvinnelige professorer, mens fire har hatt en økning. Museene har uendret andel kvinnelige professorer fra 2015 og 2016.

Figur 4: Andelen kvinnelige professorer (SKO 1013) etter fagmiljø 2014, 2015 og 2016 (DBH)

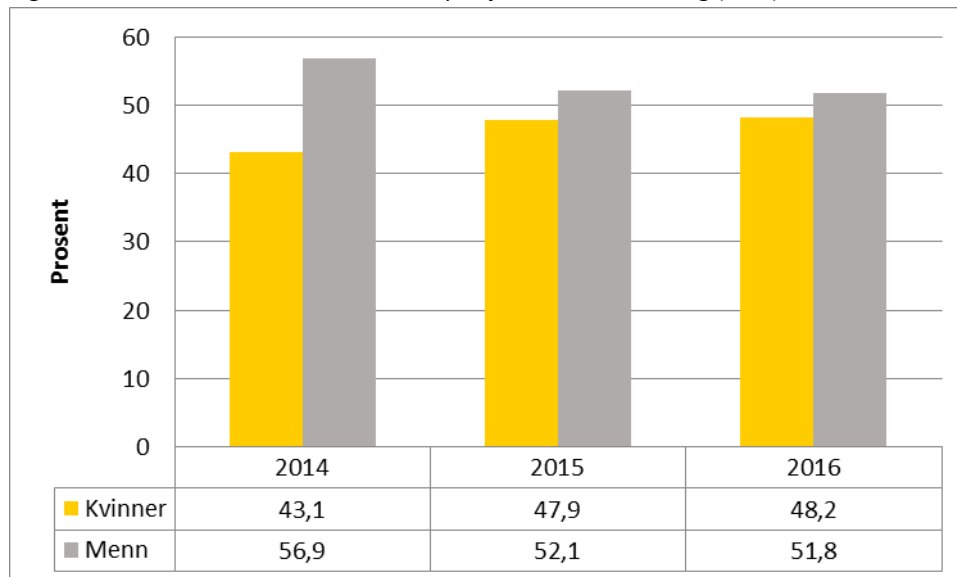

Figuren viser utviklingen i andelen kvinnelige professorer fra 2014-2016 ved fakultetene og museene ved UiO. HF har størst økning i andel kvinner i perioden 2014-2016 sammenlignet med de andre fakultetene. Ved enkelte enheter kan de se ut til at utviklingen er svært langsam.

Kvinnelige førsteamanuensis ved UiO – 48,2 %

Det vanligste karriereløpet for vitenskapelig ansatte er fra førsteamanuensis til professor. Andelen kvinner i førsteamanuensis stilling er derfor en god indikator på hvordan det ligger an med kjønnsbalansen blant de vitenskapelige.

Figur 5: Andel førsteamanuensis fordelt på kjønn i 2014, 2015 og (DBH)

Figuren viser at det i 2016 har vært en økning i andel kvinnelige førsteamanuensis sammenlignet med 2014 og 2015 tallene. Det er en økning på 5,1 prosentpoeng i perioden. Tabellen under viser andelen kvinnelige førsteamanuensis fordelt på fakultetene i årsverk.

Tabell 3: Kvinnelige førsteamanuensis fordelt på enhetene fra 2013-2016 (DBH)

Fakultet/enhet	2013		2014		2015		2016	
	Årsverk (totalt)	%kvinner	Årsverk (totalt)	%kvinner	Årsverk (totalt)	%kvinner	Årsverk (totalt)	%kvinner
HF	80,9	46,9	82,3	48,4	89,6	53,8	101,9	49,4
JUR	22,0	27,3	23,8	29,4	22,0	31,8	21,0	42,9
MN	84,9	31,2	88,8	32,2	88,9	36,6	91,5	34,1
MED	45,4	46,7	56,8	48,9	65,2	47,5	67,8	46,6
OD	18,0	65,0	16,8	60,1	17,6	57,4	18,8	60,3
SV	59,3	39,0	53,6	43,5	61,2	45,8	70,6	49,3
TF	2,0	50,0	1,0	100,0	2,0	100,0	3,0	66,7
UV	35,6	51,7	39,6	54,0	49,4	66,0	58,2	66,7
KHM	11,5	34,8	11,4	40,4	10,8	35,2	13,0	46,2
NHM	11,2	10,7	10,2	11,8	9,9	16,2	11,0	18,2
Sentre*	5,0	80,0	3,0	66,7	5,0	100,0	6,0	100,0
Sum	375,8	41,2	387,3	43,1	421,5	47,9	462,7	48,2

*Sentre direkte under Universitetsstyret, UiO: ledelse og støtteenheter og rektoratet

Sammenlignet kan man se at det totalt sett har vært en økning i andel kvinner i denne stillingskategorien i perioden 2013-2016. Flere av fakultetene har hatt en jevn økning i perioden. For noen enheter går kurven litt opp og ned. Det har generelt vært en økning i andelen årsverk for denne stillingskategorien ved UiO. Det kan ha en sammenheng med at det er en målsetting ved UiO om at man skal lyse ut faste kombinerte stillinger som førsteamanuensis, jfr. Handlingsplanen for likestilling og kjønnsbalanse.

Undervisningsstillinger

Andelen årsverk førstelektorer har økt de siste fem årene. I takt med dette har også andelen kvinner i førstelektor stilling økt. Tabellen under viser totalt antall årsverk og prosentandelen kvinner i 2016.

Tabell 4: Andelen kvinner i førstelektorstillinger ved fakultetene i 2016 (DBH)

Førstelektor (SKO 1198)	2016	
	Årsverk totalt	% Kvinner
HF	21,0	51,4
MN	15,6	56,7
MED	0,3	100,0
OD	0,5	100,0
SV	6,1	50,8
TF	1,3	0,0
UV	1,0	100,0
NHM	2,8	64,3
Andre*	1,8	100,0
Totalt	50,3	55,9

*Sentre direkte under Universitetsstyret, UiO: ledelse og støtteenheter og rektoratet

Tabellen viser at det er 55,9 % kvinner i førstelektor stilling ved UiO. Totalt årsverk er på 50,3 og det viser at det i den store sammenhengen ikke er så mange som er ansatt i denne stillingskoden ved UiO. Det gjør utslag på tallene for fakultetene og ved MED, OD og UV er det kun kvinner som har førstelektor stilling, ved TF er det motsatt. Det er ved HF og MN at vi finner flest i denne stillingskategorien og da er det tilnærmet lik kjønnsbalanse i favør kvinnene.

Tabell 5: Andelen kvinner i universitetslektorstillinger ved fakultetene i 2016 (DBH)

Universitetslektor (SKO 1198)	2016	
	Årsverk totalt	% Kvinner
HF	49,1	49,1
MN	16,7	37,1
MED	28,3	43,5
OD	9,0	63,9
SV	4,3	18,6
TF	1,0	0,0
UV	21,1	64,9
KHM	4,5	77,8
NHM	3,0	66,7
Andre*	7,2	62,7
Totalt	144,2	50,5

*Sentre direkte under Universitetsstyret, UiO: ledelse og støtteenheter og rektoratet

Tabellen viser at det totalt er 50,5% kvinner i universitetslektor stilling ved UiO i 2016. Det varierer mye mellom fakultetene når det kommer til andelen årsverk i denne stillingskategorien. HF, MED og UV. Kvinneandelen er høyest hos UV ved hvis man sammenligner disse tre fakultetene.

Når det gjelder andelen dosenter ved UiO er det beskjedne en person. Dette er en kvinne ved HF.

Nytilsatte

Andelen kvinner og menn som ansettes i faste stillinger er avgjørende for hvor vidt man skal nå målsettingene i handlingsplanen. I Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse står det som et av de lokale tiltakene under hovedmål 2: Kvinneandelen i vitenskapelige stillinger skal øke som følger: «Lyse ut faste vitenskapelige stillinger som førsteamanuensis for å sikre kjønnsbalansert nyrekruttering. Utlysning av professorater må begrunnes særlig».

I år er det gjort en telling av tilsettingsprotokollene ved fakultetene for å få greie på andelen som *tilbys fast stilling* som henholdsvis professor og førsteamanuensis. Protokollene viser ikke hvor vidt vedkommende takket ja til stillingen eller ikke. Det er derfor kun tilbudene som er telt. Protokollene viser også at de aller fleste fakultetene lyser ikke ut i rene professor stillinger jfr. handlingsplanen for likestilling og kjønnsbalanse, men det er noen unntak. I tillegg er det i flere sammenhenger søkt etter en førsteamanuensis/professor i utlysningsteksten, noe som åpner opp for bruk av professorkoden. Tabellen under viser antall kvinner og menn som er tilbudt fast stilling som professor i 2015 og 2016.

Tabell 6: Antall kvinner og menn som er gitt tilbud om professor stilling i 2015 og 2016

Fakultet	2015		2016	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
HF				
JUR		1	1	
MED	5	7		3
MN	1	2		3
OD				
SV				1
TF				
UV		3	1	
NHM		2		1
KHM				
Totalt	6	15	2	8

Tabellen viser at det i alt var 21 personer som ble tilbudt stilling som professor i 2015 og 10 personer i 2016. Av disse er det 6 kvinner i 2015 mot 2 i 2016. Det er særlig ved MED og MN at det ansettes i professorkoden.

Tabell 7: Antall kvinner og menn som er gitt tilbud om førsteamanuensis stilling i 2015 og 2016

Fakultet	2015		2016	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
HF	11	17	15	7
JUR	4	10		2
MED	2	6	1	1
MN	5	4	5	5
OD	2	3	2	4
SV	10	8	6	6
TF	1	1		
UV	14	4	8	4
NHM	1	1		1
KHM		1		1
Totalt	50	55	37	31

Tabellen viser at sammenlignet med professorkoden er langt flere som ansettes som førsteamanuensis ved UiO. I 2015 ble det ansatt 50 kvinner og 55 menn, mens det i 2016 ble ansatt 37 kvinner og 31 menn i denne stillingskoden. Det er vanskelig å sammenligne pga. størrelse på enhet og fordi antallet som ansettes pr år varier. Det er likevel viktige tall å følge med på, og som kan gi en indikasjon på om målsettingen om kjønnsbalanse på toppstillingsnivå kan nås i framtiden.

Opprykk

UiO bruker en stor del av likestillingsbudsjettet til å stimulere til at flere kvinnelige førsteamanuensis søker om kompetanseopprykk til professor.

Tabell 8: Andel kompetanseopprykk i 2016 fordelt på kjønn og fakultet (tall fra fakultetene)

Fakultet/enhet	Kvinne	Mann	Totalt
HF	2	2	4
JUR	1	4	5
MN	2	1	3
MED	1	0	1
OD			
SV	2	4	6
TF			
UV	2	1	3
KHM			
NHM			
Andre*			
Totalt	10	12	22

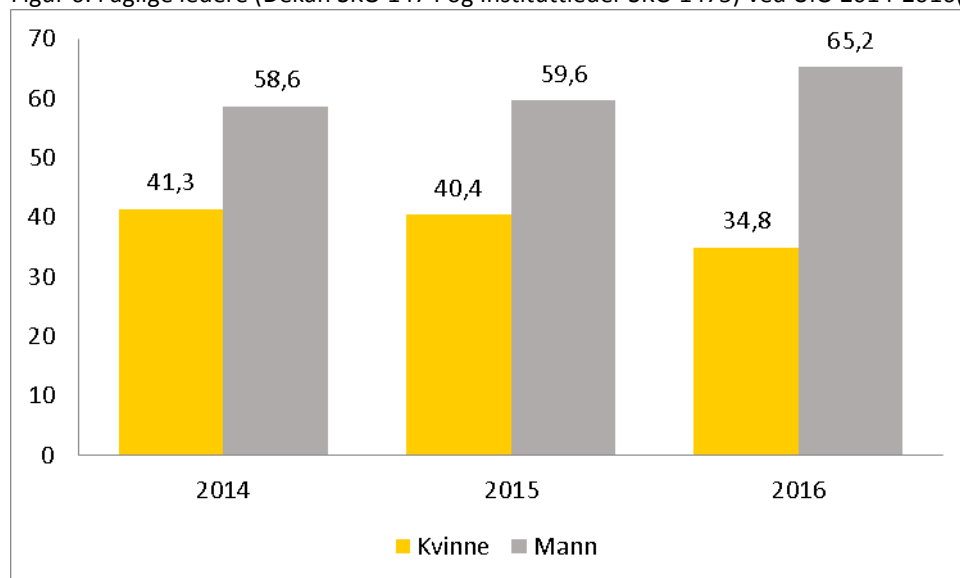
*Sentre direkte under Universitetsstyret, UiO: ledelse og støtteenheter og rektoratet

Tabellen viser at ved 6 av 8 fakulteter har vitenskapelig personale i førsteamanuensis-stilling fått innvilget kompetanseopprykk til professor i 2016. Totalt er det 10 kvinner og 12 menn som har fått opprykk i 2016.

Faglige lederstillinger

Som fagliglederstillinger regnes dekan og instituttleder. UiO har som mål å opprettholde andelen kvinner i faglige lederstillinger, som i 2015 når planen ble vedtatt var på 40.4 %. Figuren under gir en oversikt over faglige lederstillinger fordelt på kjønn fra 2014 til 2016.

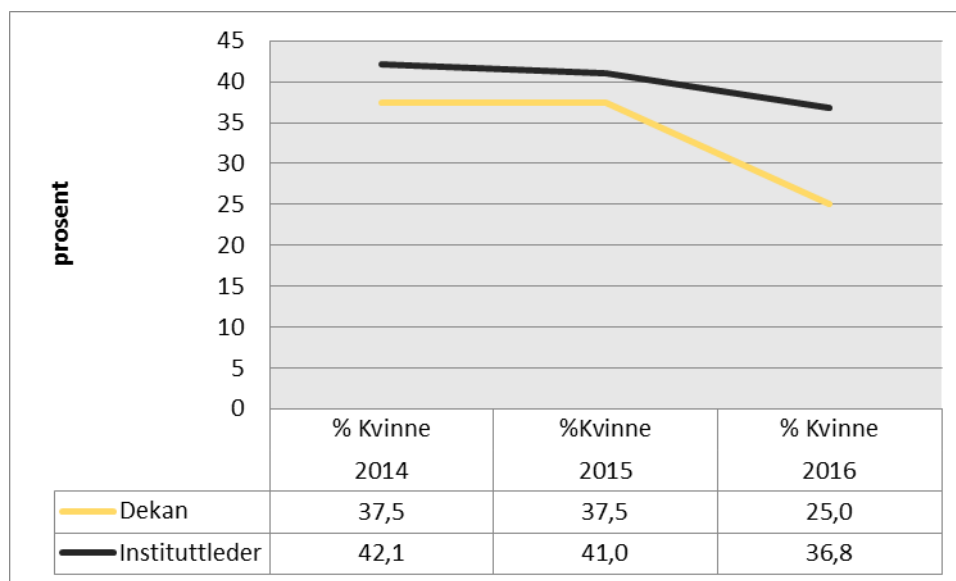
Figur 6: Faglige ledere (Dekan SKO 1474 og Instituttleder SKO 1475) ved UiO 2014-2016(DBH)

Figuren viser at det fortsatt er slik at det er flere menn enn kvinner som innehar faglige lederstillinger ved UiO. I 2016 gikk andelen kvinnelige ledere ned sammenlignet med årene før. Dette henger sammen med at det har vært en større utskiftning av dekanene i 2016 og ved en del institutter, se figuren under.

Figur 7: Faglige ledere (Dekan SKO 1474 og Instituttleder SKO 1475) (DBH) ved UiO fra 2014-2016

Figuren viser at en fjerdedel av dekanene er kvinner i 2016, det vil si av 8 dekaner er 2 kvinner. Det er også en nedgang i antall kvinnelige instituttledere. Av totalt 38 instituttledere er 14 kvinner.

Kvinnelige professor II ved UiO – 28,1%

Et virkemiddel for å oppnå bedre kjønnsbalanse i academia over tid er å tilsette kvinner i professor II-stillinger. Professor II-stillingene kan bidra til å synliggjøre kvinner i toppstillinger og kan gi grobunn for nye forskningssamarbeid.

Andelen kvinnelige professor II er et av måltallene i handlingsplanen for likestilling og kjønnsbalanse. Figuren under viser *antall* kvinner i professor II-stillinger i 2016. Det er små stillingsbrøker og da er det ikke hensiktsmessig å se på årsverk.

Andelen kvinner blant professor II var 28,1% i 2016. Til sammenligning var andelen 19,7% i 2010. Det er med andre ord positiv utvikling i perioden 2010-2016.

Antall professor II -stillinger er lavt sammenlignet med andre faglige stillingsgrupper. Det er også ulik tradisjon for å ansette i professor II- stilling når det kommer til fagmiljøene. Innen for MED og MN er det langt vanligere sammenlignet med for eksempel HF. Tabellen under viser fordelingen av antall kvinner og menn i professor II stilling ved enhetene ved UiO.

Tabell 9: Antall professor II fordelt på kjønn og enhet ved UiO i 2015 og 2016 (SAP)

Fakultet/enhet	2015		2016	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
HF	8	19	11	24
JUR	3	7	2	7
MN	17	84	13	76
MED	60	221	58	212
OD	3	7	3	9
SV	19	53	16	49
TF	0	0		1
UV	9	17	8	17
KHM	0	1		1
Andre*	2	2	1	2
Totalsum	121	411	112	398

*Sentre direkte under Universitetsstyret, UiO: ledelse og støtteenheter og rektoratet

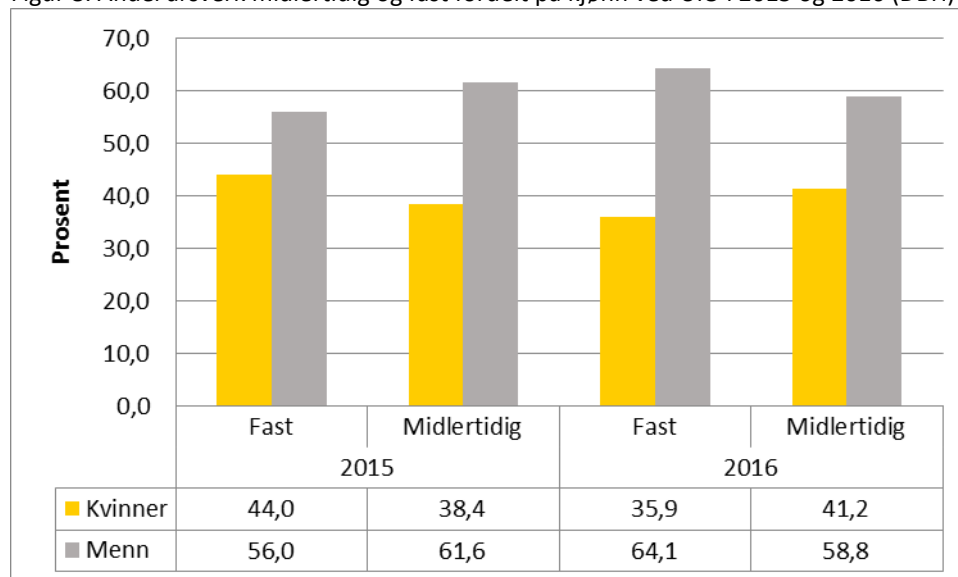
Tabellen viser at det har vært en liten nedgang i *antallet* personer totalt i professor II stilling ved UiO. Kvinner utgjør om lag en fjerdedel av dette. Stort sett ved alle enheter er det flere mannlig enn kvinnelige professor II. Fortsatt er det flest i denne stillingskoden ved MN og MED. Kvinner utgjør i 2016 henholdsvis 13 av 76 (17,1%) i denne stillingskategorien ved MN og 58 av 212 (27,4%) ved MED.

Forsker

Forskerstilling skal benyttes til forskningsaktivitet, men det kan også knyttes andre arbeidsplikter med relevans for forskningsprosjektet til stillingen. De aller fleste som er ansatt i forskerstillinger er midlertidig ansatt knyttet til eksternt finansierte forskningsprosjekter.

I figuren under ser man kjønnsfordelingen blant de ansatte i forskerstillinger. Av tabellen fremgår også om forskeren er fast eller midlertidig ansatt. I 2016 utgjør de faste forskerne 64,1 årsverk mot 319,5 årsverk midlertidig ansatte forskere. Av de faste forskerne er kvinneandelen 35,9 %, mens for gruppen midlertidige forskere utgjør kvinner 41,2 % av totalen.

Figur 8: Andel årsverk midlertidig og fast fordelt på kjønn ved UiO i 2015 og 2016 (DBH)

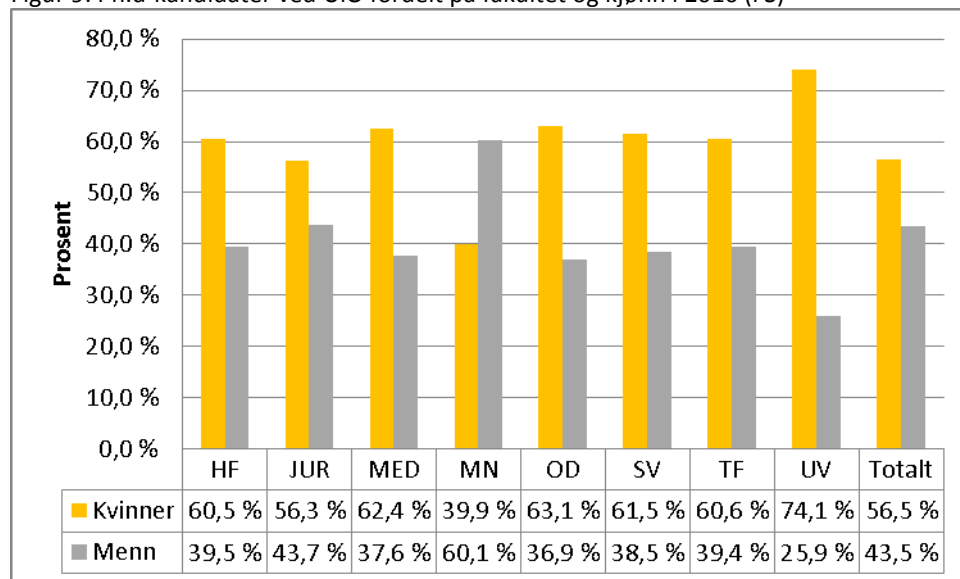

Ser man nærmere på fordelingen på fagområdene finner man at andelen midlertidige forskere er størst innenfor MN og MED. Dette kan ha en sammenheng med fagområdenes andel eksterntfinansierte prosjekter.

Ph.d-kandidater

Andelen som tar en doktorgrad i Norge har over flere år vært økende. Også ved UiO er antall doktorgrader stigende. Figuren under viser aktive ph.d-kandidater ved UiO fordelt på kjønn og fakultet.

Figur 9: Ph.d-kandidater ved UiO fordelt på fakultet og kjønn i 2016 (FS)

Kvinner utgjør 56,5% av alle ph.d-kandidater ved UiO i 2016. Det er en økning fra året før hvor andelen var på 55,4%. Figuren viser at det er ved UV at andelen kvinnelige kandidater er størst med 74,1%, mens ved JUR er andelen 56,3%. Ved MN er andelen kvinnelige ph.d-kandidater 39,9%. Resterende fakultet har om lag 60 % kvinnelige stipendiater i 2016. Det er flest ph.d-kandidater totalt ved MED og MN.

UiO rekrutterer sine ph.d-kandidater internasjonalt, totalt hadde 1097 av stipendiatene annet statsborgerskap enn norsk i 2016. Internasjonal rekrutering kan ha betydning for kjønnsfordeling – tabellen nedenfor viser andelen ph.d-kandidater med annet statsborgerskap fordelt på kjønn og fakultet.

Tabell10: Ph.d-kandidater ved UiO fra andre land enn Norge fordelt på fakultet og kjønn i 2016 (FS)

	Kvinner	Menn	Totalt	Totalt ved UiO	%kvinner av totalt ved UiO	%menn av totalt ved UiO
HF	47	29	76	185	25,4 %	15,7 %
JUR	19	12	31	87	21,8 %	13,8 %
MED	232	171	403	1377	16,8 %	12,4 %
MN	150	275	425	843	17,8 %	32,6 %
OD	10	9	19	65	15,4 %	13,8 %
SV	62	32	94	546	11,4 %	5,9 %
TF	8	5	13	33	24,2 %	15,2 %
UV	26	10	36	108	24,1 %	9,3 %
Totalt	554	543	1097	3244	17,1 %	16,7 %

Tabellen viser andelen ph.d-kandidater med utenlandsk statsborgerskap i 2016. De utgjør om lag en tredjedel av ph.d-kandidatene ved UiO. Det er noe flere kvinner i denne gruppen sammenlignet med menn. Ser man derimot på denne gruppen opp mot totalandelen ved UiO utgjør kvinner med utenlandskstatsborgerskap 17,1%. Menn med utenlandskstatsborgerskap utgjør 16,7% av totalandelen ph.d-kandidater ved UiO. Det er flest med utenlandskstatsborgerskap ved MN og MED. Ved MED er det flest kvinner med i denne gruppen, mens ved MN er det flest menn.

Av de avlagte doktorgradene ved UiO i 2016 var 55,8% avlagt av en kvinne mens 44,2 % var avlagt av en mann. Det er altså flere kvinner enn menn som har levert doktorgradsavhandling ved UiO i 2016. Dette samsvarer med at det er flere kvinnelige enn mannlige ph.d-kandidater ved UiO.

Postdoktorer

Postdoktorstillinger er åremålsstillinger som defineres som kvalifiseringsstillinger, hvor hovedvekten av arbeidet består i forskning.

Ved UiO er det 54,3% mannlige postdoktorer og 45,7% kvinnelige postdoktorer i 2016. Det er en liten økning i kvinneandel fra 2015, hvor andelen årsverk var 44,3 % kvinner. Det er stor spredning i kjønnsfordelingen på enhetene, noe tabellen under viser tydelig.

Tabell 11: Andel kvinnelige postdoktorer fra 2012-2016 fordelt på fakultet (DBH)

Enhet	2012		2013		2014		2015		2016	
	Totalt	% Kvinner	Totalt	% Kvinner	Totalt	% Kvinner	Totalt	% Kvinner	Totalt	% Kvinner
HF	47,4	53,6	42,9	49,8	44,5	48,3	57,9	55,1	54,5	56,9
JUR	18,7	51,9	15,0	53,3	13,4	55,2	11,0	45,5	13,0	69,2
MN	150,8	32,6	164,3	33,2	189,1	33,4	197,6	33,8	201,8	32,8
MED	69,0	60,3	74,5	61,0	93,6	58,5	99,0	55,8	147,8	51,8
OD	10,5	62,9	7,2	48,6	6,7	59,7	11,2	53,6	9,3	53,8
SV	42,1	40,6	47,3	47,1	56,1	41,2	53,8	40,4	63,2	48,5
TF	2,8	100,0	4,6	78,0	2,6	60,8	6,1	22,2	4,7	42,2
UV	16,0	68,8	12,1	89,3	11,8	83,1	12,7	69,3	21,0	71,4
KHM	2,0	-	2,0	-	3,0	33,3	5,0	40,0	4,0	50,0
NHM	7,0	71,4	5,8	65,5	5,7	47,4	3,8	47,4	2,0	50,0
Andre*	19,1	63,3	19,8	62,0	19,5	66,7	16,5	57,6	2,0	50,0
Sum	385,4	46,8	395,3	47,0	445,9	45,3	474,6	44,3	523,3	45,7

*Sentre direkte under Universitetsstyret, UiO: ledelse og støtteenheter og rektoratet

Tabellen viser at det har vært en økning i totalandelen årsverk postdoktorer i perioden 2012- 2015. Andelen kvinnelige postdoktorer har svingt noe i denne perioden, men har holdt seg jevnt over 40%. I 2016 har det vært en positiv utvikling sammenlignet med de to foregående årene.

Internasjonalisering

Økt fokus på internasjonalisering er sterkt kommunisert igjennom Strategi 2020. Foruten internasjonale samarbeid er større andel internasjonale forskere ved UiO en av målsetting. Tabellen under viser antall kvinner og menn, fast og midlertidig, i noen utvalgte stillingskategorier i 2016.

Tabell 12: Antall vitenskapeligansatte med utenlandsk og norsk statsborgerskap i 2016(SAP)

Stilling	Utenlandsk statsborgerskap			Norsk statsborgerskap		
	Kvinne	Mann	% Kvinner av totalt antall i stillingsgruppe	Kvinne	Mann	% kvinner av totalt antall i stillingsgruppe
Postdoktor	121	173	21,4 %	137	134	24,2 %
Førsteamanuensis	51	79	7,5 %	257	289	38,0 %
Professor	47	87	5,6 %	209	490	25,1 %

I både stillingskategorien professor og førsteamanuensis er det gjennomgående flest med norsk statsborgerskap. Tabellen viser at det er et fåtall med utenlandskstatsborgerskap i disse stillingene. Det er også flere menn enn kvinner jevnt over uavhengig av statsborgerskap. Når det gjelder postdoktorgruppen er forskjellen mye mindre mellom de med norsk og utenlandsk statsborgerskap. Det er flest menn med utenlandskstatsborgerskap i denne gruppen.

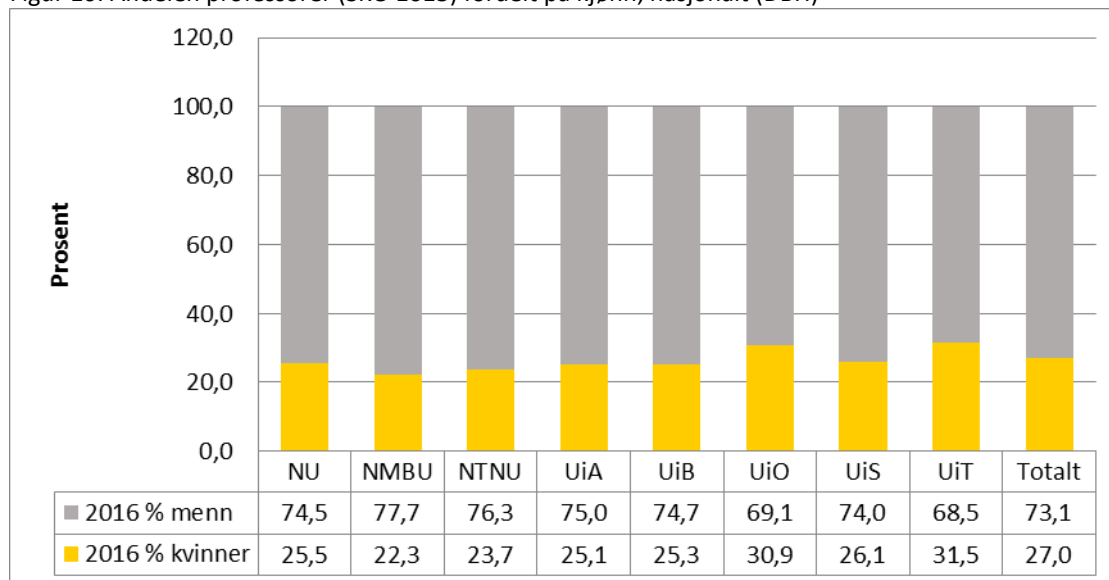
UiO sammenliknet med de andre universitetene i Norge

Det er alltid viktig å sammenligne seg med andre institusjoner i sektoren for å undersøke hvordan man ligger an med det gode arbeidet. Ikke minst er det på et nasjonalt plan nyttig å se om sektoren drar i samme retning. Under følger et utvalg stillingskoder sammenliknet på tvers av universitetene i Norge.

Professorer ved universitetene i Norge

Andelen professorer har over flere år vært et viktig måltall som universitetene sammenligner seg med hverandre på. De aller fleste universitetene i Norge har hatt en positiv utvikling de siste årene, men det er store variasjoner mellom enhetene. De siste årenes fusjoner har nok også trolig hatt betydning for kjønnsbalansen ved enkelte institusjoner.

Figur 10: Andelen professorer (SKO 1013) fordelt på kjønn, nasjonalt (DBH)

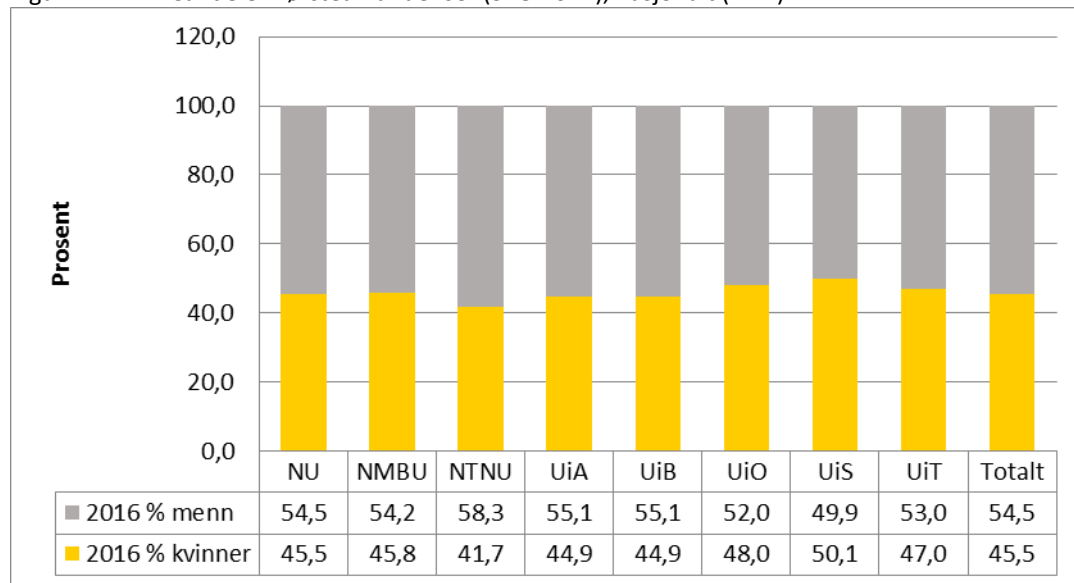
Figuren viser at det kun er UiO og UiT som har en prosentandel kvinner på over 30%. UiT har størst kvinneandel med 31,5% sammenliknet med UiO på 30,9%. Av de alt 8 institusjoner er det kun disse to som har en prosentandel over landsgjennomsnittet på 27%. NMBU har kun 22,3 % kvinner i professor stilling, etterfulgt av NTNU med 23,7 % kvinnelige professorer.

Førsteamanuensis ved universitetene i Norge

Et virkemiddel for å oppnå bedre kjønnsbalanse er å lyse ut faste vitenskapelige stillinger som førsteamanuensis istedenfor som professor.

Figur 11: Kvinneandelen førsteamanuenser (SKO 1011), nasjonalt (DBH)

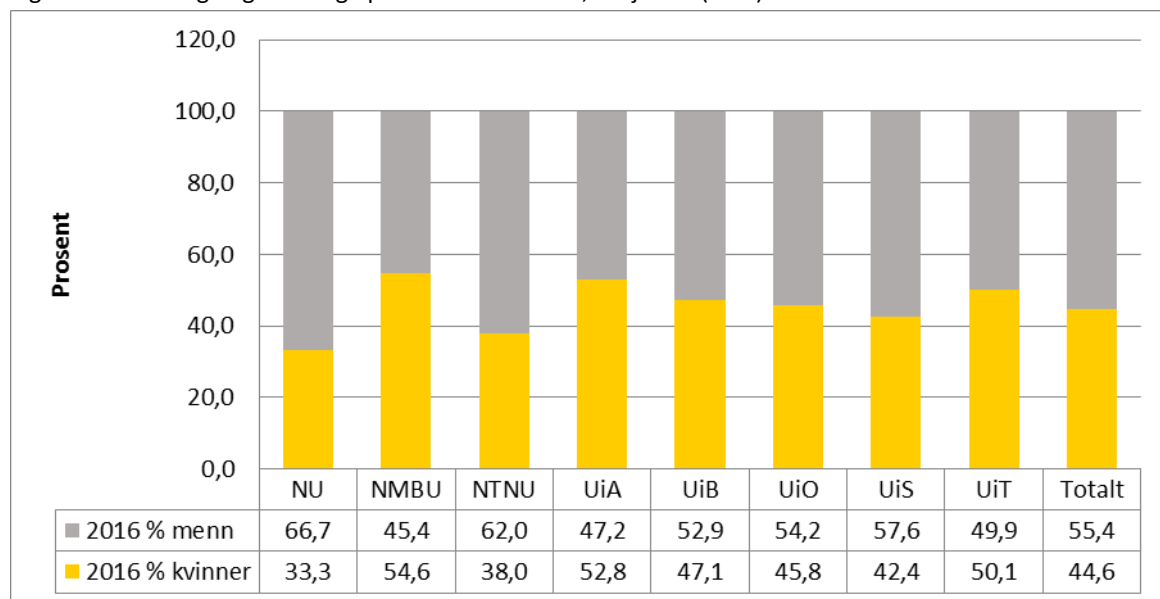

Figuren viser at UiS har høyest andel kvinnelige førsteamanuensis i 2016 med 50,1% sammenlignet med de andre universitetene i Norge. Deretter følger UiO med 48,0% og UiT med 47,0%. Alle universitetene har en andel kvinnelige førsteamanuensis på over 40%.

Postdoktorer ved universitetene i Norge

Postdoktorstillingen er en rekrutteringsstilling og sier noe om grunnlaget for framtidens universitet og mulighetene for et mer kjønnsbalansert akademia.

Figur 12: Kvinnelige og mannlige postdoktorer i 2016, nasjonalt (DBH)

Andelen kvinnelige postdoktorer på landsbasis har de siste årene gått gradvis ned fra 47,5% i 2012 til 44,6% i 2016. NMBU har høyest andel kvinnelige postdoktorer med 54,6%, mens UiA har 52,8% og

UiT har 50,1%. NU (Nord universitetet) har kun 33,3% kvinnelige postdoktorer i 2016. UiO har en andel på 45,8% som er litt over landsgjennomsnittet.

Kjønnsbalanse blant studentene

Et av måltallene i handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse 2015 -2017 er å øke andel av det underrepresenterte kjønn med minst 5% i studieprogram med skjev kjønnsbalanse. Det har over flere år vært en liten overvekt av totalandelen kvinnelige studenter ved UiO, men det er store forskjeller på fagområder og noen fakulteter har utfordringer knyttet til skjev kjønnsbalanse på noen av sine studieprogram. Det jobbes både fra sentralt hold og ute på enhetene med å rekruttere studenter av begge kjønn.

Studenter ved UiO

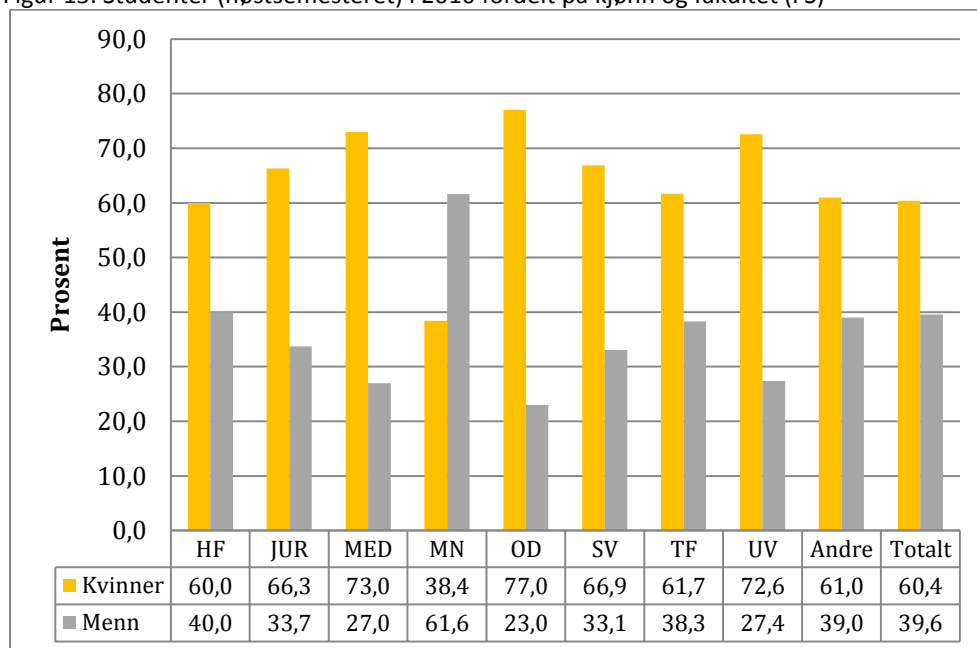
På høstsemesteret 2016 var total andelen semesterregistrerte kvinnelig studenter på 60,4 % totalt. Tabellen under viser fordelingen i antall kvinnelige studenter og hvordan det fordeler seg prosentvis.

Tabell 13: Andel semesterregistrerte studenter fordelt på kjønn i høstsemesteret i 2003-2016 (FS)

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Kvinner totalt	% kvinner	Kvinner totalt	% kvinner	Kvinner totalt	% kvinner	Kvinner totalt	% kvinner	Kvinner totalt	% kvinner
HF	4112	60.9%	3849	60.2%	3801	60.6%	3673	59.4%	3684	60.0%
JUR	3056	65.5%	2966	64.8%	2980	65.3%	2990	65.5%	2963	66.3%
MED	1468	67.7%	1574	68.8%	1537	69.6%	1612	70.6%	1675	73.0%
MN	1967	37.0%	2053	37.2%	2155	37.2%	2259	37.4%	2389	38.4%
OD	321	75.5%	301	75.8%	309	78.7%	312	76.0%	307	77.0%
SV	3319	64.8%	3302	65.2%	3288	66.7%	3343	66.2%	3218	66.9%
TF	168	54.8%	193	53.8%	178	55.7%	164	54.1%	198	61.7%
UV	2519	73.8%	2463	73.1%	2463	73.4%	2595	72.5%	2550	72.6%
Andre	73	58.9%	114	62.9%	88	57.0%	113	61.2%	119	61.0%
Totalt	17003	60.3%	16815	59.9%	16799	60.2%	17061	59.8%	17103	60.4%

Tabellen viser at det er forskjell på fagområdene, men at det gjennomgående er flere kvinnelige studenter ved alle fakultet bortsett fra ved MN. Andelen forholder seg relativt stabil for alle fakultetene.

Figur 13: Studenter (høstsemesteret) i 2016 fordelt på kjønn og fakultet (FS)

Figuren viser at det kun er MN som har flere mannlige studenter enn kvinnelige, i alt 61,61% menn mot 38,4% kvinner. OD, MED og UV er fakultetene som har høyest andel kvinnelige studenter, med henholdsvis 76,96%, 72,97% og 72,60%.

Kjønnsbalanse i utvalgte studieprogrammer

Det er enkelte studieprogram som skiller seg spesielt ut når det gjelder kjønnsbalanse i rekrutteringsgrunnlaget. Under følger en oversikt over utviklingen ved utvalgte studieprogram. Ved flere av programmene er det sett i gang tiltak for å bedre kjønnsbalansen blant studentene.

Tabell 14: Andel semesterregistrerte kvinnelige studenter ved utvalgte studieprogram ved UV i perioden 2011 – 2016 (FS)

ÅRSTALL	Praktisk-pedagogisk utdanning, ettårig studium		Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid		Praktisk-pedagogisk utdanning Teach First Norway		Pedagogikk		Spesialpedagogikk		Lektorprogrammet	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
2011	56.8%	43.2%	59.2%	40.8%	50.0%	50.0%	81.9%	18.1%	92.6%	7.4%	62.8%	37.2%
2012	57.3%	42.7%	62.0%	38.0%	45.5%	54.5%	85.6%	14.4%	91.9%	8.1%	64.3%	35.7%
2013	56.5%	43.5%	65.8%	34.2%	40.0%	60.0%	84.6%	15.4%	90.7%	9.3%	61.7%	38.3%
2014	62.5%	37.5%	65.1%	34.9%	40.0%	60.0%	79.2%	20.8%	90.2%	9.8%	63.6%	36.4%
2015	65.2%	34.8%	60.5%	39.5%	64.0%	36.0%	75.7%	24.3%	91.4%	8.6%	64.2%	35.8%
2016	54.0%	46.0%	60.8%	39.2%	60.0%	40.0%	76.2%	23.8%	92.5%	7.5%	63.3%	36.7%

Tabellen viser oversikt over andelen kvinner og menn i prosent for begge semester ved de utvalgte studieprogrammene ved UV i perioden 2011-2016. Det er gjennomgående flere kvinner enn menn ved disse programmene. Det svinger litt ved noen av programmene som ved PPU ettårs studium, Spesialpedagogikk og ved lektorprogrammet, mens for PPU deltid og Teach First Norway øker forskjellen i perioden. Når det gjelder Pedagogikk går andelen kvinner ned i denne perioden. Det er ved spesialpedagogikk at forskjellen er størst med hele 92,5% kvinnelige studenter.

Tabell 15: Andel semesterregistrerte kvinnelige studenter ved to utvalgte studieprogram med stor grad av kjønnsubalanse i perioden 2003-2016 (FS)

ÅRSTALL	Odontologi		Profesjonsstudiet i psykologi	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2003	64.4%	35.6%	74.2%	25.8%
2004	65.4%	34.6%	73.3%	26.7%
2005	62.5%	37.5%	74.7%	25.3%
2006	64.8%	35.2%	75.2%	24.8%
2007	67.1%	32.9%	76.2%	23.8%
2008	69.3%	30.7%	75.7%	24.3%
2009	71.2%	28.8%	75.5%	24.5%
2010	76.0%	24.0%	78.5%	21.5%
2011	76.7%	23.3%	80.3%	19.7%
2012	76.7%	23.3%	79.5%	20.5%
2013	74.3%	25.7%	80.3%	19.7%
2014	75.1%	24.9%	79.4%	20.6%
2015	74.9%	25.1%	80.7%	19.3%
2016	75.2%	24.8%	79.6%	20.4%

Også i denne tabellen er gjennomsnittet regnet ut ifra høst og vårsemesteret. Ved Odontologi har det fra 2003 vært en økende kjønnsforskjell fram til 2010. Etter det går andelen kvinner og menn litt opp og ned, men det har stabilisert seg noe på rundt 20% mannlige studenter. I 2016 utgjorde andelen kvinnelige studenter 75,2%. For profesjonsstudiet i psykologi er også forskjellen økende, selv om det svinger noe mer. De siste 6 årene har andelen kvinner vært på om lag 80%. I 2016 var andelen 79,6% kvinnelige studenter.

Tabell 16: Andel semesterregistrerte kvinnelige studenter ved utvalgte studieprogram ved Informatikk i perioden 2010-2016 (FS)

ÅRSTALL	Informatikk: design, bruk, interaksjon		Informatikk: nanoelektronikk og robotikk		Informatikk: programmering og nettverk		Informatikk: språk og kommunikasjon	
	K	M	K	M	K	M	K	M
2010	39.2%	60.8%	8.0%	92.0%	7.9%	92.1%	24.2%	75.8%
2011	40.0%	60.0%	6.6%	93.4%	7.4%	92.6%	28.7%	71.3%
2012	37.4%	62.6%	5.3%	94.7%	9.1%	90.9%	31.5%	68.5%
2013	37.9%	62.1%	10.4%	89.6%	10.7%	89.3%	34.4%	65.6%
2014	40.9%	59.1%	9.7%	90.3%	10.6%	89.4%	34.6%	65.4%
2015	36.2%	63.8%	11.2%	88.8%	12.5%	87.5%	32.0%	68.0%
2016	39.1%	60.9%	13.1%	86.9%	13.9%	86.1%	34.3%	65.7%

Tabellen viser andelen kvinner og menn på høst og vårsemesteret i perioden 2010-2016. Den største kjønnsforskjellen er å finne ved Nanoelektronikk og robotikk og Programmering og nettverk med

henholdsvis 13,1% og 13,9% kvinnelige studenter. Ved Design, bruk, integrasjon er forskjellen stabil med en fordeling på om lag 40/60. Når det gjelder Språk og kommunikasjon er kvinneandelen økende i denne perioden.

Arbeid med kjønnsbalanse blant studentene

Nedenfor er en kortfattet beskrivelse av hvordan Avdeling for fagstøtte og enkelte fakulteter har jobbet med å rekruttere søkere av underrepresentert kjønn.

Avdeling for fagstøtte (AF)

Avdeling for fagstøtte gjennomfører rekrutteringsaktiviteter på vegne av det samlede studietilbudet ved UiO. Aktivitetene omfatter ca. 300 årlige skolebesøk til og fra UiO, 12 utdanningsmesser, sosiale medier (Facebook, Snapchat, Instagram), Åpen dag, samarbeid med 10 videregående skoler i Oslo gjennom MiFA (Mangfold i Fokus i Akademia), muntlig kommunikasjon med søkere gjennom informasjonssentre, nettsider og annonsekampanje rettet mot søkere og foreldre.

I de nevnte aktivitetene er kjønn en viktig dimensjon som tas hensyn til, for eksempel ved å rekruttere mannlige skolebesøkere og virksomhet i sosiale medier som treffer alle søkergrupper. Det mest synlige virkemiddelet for å bidra til jevn kjønnsbalanse blant søkerne, er den årlige rekrutteringskampanjen *Kunnskap rett fra kilden*. Her representerer faglige ansatte sine fagfelt og det velges ut representanter som «bryter» med tradisjonelle kjønnsstereotyper og som er i tråd med fakultetenes utfordringer, for eksempel en mannlige psykolog, en kvinnelig teknolog etc.

AF gir faglig støtte til fakulteter og institutter og har vært sparringspartner og bidragsyter inn i fakultetene sine satsninger med å rekruttere søkere med underrepresentert kjønn. I 2016 har det vært spesielt støtte til MNs lansering av nye studieprogrammer, hvor kjønn også har blitt tatt hensyn til. Ved flere anledninger har kjønn og utdanningsvalg vært et tema i Nettverk for studentrekruttering, for å bygge kompetanse og møte fagfolk som forsker på tematikken.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN)

Den største satsingen er på MN, hvor rekruttering av jenter har stått høyt på agendaen ved lansering av nye bachelor-program i 2017. Her har MN laget informasjonfilmer med kvinnelige studenter eller vitenskapelig ansatte som representanter for flere av studieprogrammene. Institutt for informatikk rekrutterer jenter til studieprogram med tiltak som Jentedag for nye kvinnelige studenter på instituttet, egne nettressurser for jenter som vurderer å studere informatikk, IT-camp for jenter og de har et «jenterom» som faglig og sosial møteplass for jenter. Til UiOs fire studieprogram innen informatikk har jenteandelen blant søkerne økt fra 21 % i 2015 til 27 % i 2016. Det er nærliggende å anta at kommunikasjonstiltak rettet mot jenter har bidratt betraktelig til denne økningen.

Det utdanningsvitenskapelige fakultet (UV)

Institutt for pedagogikk og *Institutt for spesialpedagogikk* har siden 2012 jobbet med å rekruttere og beholde mannlige studenter og studenter med minoritetsbakgrunn til bachelorprogrammene i pedagogikk og spesialpedagogikk. Arbeidet besto i første omgang av å samle innsikt om målgruppene og terskler for å søke på studieprogrammene, deretter har det blitt igangsatt tiltak. UV har en egen skolebesøksordning, og har også ringt søkere i perioden mellom tilbudsbrief og svarfrist. I tillegg har fakultetet i flere år tilbudt veiledning i akademisk skriving for minoritetsspråklige, og har nå i 2016 startet opp en mentorordning for mannlige bachelorstudenter. Andelen studenter ved UV med familietilhørighet utenfor Norden har økt til 12,5 % i 2016. Andelen mannlige søkere til bachelorprogrammene viste en svak økning fra 2013 til 2015, men en nedgang igjen i 2016.

Psykologisk institutt (PSI)

Siden 2012 har PSI jobbet med å rekruttere menn til profesjonsstudiet i psykologi. Tiltakene er i hovedsak å avholde guttedag for ca. 100 deltakere før søknadsfrist i 2015 og 2016, rekrutteringsfilm, bearbeidelse av tekster og bilder på programbeskrivelsen på nett og oppringning av mannlige søkere i perioden mellom tilbudsbrev og svarfrist. PSIs egne gjennomganger av søker- og studenttall viser ingen sammenheng mellom tiltakene og søker-tallene.

Sak om kvoter for menn i helseprofesjonsfagene

Kjønnsbalansen på enkelte studieprogram har vært diskutert over flere år og ulike tiltak har vært prøvd ut. I 2011/2012 besluttet UiO å forsøke flere ulike tiltak for å rekruttere flere menn til noen helseprofesjonsfag som psykologi. Disse tiltakene førte ikke til flere menn på helseprofesjonsfagene. I 2015 ble det derfor besluttet å søke Kunnskapsdepartementet (KD) om en endring av opptaksregelverket for grunntidningene til å tillate kvote for menn i helseprofesjonsfagene, som en forsøksordning. Saken var til høring ved fakultetene i begynnelsen av 2016, og det ble besluttet å sette et felles minstekvalitetskrav for nedre karaktergrense ved en eventuell kvote. Det var kun PSI som ønsker å søke om kvote for menn, som en 5årig prøveordning.

KD ga tilbakemelding om at dette er en prinsipielt viktig sak og sendte derfor ut en høring for UH-sektoren. I begynnelsen av 2017 kom svaret fra departementet om at det i høringsrunden hadde blitt påpekt at det gjelder andre regler for forskjellsbehandling av menn enn for kvinner. Søknad om kvote ved opptak til psykologi ved UiB og UiO ble derfor utsatt til ny lov om likestilling er behandlet av Stortinget, trolig i løpet av 2017.

Hvordan jobber fakultetene med likestilling og mangfold?

Likestillingsrapporteringen er en tilstandsrapportering som beskriver hvordan den faktiske likestillingssituasjonen er i virksomheten. Foruten statistikk er det viktig å redegjøre for hvordan aktivitetsplikten overholdes.

For uten UiOs overordnede handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse har alle fakultetene egne handlingsplaner for likestilling som angir de utfordringene det enkelte fakultet står ovenfor og hvilke tiltak de dermed vektlegger.

Årlig avsetter universitetsstyret 6,5 millioner kroner til arbeid med oppfølgingen av handlingsplanen om likestilling og kjønnsbalanse. I 2016 ble 4 millioner av disse tildelt direkte ut til fakultetene, museene og sentrene under universitetsstyret etter størrelse på enhet. Midlene er øremerket til arbeid med likestilling og kjønnsbalanse tilpasset de lokale utfordringene og problemstillingene. Rapporteringen viser at hovedvekten av tiltakene er innenfor hovedmål 2 om økt andel kvinner i vitenskapelige stillinger, men det er også en stor andel tiltak som retter seg mot hovedmål 3 om kjønnsbalanse blant studentene.

Det er totalt 12 enheter, 8 fakulteter, 2 museer og 2 sentrene som er underlagt universitetsstyret, som har rapportert spesielt på likestilling og mangfold i 2016. Under følger en oversikt over enhetenes rapportering.

Likestillingsarbeid

Hvilke likestillingsutfordringer har hatt særlig fokus på deres enhet i 2016?

Antall svar	Svaralternativer
10	Rekruttering av det underrepresenterte kjønn i vitenskapelige stillinger
6	Kjønnsbalanse blant studenter
3	Kjønnsbalanse i administrasjonen
6	Lederes ansvar for likestilling
4	Tilrettelegging ved graviditet og omsorgsoppgaver
2	Kjønnsdiskriminering
1	Andre

*På dette spørsmålet var det mulig å krysse av for på flere av svaralternativene.

På det overordna spørsmålet om hvilke likestillingsutfordringer enhetene har hatt særlig fokus på i 2016 har de fleste enhetene hatt fokus på rekruttering av det underrepresenterte kjønn i vitenskapelige stillinger. Men det har også vært mye fokus på leders ansvar for likestilling og kjønnsbalanse blant studentene i 2016. Eksempler på enhetenes arbeid vil bli omtalt i avsnittet om Rapportering om tildelte likestillingsmidler 2016.

Hvordan fremmer enheten et tydelig lederansvar for likestilling?

Antall svar	Svaralternativer
7	Via kompetansetiltak
8	Via strategidokumenter
10	Ved at det er tema på ledermøter
1	Annet

*På dette spørsmålet var det mulig å krysse av for på flere av svaralternativene.

Nesten alle enheter har svart at likestilling er tema på ledermøter, og at likestilling fremmes som lederansvar via strategidokumenter. Flere av svaralternativene over er eksempler på type saker og områder som er blitt diskutert i ledermøtene. Det er også flere enheter som har kompetansetiltak knyttet til dette. Det handler blant annet om opplæring i moderatkjønnskvolter i tilsettingsprosesser og om at man i medarbeidersamtalen også skal ha fokus på likestilling, samt tilrettelegging for kompetanseoppbygg. Ved MN gjøres mye av kompetansetiltakene rettet mot lederne igjennom [FRONT-prosjektet](#).

Benytter enheten søkerkomité ved rekruttering av vitenskapelig personale?

En søkerkomité kan settes ned i forbindelse med rekrutteringsprosessen for å identifisere aktuelle kandidater og sikre et kjønnsbalansert søkergrunnlag. Bruk av søkerkomité er et viktig likestillingstiltak. Enhetene fikk spørsmål om hva som var vanlig praksis hos dem.

HF og SUM melder om aktiv bruk av søkerkomité ved faste vitenskapelige stillinger. MN har innført en ny rutine ved utlysning av faste vitenskapelige stillinger (inkl. lektor) det blant annet bes om en kort beskrivelse av hvordan kjønnsbalanse-perspektivet er tenkt ivaretatt i den videre tilsettingsprosessen, herunder bruk av søkerkomité.

KHM skal i løpet av 2017 utvikle og vedta handlingsplan for likestilling hvor søkerkomité er et av virkemidlene som skal tas i bruk. Ved TF er dette virkemiddelet nylig prøvd ut, og de ønsker å videreføre denne praksisen. Resterende enheter benytter søkerkomité i liten grad, og flere vurderer å benytte dette i større grad ved framtidige tilsetninger.

I hvor stor grad praktiseres moderat kjønnskvoltering til fordel for det underrepresenterte kjønn ved ansettelse i faste vitenskapelige stillinger?

Antall svar	Svaralternativer
2	I stor grad
10	I liten grad
0	Vet ikke

Ved tilsetninger skal det praktiseres kjønnskvoltering i samsvar med hovedavtalens § 21, samt de mål som er nedfelt i universitetets handlingsplan for likestilling, jfr. UiOs tilpasningsavtale § 21 Likestilling.

Kun 2 av 12 enheter melder om at de i stor grad praktiserte moderat kjønnskvoltering ved tilsetning hvor det har vært to tilsvarende like gode kandidater til en stilling i 2016. HF har vært særlig bevisst på dette ved mannsdominerte fagområder. Det kan ha en sammenheng med at man ikke har vært oppe i rekrutteringssituasjoner i 2016.

Mangfold

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven pålegger arbeidsgiver å jobbe aktivt, målrettet og planmessig mot diskriminering og for likestilling. Rapportering om mangfold, herunder etnisitet og nedsatt funksjonsevne, gjelder både vitenskapelige og teknisk-administrativt ansatte.

Etnisitet

6 av 12 enheter rapporterer at de har hatt mål, strategier og tiltak for tilrettelegging for etniske minoriteter i 2016. Av de enhetene som svarte nei på det foregående pekes det på at de følger ordinært regelverk og UiOs personalpolitiske mål om «å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning og rekruttere personer med etnisk minoritetsbakgrunn». En enhet melder om at de har tiltak som er knyttet til inkludering av internasjonale ansatte, og at de er opptatt av å ha et godt arbeidsmiljø for alle arbeidstakere.

På hvilke områder har enheten gjennomført tiltak i 2016?

Antall svar	Svaralternativer
4	Inkluderende arbeidsmiljø
3	Lik tilgang på informasjon
0	Ekstra språkopplæring
2	Annet

*På dette spørsmålet var det mulig å krysse av for på flere av svaralternativene.

I rapporten «[Å være utlending er ingen fordel](#)» fra 2016 undersøkte AFI og NIFU karriereløpet til personer med innvandringsbakgrunn i høyere utdanning og forskning i Norge. Rapporten pekte på at inkluderingen på arbeidsplassen oppleves som mangelfull og det er behov for flere tiltak for å sikre inkluderende arbeidsplasser i akademien. For eksempel konkret gjennom tiltak i arbeidsmiljøutviklingen lokalt. Tallene fra enhetene viser at av de som har hatt tiltak for dette området i 2016 er nettopp inkluderende arbeidsmiljø det som har vært i fokus.

STK og MN har som del av FRONT-prosjektet samarbeidet om en seminarrekke om tematikken inkluderende pedagogikk i 2016. JUR har som vist til over ferdigstilt en [undersøkelse](#) som så på utfordringer for minoritetsstudenter på masterstudiet i rettsvitenskap.

Ved UiO sentral ble prosjektet UiO: mottak av internasjonale forskere opprettet i 2016, for å styrke og profesjonalisere eget mottaksapparat for vitenskapelige ansatte og gjesteforskere.

UiO engasjerte seg i flyktningkrisen som preget 2016 igjennom å ta initiativ til en [akademisk dugnad for flyktninger](#) i samarbeid med Høyskolen i Oslo og Akershus og etterhvert en del andre institusjoner i sektoren. I tillegg ble en helt ny MOOC [Introduction to Norwegian](#) lansert i rekordfart for å gi et gratis nettbasert tilbud til introduksjon til norsk språk og kultur.

Nedsatt funksjonsevne

9 av 12 av enhetene rapporterer om at de har hatt egne mål, strategier og tiltak for tilrettelegging for ansatte med nedsatt funksjonsevne i 2016. Enhetene melder om at de følger ordinært regelverk og at de håndterer enkelt saker fortløpende. Det spilles også inn at gamle/fredet bygningsmasse generelt er en utfordring for fysisk tilrettelegging.

På hvilke områder har enheten gjennomført tiltak i 2016?

Antall svar	Svaralternativer
6	Fleksibel arbeidstid
5	Tilrettelegging av intern kommunikasjon
8	Teknisk tilrettelegging
0	Annet

*På dette spørsmålet var det mulig å krysse av for på flere av svaralternativene.

Flere enheter benytter fleksibel arbeidstid som en måte å tilrettelegge for ansatte med nedsatt funksjonsevne. Det er 8 enheter som har iverksatt teknisk tilrettelegging i 2016. Eksempel på tiltak er installering av elektroniske dørpumper og bedre fysisk tilgang for medarbeider i rullestol.

Har dere vurdert å gi funksjonshemmede mulighet til utprøving av sin arbeidsevne ved din enhet?

5 av 12 enheter har i 2016 vurdert muligheten for å gi personer med nedsatt funksjonsevne utprøving av sin arbeidsevne ved enheten.

Hvordan kom utprøvingen i gang?

3 enheter viser til samarbeid med NAV. Ved for eksempel JUR er det i samarbeid med NAV etablert en praksisordning som åpner for praksiskandidater med nedsatt arbeidsevne av ulike årsaker. En annen enhet viser til samarbeid med Fontenehuset, mens en enhet har vært i kontakt med NAV for å få mer informasjon om mulighetene for å tilrettelegge for utprøving ved sin enhet.

Hva vil dere trenge for å vurdere å gi funksjonshemmede mulighet til utprøving av sin arbeidsevne ved din enhet?

Noen enheter melder om utfordringer knyttet til bygningsmassen, kontorarealet når det gjelder muligheten for å tilby utprøving av arbeidsevne for en med nedsatt funksjonsevne. Dette kan ha en sammenheng med at det er behov for mer informasjon om hva dette eventuelt innebærer og betydningen av hva man mener med nedsatt funksjonsevne. En enhet ber spesielt om mer informasjon om hva slags støtteordninger som eventuelt følger med.

Diskriminering

UiO skal rapportere på diskrimineringssaker i henhold til diskrimineringsforbudet i lovverket. Negativ forskjellsbehandling, jfr. arbeidsmiljøloven, likestillingsloven, diskrimineringslovene, er ikke lov.

Det er 2 enheter som har rapportert om at de har mottatt klage på diskriminering i 2016. STK ble innklaget for brudd på likestillingslovens §13 på grunn av kjønnsubalanse i STKs styre. UiO har søkt og fått dispensasjon for bestemmelsene i denne paragrafen frem til nytt styre er på plass. Et nytt styre

oppnevnes snarlig. JUR har mottatt 3 diskrimineringsklager i 2016 og alle saker er fulgt opp etter gjeldende retningslinjer.

Tiltak i regi av UiO sentralt

- Tiltak for kvinnelige førsteamanuenser
 - Opprykkseminar
 - Coachinggrupper
 - Kvalifiseringsstipend
- Tiltak for kvinnelige postdoktorer
 - Mentorprogram
- Andre aktiviteter
 - Koordineringsgruppen for likestilling
 - 8. mars seminar
 - Litteratursøkstudie
 - Seminar i samarbeid med FRONT
 - Samarbeid med HiOA
 - Besøk fra Universitetet i Tallin og fra Jimma Universitet i Etiopia
 - Rapporten «Kjønn, veiledning og omsorgsansvar»
 - Kjønnsnøytrale toaletter

Tiltak for kvinnelige førsteamanuenser

Hovedmål 2 i Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse 2015 -2017 er at andelen kvinner i vitenskapelige stillinger skal øke. Førsteamanuensisnivået er i den forbindelse en viktig gruppe å satse på for å oppnå kjønnsbalanse.

Opprykkseminar

I 2016 ble det arrangert et opprykkseminar i midten av mars. Formålet med seminaret er å gjøre opprykksmulighetene og regelverket knyttet til det bedre kjent, samt inspirere deltagerne til å søke om opprykk. Seminaret er en viktig arena for å informere om de andre tiltakene som er rettet mot kvinner i førsteamanuensis stilling ved UiO. Seminaret i 2016 ble evaluert i etterkant og fikk gode tilbakemeldinger fordi det oppleves som relevant for deltagerne.

Coachinggrupper

Coachinggruppene har som hensikt å skape et nettverk hvor deltagerne sammen holder fokus på målet om å søke om opprykk til professor. Gruppene ledes av profesjonelle coacher med lang erfaring fra universitetsmiljøet. Det ble gitt tilbud om både coaching på norsk og på engelsk med oppstart i vårsemesteret 2016. I alt fikk 11 tilbudet om coachinggruppe i 2016. Tiltaket høster gode tilbakemeldinger.

Kvalifiseringsstipend

Formålet med stipendet er å bidra til at kvinnelige førsteamanuenser raskere kvalifiserer seg til opprykk igjennom frikjøp av tid til å fokusere på hva som gjenstår for opprykk til professor. Stipendet er på 100 000 kr. Det ble i 2016 tildelt 21 kvalifiseringsstipend.

Tiltak for kvinnelige postdoktorer

Det er på postdoktor nivået at andelen menn går forbi andelen kvinner og deretter øker forskjellene som kjent. Postdoktor stillingen er en kvalifiseringsstilling, men hvor det ikke lenger er tilknyttet en formell veileder. Dette er en fase av karrieren hvor det kan være fordelaktig å ha en støttespiller som kan bistå med å tydeliggjøre karriereveien. En annen faktor er at andelen utenlandske postdoktorer er nesten tilsvarende lik andelen med norsk statsborgerskap. Det innebærer at det også er mange i denne gruppen som er nye ved UiO og nye i norsk akademia. Det er en av grunnene for at mentorprogrammet også tilbyr på engelsk.

Mentorprogrammet har de siste årene startet opp på høsten og avsluttet før sommeren året etter.

Mentorprogram

I 2016 fikk 26 postdoktorer tilbud om plass i programmet 2016/2017. To samlinger ble gjennomført før jul, samt en uformell gløggssammenkomst. Programmet har gode evalueringer og er et etterspurt tilbud.

Andre aktiviteter

Likestillingsrådgiveren ved UiO er del av Avdeling for personalstøtte sin HR-utviklings gruppe. Avdelingen forsøker å integrere likestilling og kjønnsbalanse i arbeidet ved avdelingen. I 2016 kom dette tydeligst fram igjennom arbeidet med innføringskurset i personalledelse og i prosjektet helhetlig karrierepolitikk.

Koordineringsgruppen for likestilling

Koordineringsgruppen for likestilling ledes av prorektor og består av representanter fra alle fakultetene og museene, kjønnsforskingsmiljøet, studentene og forskningsadministrativ avdeling. Gruppens hovedoppgave er å bidra til strategiske diskusjoner og målutforming av likestillingsarbeidet ved UiO. Likestillingsrådgiveren er sekretær for gruppen.

I 2016 var kjønnsnøytrale toaletter, organisering av likestillings arbeidet lokalt og helhetlig karrierepolitikk noe av det som preget agendaen på møtene foruten generell oppdatering på forskning på likestilling og kjønnsbalanse i akademia og aktuelle konferanser og seminarer. I tillegg har relevante prosjekter og arbeid som gjøres ved UiO blitt presentert som FRONT-prosjektet, postdoktorprogrammet og Senter for tverrfaglig kjønnsforskning.

8.mars seminar

Den internasjonale kvinnedagen markeres årlig med et seminar den 8.mars i samarbeid med Senter for tverrfaglig kjønnsforskning. Tittelen for 8.mars arrangementet i 2016 var «[Den blå-blå likestillingspolitikken: På vei mot full forvitring?](#)» og seminaret ble åpnet av prorektor Ragnhild Helene Hennem. Seminaret ble avholdt på Litteraturhuset og var godt besøkt.

Litteratursøkstudie

Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse 2015-2017 ved UiO har som hovedmål 3: "Bedre kjønnsbalansen i alle studieprogrammer. Mange av studieprogrammene ved UiO har en svært skjev kjønnsbalanse. Målet er jevn kjønnsbalanse og god representasjon av begge kjønn i alle studieprogrammer." Det jobbes som vist i denne rapporten både sentralt og lokalt med ulike tiltak som kan være med på å bidra til å rette opp denne ubalansen, men det er behov for en god forskningsoversikt. Derfor er det satt i gang en litteraturgjennomgang om forskning på utdanningsvalg og kjønn som gjennomføres av forskere ved UV. Studien skal være klar innen utgangen av første kvartal 2017.

Seminar i samarbeid med FRONT

I september arrangerte likestillingsrådgiveren i samarbeid med FRONT-prosjektet seminaret «Menn, kvinner og likestilling – hvordan kan vi arbeide for at akademia skal bli likestilt og hvorfor skal vi gjøre det?». Det var Michael Kimmel, professor i sosiologi og kjønnsforskning ved Stony Brook University og professor 2 på Senter for tverrfaglig kjønnsforskning ved Universitetet i Oslo som ga en grunnleggende innføring i kjønnsforskning.

Samarbeid med HiOA

Høgskolen i Oslo og Akershus tok høsten 2016 initiativ til et samarbeid i forbindelse med nettverkskonferansen for likestilling og kjønnsbalanse i akademia 2017. Høgskolen ønsket også et samarbeid om Pride 2017. Det ble bestemt at institusjonene skal gå i Pride-toget sammen, bemanne en stand og i tillegg støtte bidrag til det faglige programmet under Pride.

Besøk fra Universitetet i Tallin og fra Jimma Universitet i Etiopia

I februar 2016 tok prorektor og likestillingsrådgiveren i mot en liten delegasjon fra Universitet i Tallin som ønsket å lære om hvordan UiO arbeider med likestilling og kjønnsbalanse. Delegasjonen jobber med et prosjekt ved Universitetet i Tallin som skal bidra til forbedre likestillingsarbeidet ved universitetet.

I november ble likestillingsrådgiveren invitert til å møte en delegasjon fra Jimma universitet. Det medisinske fakultet har i flere år hatt et godt samarbeid med Universitetet i Jimma, Etiopia både innen undervisning og forskning. I 2016 ble [samarbeidet utvidet](#) til også å gjelde den administrative siden, og hvordan vi arbeider med likestilling er et av de aktuelle områdene.

Rapporten «Kjønn, veiledning og omsorgsansvar»

[Rapporten «Kjønn, veiledning og omsorgsansvar»](#) er en studie av hvordan stipendiater og veiledere opplever kombinasjonen av omsorgsansvar og akademisk karriere. Et sentralt tema er hva omsorgsansvar kan bety for stipendiaters vurderinger av hvordan det er å være ansatt i akademia, og hva omsorgsansvar kan bety for valg av en videre akademisk karriere etter endt doktorgrad. Studien er støttet av blant annet den sentrale likestillingspotten, og den ble ferdigstilt i 2016.

Kjønnsnøytrale toaletter

Våren 2016 besluttet ledelsen ved UiO etter initiativ fra Studentparlamentet at Eiendomsavdelingen skulle skilte om en del toalett, for å gjøre flere toaletter ved UiO kjønnsnøytrale. På lengre sikt er målet at man skal gå bort fra kravet om store toaletter og i større grad utforme enkelt toalett. Planen er at man skal ha flere muligheter i bygningene, slik at alle skal føle seg bekvemme.

Gjennomsnittslønn i ulike stillingskategorier

I denne delen vil det bli gjort rede for kvinner og menns gjennomsnittslønn innen ulike stillingskategorier. I gjennomsnitt tjener kvinner og menn ved UiO noenlunde det samme innen administrasjon og tekniske stillinger, men for noen av stillingskategoriene er det fortsatt et gap mellom kvinner og menns lønn.

Det er foretatt en inndeling av stillingsnivå for hver stillingsgruppe etter mal fra tidligere år for å kunne sammenligne tallene over tid. Tabellene viser faste stillinger, hvis ikke annet er opplyst.

Det samlede lønnsnivået ved UiO har i gjennomsnitt økt med 2,7%.

Administrative stillinger

Stillingsnivåene innenfor stillingsgruppen administrasjon:

Toppledelse	Rektoratet, universitetsdirektør
Mellomledelse	Kontorsjefer, seksjonssjefer, avd.ledere, underdirektører, avdelingsdirektører og ass. Direktører
Kategori 1	Hovedbibl.kar, seniorrådgiver, senioringeniør og avd. tannlege
Kategori 2	Seniorkonsulent, spesialbibliotekar og rådgiver
Kategori 3	Førstekonsulent
Kategori 4	Konsulent og bibliotekar

Tabellen under viser gjennomsnittslønn for stillingsnivåene referert til over innenfor stillingsgruppen administrasjon.

Tabell 17: Gjennomsnittslønn - årsverk per helhetsekivalens* for faste ansatte i administrasjon (SAP)

Administrasjon	Antall totalt	Kvinne - gjennomsnittslønn	Mann - gjennomsnittslønn	Kvinnerns lønn i % av menns
Mellomledelse	275	665 389	689 171	96,5
Kategori 1	275	573 233	635 628	90,2
Kategori 2	676	486 146	496 188	98,0
Kategori 3	250	414 148	438 884	94,4
Kategori 4	63	376 002	297 426	126,4

*Fastlønn uten faste tillegg - det er ikke tatt hensyn til hvor lenge den enkelte har vært ansatt(Snittlønn er beregnet ut fra total lønn/årsverk, ikke antall ansatte)

Kvinner har lavere gjennomsnittslønn enn menn på fire av de fem stillingsnivåene innenfor stillingsgruppen administrasjon. For stillingsnivå innenfor kategori 4 har kvinner derimot gjennomsnittlig høyere lønn enn menn, og det er her man finner den største lønnsforskjellen. Dette er en endring fra året før hvor menn hadde høyere lønn innenfor alle de overnevnte stillingskategoriene.

Tabell 18: Antall ansatte, fordelt på kjønn i faste stillinger innenfor stillingsgruppen administrasjon (SAP)

Administrasjon	Antall totalt	Kvinne	Mann	% kvinne
Mellomledelse	275	171	104	62,2
Kategori 1	275	176	99	64,0
Kategori 2	676	525	151	77,7
Kategori 3	250	196	54	78,4
Kategori 4	63	40	23	63,5

Det er flere kvinner innenfor alle disse stillingsnivåene. Det er innenfor Kategori 2 og Kategori 3 vi finner flest kvinner med henholdsvis 77,7% og 78,4% kvinner. Ser man derimot på tidligere år er det i kategori 4 en nedgang fra 73% kvinner i 2014 til 63,5% kvinner i 2016.

Tekniske stillinger

Stillingsnivåene innenfor stillingsgruppen teknisk:

Kategori 1	Senioringeniør
Kategori 2	Overingeniør
Kategori 3	Spesialbibliotekar
Kategori 4	Avd.ingeniører, renholdsleder, renholder, driftsleder, driftstekniker og forskningstekniker

Ved UiO i 2016 var kun kategori 1,2 og 4 i bruk innenfor denne stillingsgruppen. Det samsvarer med året før.

Tabell 19: Gjennomsnittslønn - årsverk per helhetsekivalens* for faste ansatte i stillingsgruppen teknisk (SAP)

Tekniske stillinger	Antall totalt	Kvinne - gjennomsnittslønn	Mann - gjennomsnittslønn	Kvinnens lønn i % av menns
Kategori 1	305	548 459	587 978	93,3
Kategori 2	300	450 919	503 244	89,6
Kategori 4	264	383 727	407 440	94,2

*Fastlønn uten faste tillegg - det er ikke tatt hensyn til hvor lenge den enkelte har vært ansatt(Snittlønn er beregnet ut fra total lønn/årsverk, ikke antall ansatte)

Tabellen gir oversikt over gjennomsnittslønn for de tre stillingsnivåene innenfor stillingsgruppen teknisk. Menn tjener mer enn kvinner i alle stillingsnivåene her. Dette er en endring fra tidligere år hvor kvinner har hatt høyere lønn i kategori 4. Det er innenfor kategori 2 man finner den største forskjellen, hvor kvinner har 89,6 % av menns lønn.

Tabell 20: Antall ansatte, fordelt på kjønn i faste stillinger innenfor stillingsgruppen teknisk (SAP)

Administrasjon	Antall totalt	Kvinne	Mann	% kvinne
Kategori 1	305	67	238	22,0
Kategori 2	300	112	188	37,3
Kategori 4	264	93	171	35,2

Det er flere menn enn kvinner innenfor alle nivåene av stillingsgruppen teknisk. Det samsvarer med tallene fra 2014 og 2015. Innenfor alle kategoriene jobber det mange flere menn enn kvinner. Det er færrest kvinner i kategori 1 med 22,0% kvinner.

Vitenskapelige stillinger

Stillingsnivåene innenfor stillingsgruppen vitenskapelige:

Toppledelse	Dekaner og instituttledere
Mellomledelse	Professor, forsker, førsteamanuensis og førstelektor
Kategori 1	Forskere og universitetslektor
Kategori 2	Postdoktorer
Kategori 3	Stipendiater

For stillingsgruppen vitenskapelige er det to kategorier som skal være midlertidige stillinger, og det er kategori 2 og 3. For disse kategoriene er det midlertidigansatte som tallfestes, mens det for de øvrige stillingsnivåene er de faste ansatte som benevnes.

Tabell 21: Gjennomsnittslønn årsverk per helhetsekivalens* for ansatte i stillingsgruppen vitenskapelige (SAP)

Administrasjon	Antall totalt	Kvinne - gjennomsnittslønn	Mann - gjennomsnittslønn	Kvinnens lønn i % av menns
Toppledelse	39	944 478	980 129	96,4
Mellomledelse	1335	665 225	676 008	98,5
Kategori 1	303	263 510	242 758	108,9
Kategori 2	562	474 093	481 699	98,4
Kategori 3	1085	428 066	437 770	97,8

*Fastlønn uten faste tillegg - det er ikke tatt hensyn til hvor lenge den enkelte har vært ansatt(Snittlønn er beregnet ut fra total lønn/årsverk, ikke antall ansatte)

Menn tjener i gjennomsnitt mer enn kvinner i alle stillingsgruppene for vitenskapelige ansatte, bortsett fra i kategori 1 hvor kvinnens gjennomsnittlige lønn er høyere enn for menn. Forskjellen er størst på topp i kategorien toppledelse, hvor kvinner i tjener 96,4% av menns lønn.

Tabell 22: Antall ansatte, fordelt på kjønn i faste stillinger innenfor stillingsgruppen vitenskapelige (SAP)

Administrasjon	Antall totalt	Kvinne	Mann	% kvinne
Toppleidelse	39	14	25	35,9
Mellomledelse	1335	493	842	36,9
Kategori 1	303	132	171	43,6
Kategori 2	562	256	306	45,6
Kategori 3	1085	612	473	56,4

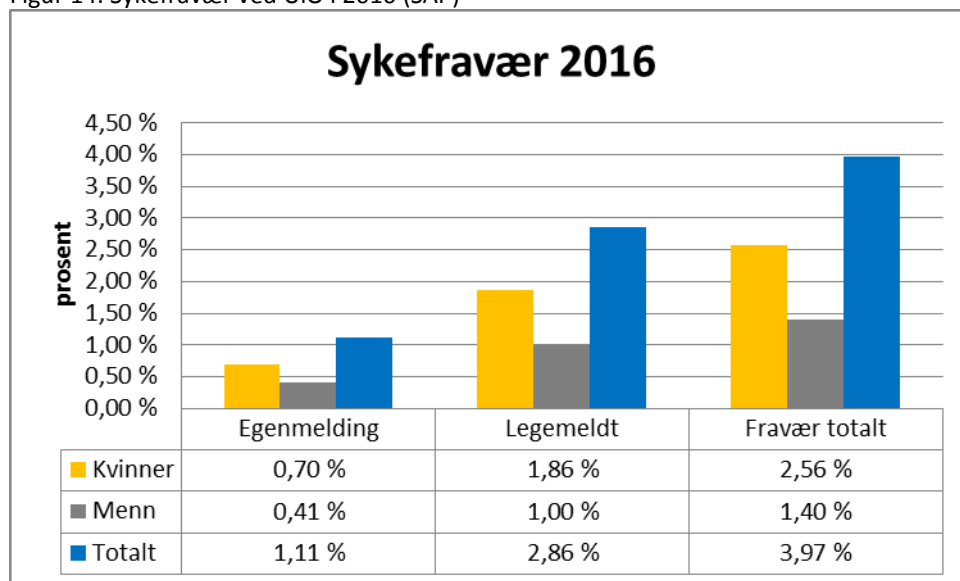
Tabellen viser at det er flere menn innenfor alle stillingsgruppene, bortsett fra innen kategori 3, hvor kvinner utgjør 56,4%. Andelen kvinner har gått ned for kategorien toppleidelse, mens det for de andre stillingsgruppene er en økning.

Sykefravær

Sykefravær deles inn i egenmeldt og legemeldt sykefravær. Kategorien Fravær er en samlet kategori for egenmelding og legemeldt fravær.

Universitetet i Oslo har et lavt stabilt sykefravær, og det har ikke vært vesentlig endringer de siste årene. Gjennomgående har kvinner et høyere sykefravær enn menn.

Figur 14: Sykefravær ved UiO i 2016 (SAP)

Figuren viser at kvinner har høyere andel egenmeldinger og legemeldt fravær enn menn. Denne tendensen er å finne igjen på landsbasis. Det samlede totale fraværet ved UiO i 2016 er på 3,97 %.

Permisjoner

Kjønnsdelt statistikk over permisjoner kan være nyttig som indikator for likestilling på hjemmebane. For noen permisjoner må man søke om å få bruke, mens for andre permisjoner som hjemme med sykt barn har universitetet IA-avtale.

Tabellen under gir en oversikt over ulike fraværstyper i 2016, og hvordan det fordeler seg på kvinner og menn. Tabellen skiller mellom antall tilfeller og andelen dette utgjør i dager.

Tabell 23: Antall kvinner og menn fordelt på ulike fraværstyper i 2016 (SAP)

Permisjonstyper	Antall tilfeller			Antall dager	
	Kvinne	Mann	% Kvinner	Kvinne	Mann
14 dg fødsel/adop m/lønn	1	125	0,8 %	4,0	1 055,0
Delvis Utdperm m/100% lønn	2		100,0 %	58,0	
Delvis perm. u/lønn	12	15	44,4 %	593,0	1 083,0
Forskningstermin m/lønn	16	52	23,5 %	923,0	3 146,0
Gradert foreldreperm 100%	66	69	48,9 %	1 929,0	2 469,0
Gradert foreldreperm 80%	28	22	56,0 %	1 080,0	741,0
Gradert foreldreperm u lønn	1	1	50,0 %	45,0	12,0
Omsorgspermisjon u/lønn	428	97	81,5 %	19 306,0	3 604,0
Perm u/lønn tjeneste.org		7	0,0 %		308,0
Perm v/fødsel/adopsj 100%	485	201	70,7 %	20 072,0	6 290,0
Perm v/fødsel/adopsj u/lønn	6	2	75,0 %	210,0	73,0
Perm v/fødsel/adopsj. 80%	198	82	70,7 %	9 759,0	2 152,0
Utd.perm u/lønn.	6	9	40,0 %	149,0	550,0
Velferdsp u/lønn < 1 mnd	18	1	94,7 %	90,0	3,0
Velferdsp u/lønn > 1 mnd	6	13	31,6 %	251,0	798,0
Velferdsperm m/lønn	1 575	841	65,2 %	1 958,0	1 224,3
Totalsum	2 848	1 537	64,9 %	56 427,0	23 508,3

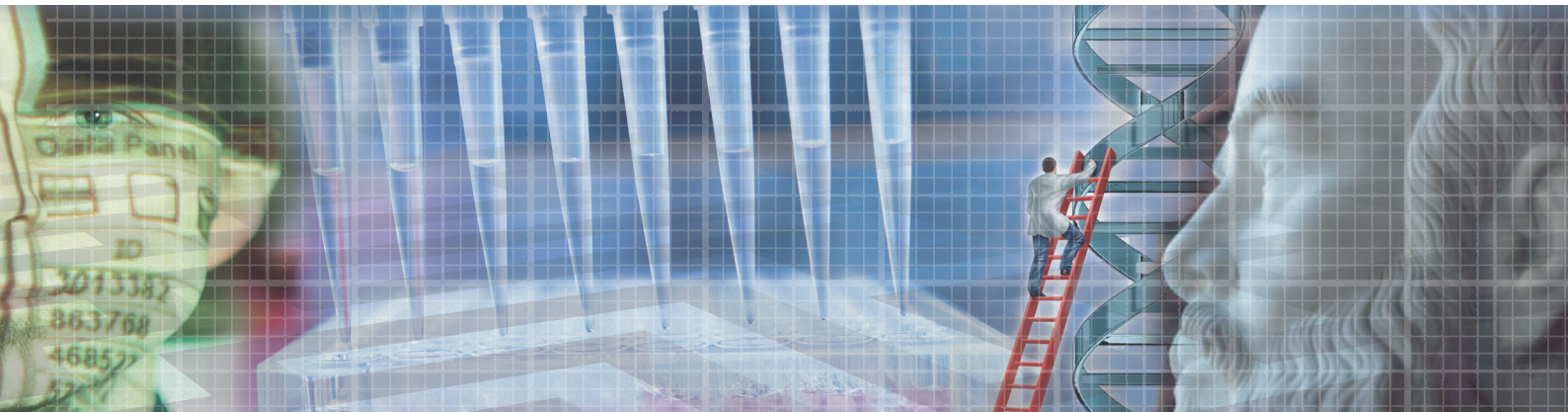
Tabellen viser at kvinner tar i større grad enn menn ut permisjon i 2016 (64,9%). Det er flere menn enn kvinner som tar ut forskningstermin. Kvinner her utgjør 23,5 %. Ved gradert foreldrepermisjon er fordelingen mellom menn og kvinner relativt lik, mens når det kommer til omsorgspermisjon uten lønn er kvinneandelen 81,5%. Kvinner tar også i større grad ut permisjon ved fødsel/adopsjon med 100% dekningsgrad og for 80% dekningsgrad – hele 70,7% i begge kategoriene. Flere menn enn kvinner tar utdanningspermisjon uten lønn. Når det gjelder velferdspermisjon uten lønn på mer enn 1mnd er kvinneandelen 94,7%, men ser man på velferdspermisjon uten lønn hvor varigheten er mindre enn 1mnd utgjør menn 68,4%. Kvinner tar ut mest velferdspermisjon med lønn.

Tabellen under viser fravær på grunn av barns sykdom i henholdsvis 2015 og 2016. Datamaterialet baserer seg på egenregistreringer av ansatte ved UiO. Tallene skiller ikke på teknisk-administrative eller vitenskapelige ansatte. Vi har tidligere erfaringer med at det forekommer en viss underrapportering av de vitenskapelig grunnet deres mer fleksible arbeidssituasjon.

Tabell 24: Fravær pga barns sykdom fordelt på ansatte ved UiO i 2015 og 2016 (SAP)

Sykt barn	2015		2016	
	Antall fraværsdager	kjønnsfordeling i %	Antall fraværsdager	kjønnsfordeling i %
Kvinner	2331	61,4 %	2090	61,3 %
Menn	1380	38,6 %	1317	38,7 %
Totalt	3711		3407	

Tallene viser at kvinner i større grad enn menn er hjemme når barna er syke. Tallene er relativt stabile.

Årsplan 2017-2019

UiO : **Universitetet i Oslo**

Innhold

4 : **Forord**

Om årsplanen
Samfunnsoppdraget
Satsinger for å initiere endring

6 : **Virksomhetsovergripende tiltak**

Tiltak som skal gjennomføres i organisasjonen i 2017

7 : **Utdanning**

Tiltak som skal gjennomføres på fakultetsnivå

8 : **Forskning**

Tiltak som skal gjennomføres på fakultetsnivå

9 : **Samfunnskontakt, formidling og innovasjon**

Tiltak som skal gjennomføres på fakultetsnivå

Forord

Om årsplanen

Årsplanen er UiOs mest sentrale styringsdokument for å realisere Strategi2020. Den har treårig perspektiv og er rullerende, med årlig oppdatering. Årsplanen omfatter kun de områdene der det er viktig å oppnå endring.

UiOs årsplan uttrykker styrets overordnede prioriteringer og skal samtidig gi stort rom for lokale tiltak. Planen skal bidra til tydelig arbeidsdeling, godt internt samspill og gi føringer til fakulteter, museer og sentre.

Samfunnsopdraget

UiO skal gi høyere utdanning som er basert på det fremste innen forskning. Vi skal legge til rette for at forskning kan gi grobunn for innovasjon. UiO ønsker også å ta et tydeligere ansvar for å bidra til å løse globale utfordringer. For å nå disse målene skal vi bygge videre på vår kultur for tverrfaglighet, internasjonalisering og samarbeid med næringslivet.

Forskning kjenner ingen landegrenser. UiO har som mål å styrke sin internasjonale posisjon som et ledende forskningsuniversitet. Gjennom satsingen UiO:Horisont skal vi legge til rette for en fortsatt vekst i deltakelsen i verdens største forskningsprogram, EUs Horisont2020.

UiO skal etablere et verdensledende utdannings- og forskningsmiljø for livsvitenskap. Satsingen bringer sammen spisskompetanse fra biologi, fysikk, kjemi, farmasi, matematikk, statistikk, informatikk og en rekke andre fag. Prosjekteringen av det nye bygget for livsvitenskap, som skal stå ferdig ved utløpet av 2022, er i rute. Sammen med nytt bygg for odontologi utgjør dette kjernen i arbeidet for å etablere en klynge for livs-

vitenskap i Gaustadbekkdalen og området rundt.

UiO har også valgt ut to andre tverrfaglige satsingsområder, UiO:Energi og UiO:Norden, som begge belyser viktige samfunnsutfordringer og bidrar til en spissere profil på forskningsaktiviteten vår. Som oppfølging av regjeringens satsing på verdensledende miljøer, har UiO utpekt fem miljøer som har potensial til å flytte forskningsfronten innenfor sine respektive områder. Fagmiljøene kommer fra medisin, økonomi, materialvitenskap og nanoteknologi, psykologi og språkfag.

Universitetsmuseene representerer en unik plattform for tverrfaglig forskningssamarbeid og kommunikasjon med samfunnet. UiO er svært glad for at vi nå er et skritt nærmere et nytt vikingtidsmuseum på Bygdøy, og vi ser frem til videre utvikling av våre museumsbygninger på Tøyen og i Oslo sentrum.

“Strategi 2020 understreker at organisasjonen skal preges av kollegial medvirkning og en ledelse som tar ansvar. UiO ser viktigheten av ivaretagelsen av tjenestemannsorganisasjonenes medbestemmelsesrett i henhold til hovedavtalen og verneombudenes rett til medvirkning etter arbeidsmiljøloven i arbeidsmiljøspørsmål.”

Satsinger for å initiere endring

Oppfølging av SAB-panelet og de påfølgende arbeidsgruppene er et sentralt og gjennomgående grep i planperioden, og forslagene fra gruppene tas inn i årsplanen der de tematisk hører hjemme. Den varslede stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning gir ekstra drivkraft til å fortsette arbeidet med styrket utdannings-

kvalitet i kjølvannet av SAB-prosessen.

UiO prioriterer tiltak som skal gi et løft for utdanningskvaliteten, og studentenes læring skal stå i fokus. Studentene skal nyte godt av oppdatert teknologi i utdanningen, og det er stor satsing på digital eksamen. UiO vil ha et særlig fokus på bedre koordinering av støtteressursene for utdanning, og slik sett spisse vår satsing for bedre utdanningskvalitet.

Arbeidet med tverrfaglighet er også gjennomgående i årsplanen. Ambisjonen er at UiO skal videreutvikle mer ambisiøs og dypere integrert tverrfaglighet. Dette realiseres især innen de tre tverrfakultære satsingene som er prioritert innen både utdanning, forskning og formidling/innovasjon. UiO skal også gjøre det enklere og mer attraktivt for ansatte og studenter å engasjere seg i tverrfaglig virksomhet ved at identifiserte systemiske og organisatoriske hindringer skal bygges ned.

IT-infrastruktur vil være en vesentlig faktor i arbeidet for å nå målene i universitetets strategi. Prioriteringene knyttet til IT-infrastruktur skal bidra til å skape flere og bedre resultater innen forsknings- og utdanningsvirksomheten, samt å effektivisere administrative rutiner.

Ole Petter Ottersen
rektor

Miljøet studenter og ansatte ferdes i daglig påvirker kvaliteten på læring og forskning. UiOs bygningsmasse skal bidra til at UiO kan innfri sine ambisjoner om et moderne lærings- og arbeidsmiljø. I dag er mange av bygningene nedslitt og utidsmessig. Masterplanen for UiOs eiendommer gir føringer for arbeidet med modernisering av eiendommene.

Innovasjonsaktivitetene ved UiO har økt betydelig det siste tiåret, men det er fremdeles stort potensial for å styrke institusjonens innsats innenfor innovasjon og kommersialisering. Det er også behov for å profilere aktivitetene bedre. UiOs Innovasjonsløft skal sikre et helhetlig grep om dette arbeidet.

Internasjonal forskermobilitet er viktig for kvalitet i forskning og styrket EU-finansiering. UiO må være en konkurransedyktig aktør i et globalt arbeidsmarked. Det skal legges til rette for effektiv internasjonal rekruttering av vitenskapelige ansatte, og en helhetlig karrieropolitikk. UiO har klare ambisjoner om sterk vekst i den eksterne finansieringen og vil videreutvikle støtteapparatet for forskerne.

Oslo 21. juni 2016

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Virksomhetsovergripende tiltak

UiO skal forvalte sine samlede ressurser slik at de understøtter kjerneaktiviteten. Det arbeides for å skape en enklere hverdag og et godt arbeids- og læringsmiljø for studenter og ansatte. Kulturen skal preges av åpenhet, samarbeid og involvering av studenter, ansatte, deres tillitsvalgte og verneorganisasjonen.

For organisasjonen som helhet er det definert sentrale virksomhetsovergripende tiltak. Gjennomføring av tiltakene skal skje i samarbeid mellom alle nivåene i organisasjonen.

Tiltak som skal gjennomføres i organisasjonen i 2017 (i alfabetisk rekkefølge):

- **Arbeidsmiljøutvikling**
Videreføre arbeidet med systematisk og strukturert arbeidsmiljøutvikling gjennom ARK, Arbeids- og klimaundersøkelse.
- **Innovasjonsløftet**
Legge til rette for gjennomføring av innovasjonsløftet, etablere ambisjoner for innovasjonsarbeidet og prioritere tiltak.
- **Karrieropolitikk**
Etablere et mer systematisk og helhetlig grep om karrieropolitikk og karriereutvikling ved egen institusjon, herunder karriereveiledning for ph.d.-kandidater.
- **Læringsmiljø og utdanningskvalitet**
Koordinere og samordne støtteressurser for utdanningsvirksomheten og utvikling av delingskultur.
- **Masterplan for eiendommer**
Arbeide videre med en langsiktig finansieringsplan for modernisering av eksisterende bygningsmasse i nært samspill med Kunnskapsdepartementet.
- **Plattform for universitetsledelse**
Fullføre arbeidet med en plattform for universitetsledelse på alle nivåer.
- **IT-infrastruktur for forskning og utdanning**
Investere i IT-infrastruktur for å understøtte primæraktiviteten. IT-infrastruktur er en vesentlig faktor i alle utviklings- og endringsprosesser som kreves for å nå målene i universitetets strategi.

Utdanning

Universitetet i Oslo skal tilby forskningsbasert utdanning på høyt internasjonalt nivå som tiltrekker seg dyktige og motiverte studenter. Internasjonalisering skal brukes aktivt for å øke kvaliteten i utdanningene. Studentene skal møte et godt læringsmiljø og få god oppfølging fra studiestart og videre i utdanningen.

Gjennom bedre koordinering av støttevirksomheten kan UiO utnytte både faglig, administrativ og teknisk kompetanse i utviklingen av fremtidsrettede lærings- og vurderingsformer. Etablering av gode samarbeidsarenaer med arbeids- og næringslivet skal bidra til å styrke utdanningenes arbeidslivsrelevans.

Det vil være et særlig fokus på etablering av studie-tilbud innenfor de tverrfakultæres satsingene UiO: Livsvitenskap, UiO: Energi og UiO: Norden.

Tiltak som skal gjennomføres på fakultetsnivå¹:

Tiltak 1:

Fakultetene skal styrke studentenes integrering i fagmiljøet og gi god oppfølging underveis i studiene.

Forventede resultater ved utgangen av 2017:

- Fakultetene har styrket introduksjonsopplegg og mottak.
- Fakultetene har bidratt til erfaringsdeling og spredning av god praksis.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Frafallet etter to semestre er redusert.
- Vurdering av studenttilfredshet er innarbeidet i programevalueringene.
- Økt andel bachelor-, master- og ph.d.-studenter som gjennomfører på normert tid.

Tiltak 2:

Fakultetene skal ta i bruk nyskapende og studentaktive lærings- og vurderingsformer for å styrke studentenes læringsutbytte og utdanningenes arbeidslivsrelevans.

Forventede resultater ved utgangen av 2017:

- Økt andel digital eksamen.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Fakultetene har styrket utdanningenes arbeidslivsrelevans.

¹Med fakulteter menes i denne årsplanen fakulteter og tilsvarende enheter.

Forskning

UiO skal fremme grensesprengende forskning og være en etterspurt internasjonal samarbeidspartner. Høy kvalitet og innovative fagmiljøer gjør UiO konkurransedyktig på nasjonale og internasjonale arenaer.

Prioriteringene skal bidra til at UiO kan bygge fremragende forskningsmiljøer som fortsetter å være robuste og faglig sterke over tid, og bidrar aktivt i internasjonale nettverk. Dette krever at UiO sikrer god og profesjonell rekruttering av internasjonalt ledende forskere, samt tilrettelegger for god oppfølging og skaper gode karriereveier for ph.d-kandidater og postdoktorer.

For bedre å støtte opp under søknadsprosesser og drift av EU-prosjekter, skal UiO sikre en hensiktsmessig organisering av det administrative støtteapparatet for forskningsmiljøene.

Det vil være et særlig fokus på utvikling av de tverrfakultære satsingene UiO:Livsvitenskap, UiO:Energi og UiO:Norden.

Tiltak som skal gjennomføres på fakultetsnivå:

Tiltak 3:

Fakultetene skal ha en betydelig økning i finansiering fra EU-systemet.

Forventede resultater for perioden 2017-2019:

- Årlig økning i antall søknader og gjennomslag innenfor de tematiske områder i Horisont 2020.
- Økning i antall søknader og gjennomslag innenfor European Research Council i Horisont 2020.

Tiltak 4:

Rekrutteringsprosessene ved UiO skal forbedres.

Forventede resultater innen 1. april 2017:

- Kartlegge gjennomsnittlig rekrutteringstid for vitenskapelige stillinger.

Forventede resultater ved utgangen av 2017:

- Utarbeide og gjennomføre rutiner som sikrer raskere tilsetting.
- Identifisere og utbedre virksomhetsovergrepene hindringer for en forbedret rekrutteringsprosess.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Fakultetene har redusert gjennomsnittlig tid for rekruttering av vitenskapelig tilsatte, samt skissert konkrete aktiviteter i sine årsplaner for å nå dette målet.
- Følge opp og iverksette tiltak i henhold til UiOs rekrutteringsstrategi.

Samfunnskontakt, formidling og innovasjon

Et viktig samfunnsoppdrag for UiO er å bidra til at forskningsbasert kunnskap preger samfunnet og møter det 21. århundrets store samfunnsutfordringer. UiO skal formidle kunnskap og ny innsikt gjennom aktiv dialog og samarbeid. Dette betyr blant annet å kommunisere våre strategiske tverrfaglige satsinger, toppforskningsmiljøer og forskningsbaserte utdanninger.

Et felles innovasjonsløft skal bidra til at innovasjonskraften i UiOs fagmiljøer styrkes og innovasjonsarbeidet synliggjøres. UiO skal utarbeide et felles begrepsapparat, og legge til rette for bedre samspill mellom relevante satsinger og aktører. Konkrete tiltak skal utarbeides for økt innovasjon innen forskning, utdanning og formidling.

Tiltak som skal gjennomføres på fakultetsnivå:

Tiltak 5:

Fakultetene skal utarbeide konkrete tiltak innen prioriterte innsatsområder for innovasjon, og sikre hensiktsmessig interaksjon og synergier med UiOs tverrfakultære satsinger og toppforskningsmiljøer.

Forventede resultater ved utgangen av 2017:

- En bred institusjonell forståelse av hvordan innovasjon oppstår og kan utnyttes i de forskjellige fagene.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Forankre samarbeid med næringslivet og sikre målbar, økt aktivitet ved alle fakulteter.
- Økt samfunnsmessig effekt og anvendelse av ny kunnskap fra UiO i form av produkter, aktiviteter og tjenester.
- Økt antall ideer med høyere innovasjonspotensiale og økt verdiskaping.
- Styrket utdanningstilbud både som særskilte tilbud i innovasjon og entreprenørskap og integrert i øvrige utdanninger.

Tiltak 6:

UiOs tverrfaglige satsinger skal kommuniseres for å øke kjennskap og oppslutning hos prioriterte målgrupper. Innsikt fra UiOs toppforskningsmiljøer skal nå samfunnet gjennom aktiv dialog og samfunnskontakt.

Forventede resultater ved utgangen av 2017:

- UiOs tverrfaglige satsinger skal oppfattes som attraktive og innovative for relevante forskere.
- Nettsidene til UiOs satsinger og toppforskningsmiljøer skal holde god kvalitet og være tilpasset norske og internasjonale målgrupper.
- Fakultetene skal iverksette konkrete tiltak for å kommunisere kunnskap og innsikt fra egne toppforskningsmiljøer.

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- UiO skal av prioriterte målgrupper oppfattes som den ledende leverandøren av relevant og ny kunnskap om energi, Norden og livsviten-skap.
- UiO skal av prioriterte målgrupper oppfattes som Norges ledende universitet på grunnforskning av fremragende kvalitet, og forskningsbasert utdanning.

UiO : **Universitetet i Oslo**